



УНИВЕРЗИТЕТ У НИШУ
ФАКУЛТЕТ ЗАШТИТЕ НА РАДУ У НИШУ
UNIVERSITY OF NIŠ
FACULTY OF OCCUPATIONAL SAFETY



РЕПУБЛИКА СРБИЈА, 18106 Ниш, Чарнојевића 10 А, Тел: (018) 529-701, Факс: (018) 249-962, Т.Р. 840-1747666-77, ПИБ 100663853, М.Б. 07226063
E-mail: info@znrfaq.ni.ac.rs, www.znrfaq.ni.ac.rs

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
УНИВЕРЗИТЕТ У НИШУ
ФАКУЛТЕТ ЗАШТИТЕ НА РАДУ У НИШУ

Бр. 01-113/6
12.05. 2025 г.

**ИЗВЕШТАЈ О
САМОВРЕДНОВАЊУ
СП ОАС ЗАШТИТА ОД ПОЖАРА
за период 2021-2024. године**

НИШ, 2025.

САДРЖАЈ

УВОД	3
1. ОПШТИ ПОДАЦИ О ФАКУЛТЕТУ И СТУДИЈСКИМ ПРОГРАМИМА	4
2. ОЦЕНА ИСПУЊЕНОСТИ СТАНДАРДА ЗА САМОВРЕДНОВАЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ КВАЛИТЕТА СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА	6
Стандард 1: Стратегија обезбеђења квалитета	7
Стандард 2: Стандарди и поступци за обезбеђење квалитета	15
Стандард 3: Систем обезбеђења квалитета	22
Стандард 4: Квалитет студијског програма.....	26
Стандард 5: Квалитет наставног процеса	Error! Bookmark not defined.
Стандард 6: Квалитет научноистраживачког, уметничког и стручног рада.....	47
Стандард 7: Квалитет наставника и сарадника.....	60
Стандард 8: Квалитет студената	69
Стандард 9: Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса.....	79
Стандард 10: Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке.....	86
Стандард 11: Квалитет простора и опреме.....	92
Стандард 12: Финансирање.....	97
Стандард 13: Улога студената у самовредновању и провери квалитета	Error! Bookmark not defined.
Стандард 14: Систематско праћење и периодична провера квалитета	109
Стандард 15: Квалитет докторских студија.....	113
3. ПРИЛОЗИ - РЕЛЕВАНТНА ДОКУМЕНТА КОЈИМА СЕ ЕВИДЕНТИРА И ДОКАЗУЈЕ ОПИС И ОЦЕНА КВАЛИТЕТА ОДГОВАРАЈУЋИХ СТАНДАРДА	122
Показатељи и прилози уз стандард 1.....	Error! Bookmark not defined.
Показатељи и прилози уз стандард 2.....	Error! Bookmark not defined.
Показатељи и прилози уз стандард 3.....	Error! Bookmark not defined.
Показатељи и прилози уз стандард 4.....	Error! Bookmark not defined.
Показатељи и прилози уз стандард 5.....	Error! Bookmark not defined.
Показатељи и прилози уз стандард 6.....	Error! Bookmark not defined.
Показатељи и прилози уз стандард 7.....	Error! Bookmark not defined.
Показатељи и прилози уз стандард 8.....	Error! Bookmark not defined.
Показатељи и прилози уз стандард 9.....	Error! Bookmark not defined.
Показатељи и прилози уз стандард 10.....	Error! Bookmark not defined.
Показатељи и прилози уз стандард 11.....	Error! Bookmark not defined.
Показатељи и прилози уз стандард 12.....	Error! Bookmark not defined.
Показатељи и прилози уз стандард 13.....	Error! Bookmark not defined.
Показатељи и прилози уз стандард 14.....	Error! Bookmark not defined.
Показатељи и прилози уз стандард 15.....	Error! Bookmark not defined.

+

УВОД

Самовредновање и оцењивање квалитета студијског програма основних академских студија **ЗАШТИТА ОД ПОЖАРА** реализовано је у оквиру процеса редовне периодичне процене квалитета студијских програма Факултета заштите на раду у Нишу. Формирана је посебна Радна група за припрему материјала и прилога/табела као показатеља испуњености стандарда самовредновања студијског програма основних академских студија **ЗАШТИТА ОД ПОЖАРА** под руководством проф. др Весне Николић, продекана за квалитет и издавачку делатност. Реализацију анализе квалитета извршила је Комисија за обезбеђење квалитета у сарадњи са Продеканом за квалитет и издавачку делатност.

Циљ спроведеног самовредновања и оцењивања квалитета студијског програма основних академских студија Заштита од пожара јесте процена тренутног стања и квалитета установе како би се на бази добијених резултата дијагностификовале евентуалне мањкавости и недостатаци у квалитету рада, као и осмишљавање и креирање потребних корективних мера и препорука за унапређивање квалитета.

Поступак самовредновања је спроведен почетком 2025. године на основу Правилника о стандардима и поступку за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских установа и студијских програма ("Службени гласник РС", број 78/2024), Закона о високом образовању и релевантних докумената Факултета заштите на раду у Нишу.

Извештај о самовредновању студијског програма основних академских студија **ЗАШТИТА ОД ПОЖАРА** је написан према Упутству за припрему документације за Извештај о самовредновању и оцењивању квалитета високошколских установа и студијских програма, које је донело Национално тело за акредитацију и проверу квалитета у високом образовању Републике Србије.

*напомена

У приказаним SWOT анализама свих стандарда коришћени су исти критеријуми квантификација процене и то:

SWOT анализа	Квантификација процене
S – Strengths - Предности	+++ високо значајно
W –Weaknesses - Слабости	++ средње значајно
O – Opportunities - Могућности	+ мало значајно
T – Threats - Опасности	0 без значајности

Извештај о самовредновању високошколске установе састоји се из три дела:

1. Општи подаци о Факултету и студијским програмима
2. Оцена испуњености стандарда за самовредновање и оцењивање квалитета
3. Прилози – релевантна документа којима се евидентира и доказује опис и оцена квалитета одговарајућих стандарда.

1. ОПШТИ ПОДАЦИ О ФАКУЛТЕТУ И СТУДИЈСКИМ ПРОГРАМИМА

Факултет заштите на раду у Нишу је акредитована наставно-образовна и научна установа у саставу Универзитета у Нишу чији је оснивач Република Србија.

Факултет је формиран на иницијативу стручњака Заједнице института и завода заштите на раду у Нишу који су, решавајући проблеме у различитим привредним гранама препознали потребу и значај академских знања и звања у области заштите на раду. До реализације ове идеје дошло је 1965. године формирањем Одсека заштите на раду на Вишој техничкој машинској школи у Нишу.

Неколико година касније, надлежни органи Заједнице покренули су акцију за оснивање посебне високошколске установе за образовање стручњака за заштиту на раду која је подржана од стране Техничког факултета Универзитета у Нишу. Заједнички захтев ових институција разматра Скупштина СР Србије и јуна 1968. године доноси одлуку да се у оквиру Техничког факултета оснује Одсек заштите на раду. Школске 1972/73. године Одсек заштите на раду прераста у самосталну високошколску установу – Факултет заштите на раду у Нишу.

Од самог оснивања оријентација Факултета заштите на раду у Нишу јесте обезбеђивање квалитета наставног рада и научни развој кадра као претпоставка континуираног унапређивања и усавршавања студијских програма и процеса студирања. Такав приступ омогућио је да Факултет развија своје капацитете, вишеструко увећа наставнички кадар и прошири наставнообразовну делатност на сва три нивоа студија.

У процесу акредитације високошколских установа који је започет 2007. године у Републици Србији, Факултет је испунио прописане стандарде у оквиру високог образовања и на основу позитивне оцене Комисије за акредитацију од стране Министарства добио дозволу за рад. Од тада се студије на Факултету реализују по болоњским принципима, у складу са којима су иновирани наставни планови и програми, уведена континуирана евалуација и изборни предмети.

Процес прве акредитације Факултета заштите на раду у Нишу (у даљем тексту Факултет) после прибављене сагласности од стране Сената Универзитета у Нишу, завршен је 11.04.2009. године издавањем Уверења о акредитацији високошколске установе од стране Комисије за акредитацију и проверу квалитета Републике Србије, број: 612-00-1501/2008-04. Овим уверењем је акредитован један студијски програм на основним академским студијама (*Заштита радне и животне средине*) и пет студијских програма на мастер академским студијама (*Заштита на раду; Заштита од пожара; Инжењерство заштите животне средине; Управљање ванредним ситуацијама и Управљање комуналним системом*).

Процес реакредитације Факултета завршен је 09.05.2014. године издавањем Уверења о акредитацији од стране Комисије за акредитацију и проверу квалитета Републике Србије, број: 612-00-00072/2014-04. Овим уверењем су акредитовани студијски програми у научној области Инжењерство заштите животне средине и заштите на раду и то два на основним академским студијама (*Заштита на раду; Заштита животне средине*) и пет студијских програма на мастер академским студијама (*Инжењерство заштите на раду; Инжењерство заштите животне средине; Инжењерство заштите од пожара; Управљање ванредним ситуацијама и Управљање комуналним системом*).

На основу Уверења, бр. 612-00-00707/2016-06 од 24.06.2016. године Комисије за акредитацију и проверу квалитета о акредитацији студијског програма акредитован је програм мастер академских студија *Управљање заштитом животне средине* у научној области Менаџмент и бизнис - поље друштвено хуманистичких наука.

Последња акредитација студијских програма основних академских и мастер академских студија завршена је добијањем дозволе за рад 15. октобра 2021. године, и то за три програма основних академских студија (*Заштита на раду; Заштита животне средине; Заштита од пожара*) и пет студијских програма на мастер академским студијама (*Инжењерство заштите на раду; Инжењерство заштите животне средине; Инжењерство заштите од пожара; Управљање ванредним ситуацијама и Менаџмент заштите животне средине*).

Докторске академске студије акредитоване су први пут 22.02.2013. године одлуком број 612-00-01380/2012-04 издавањем Уверења о акредитацији од стране Комисије за акредитацију и проверу квалитета. Факултет је првом акредитацијом акредитовао два студијска програма у пољу техничко-технолошких наука за укупно 10 (десет) студената:

- Инжењерство заштите на раду (5 студената)
- Инжењерство заштите животне средине (5 студената)

Процес друге акредитације студијских програма Факултета завршен је 15.09.2017. године издавањем Уверења о акредитацији од стране Комисије за акредитацију и проверу квалитета Републике Србије, број 612-00-01148/2017-06.

Факултет је овом акредитацијом поново акредитовао два студијска програма:

- Инжењерство заштите на раду
- Инжењерство заштите животне средине.

Програми су акредитовани у пољу техничко-технолошких наука за упис десет (10) самофинансирајућих студената на студијском програму Инжењерство заштите на раду и десет (10) самофинансирајућих студената на студијском програму Инжењерство заштите животне средине у седишту Установе.

Процес треће акредитације студијских програма докторских академских студија Факултета завршен је крајем 2023. године издавањем Уверења о акредитацији од стране Комисије за акредитацију и проверу квалитета Републике Србије, број 612-00-00181/4/223-03 од 28.11.2023. године (СП ДАС Инжењерство заштите на раду), односно уверења број 612-00-00182/4/223-03 од 05.12.2023. године (СП ДАС Инжењерство заштите животне средине).

Факултет је овом акредитацијом поново акредитовао два студијска програма:

- Инжењерство заштите на раду
- Инжењерство заштите животне средине.

Програми су акредитовани у пољу техничко-технолошких наука и то за упис десет 10 студената (два на буџету и осам самофинансирајућих студената) на студијском програму Инжењерство заштите на раду и десет 10 студената (2 на буџету и 8 самофинансирајућих студената) на студијском програму Инжењерство заштите животне средине у седишту Установе.

2. ОЦЕНА ИСПУЊЕНОСТИ СТАНДАРДА ЗА САМОВРЕДНОВАЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ КВАЛИТЕТА СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА ОАС ЗАШТИТА ОД ПОЖАРА

О квалитету студијског програма основних академских студија ЗАШТИТА ОД ПОЖАРА сведочи и доле описана процена према критеријумима дефинисаним у укупно петнаест (15) стандарда за самовредновање квалитета студијских програма:

- Стандард 1: Стратегија обезбеђења квалитета
- Стандард 2: Стандарди и поступци за обезбеђење квалитета
- Стандард 3: Систем обезбеђења квалитета
- Стандард 4: Квалитет студијског програма
- Стандард 5: Квалитет наставног процеса
- Стандард 6: Квалитет научноистраживачког, уметничког и стручног рада
- Стандард 7: Квалитет наставника и сарадника
- Стандард 8: Квалитет студената
- Стандард 9: Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса
- Стандард 10: Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке
- Стандард 11: Квалитет простора и опреме
- Стандард 12: Финансирање
- Стандард 13: Улога студената у самовредновању и провери квалитета
- Стандард 14: Систематско праћење и периодична провера квалитета
- Стандард 15: Квалитет докторских студија

Извештај о самовредновању је структуриран у складу са стандардима за самовредновање и оцењивање квалитета студијских програма и у оквиру сваког појединачног стандарда обрађени су следећи аспекти:

- Опис стања/ тренутне ситуације;
- Анализа и процена стања/тренутне ситуације с обзиром на претходно дефинисане циљеве, захтеве и очекивања;
- Анализа слабости и повољних елемената (SWOT анализа);
- Предлози за побољшање и планиране мере за унапређење квалитета;
- Показатељи и прилози.

Стандард 1: Стратегија обезбеђења квалитета

Високошколска установа утврђује стратегију обезбеђења квалитета, која је доступна јавности

1.1 Опис стања, анализа и процена стандарда

Факултет заштите на раду је водећа наставно-образовна и научна институција у научној области Инжењерство заштите животне средине и заштите на раду која, више од пола века, обавља делатности за које је регистрована у складу са Законом о високом образовању, Законом о научно-истраживачкој делатности и другим важећим прописима. Делатности којима се бави Факултет прецизније су дефинисане Статутом Факултета

Факултет заштите на раду традиционално тежи ка остваривању високих стандарда квалитета рада у складу са вредностима савременог европског универзитетског образовања и смерницама Националног савета за високо образовање.

Стратегијом обезбеђења квалитета (Прилог 1.1) која је најпре разматрана на седници Наставно-научног већа, а затим усвојена на Савету Факултета заштите на раду у Нишу (Одлука бр. 03-80/3 од 22.02.2023. године), Факултет утврђује обезбеђење квалитета као један од основних праваца свог развоја и интеграције у јединствени европски образовни простор. Овај документ садржи све елементе предвиђене Стандардом 1. и доступан је јавности на порталу Факултета. У периоду до 2023. године, Факултет заштите на раду (у даљем тексту: Факултет) је обезбеђење квалитета заснивао на Стратегији обезбеђења квалитета која је усвојена од стране Савета Факултета 26.12.2016. (Одлука бр.03-536/4). Органи и тела Факултета надлежни за праћење квалитета врше периодично преиспитивање и унапређивање Стратегије обезбеђења квалитета.

Стратегијом, као основним и општим развојним документом Факултета у области обезбеђења квалитета, дефинисани су мисија, визија, циљеви, опредељења и принципи институционалног система обезбеђења и унапређивања квалитета, утврђене су области обезбеђења квалитета и субјекти система обезбеђења квалитета, као и мере за обезбеђење квалитета и начин операционализације система обезбеђења квалитета.

Факултет заснива своје деловање и улогу у образовном систему Републике Србије на својој Мисији и Визији.

МИСИЈА

Мисија Факултета заштите на раду у Нишу је да:

- ✓ ОБЕЗБЕДИ највише академске стандарде у образовању, научно-истраживачком раду и учешћу у развоју друштвене заједнице;
- ✓ ОБРАЗУЈЕ кадрове са високим нивоом знања која стичу кроз активно учешће у образовном и научно-истраживачком процесу и обезбеђује водећу позицију на тржишту знања;
- ✓ ИСТРАЖУЈЕ појаве и процесе у радној и животној средини применом савремених метода, техника и инструмената истраживачког рада;
- ✓ РАЗВИЈА системски приступ у образовању и научним истраживањима и дефинише квалитетна одржива решења.

ЦИЉЕВИ

Факултет своју мисију остварује кроз следеће циљеве:

- ✓ повећање интересовања за студије на свим студијским програмима Факултета,

- ✓ унапређење квалитета студијских програма, наставе и услова рада,
- ✓ унапређење квалитета наставног и ненаставног кадра,
- ✓ унапређење квалитета и обима научно-истраживачких активности,
- ✓ унапређење сарадње са другим високошколским установама и привредним субјектима.

ВИЗИЈА

Визија Факултета заштите на раду је да се развија као водећа, врхунска и савремена установа јединственог европског образовног простора са јасно израженим лидерским амбицијама у образовању и науци што треба да допринесе препознатљивости у академској заједници и упоредивости са другим истакнутим високошколским установама истог профила и капацитета на којима се образују студенти са инжењерским и менаџерским знањима и вештинама у областима инжењерства заштите на раду, инжењерства заштите животне средине, инжењерства заштите од пожара, управљања ванредним ситуацијама и менаџмента заштите животне средине.

Факултет обавља своју образовну делатност кроз десет студијских програма:

- три програма основних академских студија (Заштита на раду, Заштита животне средине и Заштита од пожара'),
- пет програма мастер академских студија (Инжењерство заштите на раду, Инжењерство заштите животне средине, Инжењерство заштите од пожара, Управљање ванредним ситуацијама и Менаџмент заштите животне средине)
- два програма докторских академских студија (Инжењерство заштите на раду и Инжењерство заштите животне средине).

Студијски програми за сва три нивоа студија су усвојени по процедури коју прописују Закон о високом образовању, Статут Универзитета у Нишу и Статут Факултета. Студијске програме је размотрило Наставно-научно веће Факултета. Научно-стручно веће за техничко-технолошке науке Универзитета у Нишу је утврдило предлоге свих студијских програма, осим студијског програма мастер академских студија „Менаџмент заштите животне средине“ чији је предлог утврдило Научно-стручно веће за друштвено хуманистичке науке. Сенат Универзитета у Нишу је усвојио све студијске програме. Да би одржао свој реноме и углед, Факултет редовно прати квалитет и успешност спровођења студијских програма, и њихову сврсисходност и друштвену оправданост, у складу са Политиком квалитета и Стратегијом обезбеђења квалитета.

Полазећи од основних принципа менаџмента квалитетом, руководство Факултета заштите на раду у Нишу утврдило је **Политику квалитета** која:

- Обезбеђује разумевање текућих и будућих потреба корисника услуга Факултета, испуњава захтеве корисника у тежњи да превазиђе њихова очекивања;
- Омогућава највишем руководству да креира амбијент у коме запослени могу да постану потпуно укључени у испуњавање мисије и циљева Факултета;
- Омогућава потпуно учешће свих запослених и коришћење њихових способности у постизању максималне добити за Факултет;
- Осигурава ефикасније остваривање жељених резултата, јер се ресурсима и активностима управља као процесима;
- Обезбеђује индентификовање, разумевање и управљање међусобно повезаним процесима као системом, који доприноси ефикасности и ефективности у достизању циљева Факултета;
- Претпоставља континуирано унапређивање свих перформанси Факултета;

- Осигурава да ефективне одлуке буду засноване на анализи података и информација.

Стратегија обезбеђења квалитета, као полазни документ у области обезбеђења квалитета, сумира основне поставке за квалитетно управљање свим процесима у високошколској установи, наводећи најважнија опредељења, правце деловања и основне приоритете. Стратегија обезбеђења квалитета има карактер средњорочног плана унапређења квалитета у области наставе на сва три нивоа студија, као и у поступку вредновања студената, обезбеђивања уџбеничке и друге литературе, ненаставне подршке, истраживања и управљања високошколском установом. На овај начин Факултет се определио за изградњу организационе културе квалитета и утврдио претпоставке за успешно повезивање наставне, научно-истраживачке и стручне делатности.

Контрола испуњености основних задатака и циљева Факултета инкорпорирана је у све поступке деловања факултетских тела, организационих јединица и комисија и усклађена је са мисијом, визијом, Политиком квалитета и Стратегијом обезбеђења квалитета. Унапређење квалитета наставног процеса подразумева тежњу за повећањем ефикасности студирања, уз одржање високих стандарда постигнутих исхода и компетенција, уз компатибилност са водећим високошколским установама ове врсте у свету.

Мере за обезбеђење квалитета дефинисане су у складу са препорукама Националног савета за високо образовање о поступцима, стандардима, критеријумима и механизмима који обезбеђују квалитет у области високог образовања. Мере за обезбеђење и континуирано унапређење квалитета дефинисане су у Стратегији обезбеђења квалитета и обухватају следеће:

- изградња и развој институционалног оквира за систем управљања квалитетом;
- праћење и преиспитивање свих области обезбеђења квалитета: утврђивање релевантних индикатора квалитета и поступака за преиспитивање и унапређивање квалитета за сваку од дефинисаних области;
- усаглашеност са релевантним законским и подзаконским прописима, стандардима и препорукама од стране Националног савета за високо образовање и Националног тела за акредитацију и проверу квалитета у високом образовању (НАТ);
- преиспитивање минималних стандарда квалитета када су у питању студијски програми, настава, наставно особље, научноистраживачки и стручни рад, вредновање студената, уџбеници и литература, библиотека, информациони ресурси, простор и опрема, ненаставно особље;
- праћење и усавршавање поступака за реализацију корективних мера предложених након анализе података прикупљених кроз поступке праћења квалитета;
- спровођење поступка самовредновања и спољашње провере квалитета у складу са стандардима Националног савета за високо образовање;
- обезбеђивање и континуирано унапређење квалитета студијских програма;
- обезбеђивање и континуирано унапређење квалитета наставног процеса;
- обезбеђивање и континуирано унапређење квалитета научно-истраживачког и стручног рада;
- обезбеђивање и континуирано унапређење квалитета наставника и сарадника;
- обезбеђивање и континуирано унапређење квалитета студената;

- обезбеђење и континуирано унапређење квалитета уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса;
- обезбеђивање и континуирано унапређење квалитета управљања и пословођења Факултетом;
- обезбеђивање и континуирано унапређење квалитета простора и опреме;
- обезбеђивање и континуирано унапређење квалитета финансирања;
- обезбеђење квалитета путем активности Комисије за обезбеђење квалитета и подршка њеном раду у промоцији културе квалитета;
- ширење међународне сарадње кроз акредитацију и извођење заједничких студијских програма и реализовање научних пројеката (посебно оних који стварају услове за мобилност наставника и сарадника);
- ипитување тржишта образовних услуга и захтева корисника образовних услуга (студената, послодаваца, родитеља и шире заједнице) и инкорпорисање ових захтева у образовну услугу Факултета заштите на раду;
- јачање сарадње са послодавцима, институцијама за запошљавање и са дипломираним студентима (алумнисти) као значајним изворима повратних информација о квалитету исхода студијских програма и добијених компетенција (екстерна провера квалитета);
- јачање сарадње са другим државним и друштвеним институцијама које могу бити значајне за дефинисање знања и вештина који чине исходе студијских програма Факултета (нпр. са Националном службом за запошљавање);
- дисеминација и јавно публикување резултата вредновања квалитета и информација о процесу унапређења квалитета кроз публикације и на интернет страници Факултета;
- стручно усавршавање и едукација свих субјеката обезбеђења и унапређења квалитета, посебно у области поступака за самовредновање и екстерно вредновање;
- неговање и развој културе квалитета;
- обезбеђење јавности у раду.

Мере за обезбеђење квалитета дефинисане су и у Акционом плану за спровођење Стратегије обезбеђења квалитета и то најпре за период 2020-2023. године. У складу са новоусвојеном Стратегијом обезбеђења квалитета, Савет Факултета је усвојио и нови Акциони план за спровођење Стратегије обезбеђења квалитета за период од 2023-2026. године.

Најзначајнији субјекти обезбеђења и континуираног унапређења квалитета Факултета су: Савет, Декан и продекани, Наставно-научно веће, Комисија за обезбеђење квалитета, Наставници, Сарадници, Ненаставно особље, Студенти. Сви субјекти квалитета имају право и обавезу да учествују у процесу и поступцима обезбеђења и континуираног унапређења система квалитета. Права и обавезе субјеката квалитета дефинисана су у оквиру организационе структуре Факултета Статутом и другим правним актима, као и у матрицама одговорности у процедурама за остваривање стандарда за обезбеђивање и континуирано унапређење система квалитета. Развојем и континуираним унапређењем система квалитета Факултет систематски ради на изградњи и развоју организационе културе квалитета.

Студенти као субјекти обезбеђења квалитета су укључени у рад стручних тела (Научно-наставно веће, Савет Факултета, Комисија за обезбеђење квалитета, Комисија за самовредновање), као и у процес самовредновања студијских програма, наставе и услова рада. Студентско вредновање се спроводи редовно путем анкета.

Области у којима се прати, обезбеђује и унапређује квалитет на Факултету заштите на раду у Нишу обухватају следеће: квалитет студијских програма; квалитет наставног процеса; квалитет научно-истраживачког и стручног рада наставника и сарадника; квалитет међународне сарадње и сарадње са привредним субјектима у држави; квалитет наставног особља; квалитет ненаставног особља; квалитет студената; квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса; квалитет управљања Факултетом; квалитет простора и опреме; квалитет финансирања; унапређење система обезбеђења квалитета, систематско праћење и периодична провера квалитета; квалитет докторских студија.

Усвојена Стратегија и Политика квалитета реализују се кроз активности управе Факултета, свих наставника, сарадника, тела и комисија на Факулету, кроз све процесе рада и у складу са постављеним циљевима у годишњим плановима. Имплементација и развој система управљања квалитетом засновани су на проактивном приступу, што подразумева укључивање свих запослених на Факултету, као и пуну партиципацију студената. У креирању Стратегије високошколска установа укључује и релевантне друштвене субјекте (надлежна тела и органе нпр. Управа за безбедност и здравље на раду, Сектор за ванредне ситуације итд.).

Посебна надлежност и одговорност у обезбеђењу и унапређењу квалитета дефинисана је Статутом Факултета. На основу члана 117. и 131. Статута Факултета заштите на раду у Нишу, на предлог Наставно-научног већа Факултета формира се Комисија за обезбеђење квалитета која планира и анализира поступке вредновања, спроводи оцењивање квалитета студијских програма, наставе и услова рада, предлаже одговарајуће документе и процедуре за контролу и обезбеђење квалитета и самовредновања, разматра извештаје о редовном самовредновању и предлаже по потреби ванредно самовредновање, једном годишње подноси извештај о свом раду и стању на подручју обезбеђења квалитета на Факултету, али обавља и друге послове од значаја за унапређење и развој квалитета студијских програма, наставе и услова рада на Факултету.

Разматрањем периодичних извештаја о раду Факултета, може се рећи да је реализација контроле квалитета сврсисходна и усклађена са стратешким циљевима и свеобухватном политиком Факултета.

Факултет редовно објављује усвојену Стратегију обезбеђења квалитета и промовише је, како на самом Факултету (међу наставницима, сарадницима, осталим запосленим и студентима), тако и у широј јавности.

Политика квалитета је јавно доступна на интернет страници Факултета:

<https://www.znrfak.ni.ac.rs/SERBIAN/003-01-PolitikaKvaliteta.html>

Стратегија обезбеђења квалитета је јавно доступна на интернет страници Факултета:

<https://www.znrfak.ni.ac.rs/SERBIAN/003-06-StrategijaKvaliteta.html>

Акциони план за спровођење Стратегије обезбеђења квалитета за период од 2023-2026. године је јавно доступан на интернет страници Факултета:

<https://www.znrfak.ni.ac.rs/SERBIAN/003-07-AkcioniPlan.html>

У претходном периоду, стратешки циљеви дефинисани Стратегијом обезбеђења квалитета, као и акциони планови за њено спровођење су, у претежном делу реализовани, а нереализовани циљеви последица су општих економских и друштвених прилика (пандемија COVID 19), али и пасивности једног броја субјеката, због недостатка поверења у систем обезбеђења квалитета. У пост-ковид условима, у складу са Стратегијом и Политиком квалитета, Факултет се опредељује да перманентно прати

и уважава нове идеје, принципе и трендове у развоју европског високошколског образовања, настојећи да што квалитетнијим радом доприноси изградњи друштва знања, одрживом развоју заједнице, развијању концепта целоживотног учења и промовисању универзалних вредности и циљева савременог универзитетског образовања.

ПРОЦЕНА ИСПУЊЕНОСТИ СТАНДАРДА 1:

Доношењем Стратегије обезбеђења квалитета, која се редовно објављује на сајту Факултета, испуњен је Стандард 1. С обзиром да је, због пандемије COVID 19, рад Факултета у периоду од 2020. године до 2022. године реализован у *online* условима, Стратегија обезбеђења квалитета није преиспитивана у том периоду, али је зато, одмах по завршетку пандемије преиспитана и коригована у циљу прецизнијег дефинисања боље основе за израду будућих акционих планова и њихово доследно спровођење. На бази стеченог увида у резултате функционисања система управљања квалитетом обезбеђивана је добра основа за израду што делотворнијег Акционог плана за обезбеђење квалитета. При томе, тежило се изради таквог Плана којим ће се операционализовати рад надлежних тела и комисија за обезбеђење квалитета и пратити потребе за што ефикаснијим и квалитетнијим поступком обезбеђења квалитета Факултета заштите на раду. Успостављени систем управљања квалитетом је флексибилан, јер је пројектован тако да обезбеђује његово несметано прилагођавање и интегрисање у јединствени систем управљања квалитетом на Универзитету у Нишу.

1.2 SWOT анализа

Елементи анализе	Анализа	Вредност	
Опредељење високошколске установе за унапређење квалитета и изградњу организационе културе квалитета	S Усвојена Политика и Стратегија обезбеђења квалитета	+++	
	Усвојен Акциони план за спровођење Стратегије обезбеђења квалитета	++	
	Постојање неопходних ресурса за обезбеђење и унапређење квалитета	++	
	Политика квалитета и Стратегија обезбеђења квалитета су јавно доступни документи	++	
	Успостављени стандарди и поступци за доношење, преиспитивање и континуирано унапређење Стратегије обезбеђења квалитета	+++	
	W У креирању и преиспитивању Стратегије обезбеђења квалитета недовољно се укључују представници релевантних друштвених институција и органа	++	
	O Коришћење процеса самовредновања за изналажење нових начина унапређења квалитета	+++	
	T Недостатак јасне државне политике у домену управљања квалитетом и усклађеност са стандардима квалитета	Недостатак јединствене политике у домену управљања квалитетом на нивоу Универзитета	+++
			++

		Недовољна свест запослених о значају јасно дефинисане Стратегије обезбеђења квалитета	++	
		Недовољна финансијска средства за спровођење Стратегије обезбеђења квалитета	+++	
Мере за обезбеђење квалитета	S	Мере за обезбеђење квалитета су јасно дефинисане	+++	
	W	Недостатак веровања да ће се прокламоване мере за обезбеђење квалитета заиста и спровести	++	
	O	Коришћење информатичке подршке за спровођење мера за обезбеђење квалитета	+++	
	T	Недовољна финансијска средства којима би се спроводиле мере за обезбеђења квалитета	+++	
Субјекти обезбеђења квалитета	S	Субјекти за обезбеђење квалитета су јасно дефинисани	+++	
		Компетентност и дидактичко-методичко искуство наставника и сарадника су на задовољавајућем нивоу чији су показатељи високе оцене добијене на основу упитника за вредновање квалитета наставног процеса	++	
		Одржавање комуникације са бившим студентима остварује се кроз алумни Факултета	++	
	W	Слаба мотивисаност запослених и студената за укључивање у процесе које они сматрају формалношћу и не препознају као кључне за увођење промена	++	
	O	Очекивана тежња и жеља студената и млађих запослених да се Факултет мења и унапређује	+++	
		Активније учешће запослених и студената у процесу обезбеђивања квалитета	++	
		Институционално јачање органа и тела Факултета у домену обезбеђења квалитетом	+++	
		Спровођење упитника о квалитету исхода студијског програма за послодавце	+++	
	T	Недовољна финансијска средства којима би се награђивало велико додатно ангажовање запослених у процедурама обезбеђења квалитета	+++	
		Чланови Комисије за обезбеђење и проверу квалитета свој рад у тој комисији обављају поред својих редовних обавеза	++	
		Непостојање обука по питању новина, односно промена у релевантним законским актима	++	
	Области обезбеђења квалитета	S	Области за обезбеђење квалитета су јасно дефинисане	+++
			Постојање дефинисаних процедура за све активности и процесе обезбеђења квалитета	++

	W	Све области обезбеђења квалитетом нису обухваћене проверама у претходном периоду	++
	O	Акционим планом су обухваћене све области обезбеђења квалитета	+++
	T	Отпор увођењу механизма контроле у појединим областима	+++
Повезаност образовне, научноистраживачке и стручне делатности	S	Перманентна и квалитетна сарадња са привредом обезбеђује добре повратне информације	++
		Велики број наставника и сарадника учествује у реализацији научно-истраживачких пројеката	+++
	W	Учестовање у међународним пројектима	++
		Делимична усклађеност наставе и научноистраживачког рада	++
	O	Повећање учествовања наставника и сарадника у међународним пројектима	++
		Повећање компетенције наставника и сарадника кроз објављивање радова у часописима са SCI/SSCI листе	+++
		Учестовање на семинарима посвећеним обезбеђивању квалитета	++
		Међународна сарадња	++
	T	Недовољна финансијска средстава за научноистраживачке активности	+++

1.3 Предлог мера и активности за унапређење квалитета

На основу изложене SWOT анализе, предлог мера за унапређење квалитета би се могао дефинисати на следећи начин:

- Периодично преиспитивати Стратегију обезбеђења квалитета и све остале документе који из ње проистичу;
- Најмање једном годишње разматрати Акциони план и покретати, ако је потребно, процес његовог побољшања;
- Предности процеса самовредновања искористити за унапређење Стратегије обезбеђења квалитета и свих процеса везаних за унапређење квалитета;
- Стварати финансијске претпоставке (самостално или преко Универзитета у Нишу) за несметану реализацију Стратегије за обезбеђење квалитета;
- Испитати могућности учешћа у међународним пројектима који се баве проблематиком обезбеђивања и унапређења квалитета и покренути трагање за партнерским институцијама;
- Перманентна едукација и развој свести запослених о значају обезбеђења квалитета;
- Планирати материјалне услове и средстава за техничко спровођење појединих процедура, уз награђивање извршилаца;
- Појачати контролу реализације утврђених стандарда квалитета у свим сегментима обезбеђења квалитета;
- Институционално јачати органе и тела Факултета у домену управљања квалитетом;
- Информисати и додатно мотивисати студенате за активније укључивање у процесу обезбеђења квалитета и свих докумената који из ње проистичу;
- Повећати повезаност образовне, научноистраживачке и стручне делатности.

Стандард 2: Стандарди и поступци за обезбеђење квалитета

Високошколска установа утврђује начине и поступке за обезбеђење квалитета свог рада, који су доступни јавности.

2.1 Опис стања, анализа и процена стандарда

Полазећи од Политике квалитета Факултета, Стратегије обезбеђења квалитета Факултета и Стандарда за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских установа и студијских програма, Комисија за обезбеђење квалитета перманентно преиспитује и ревидира документа која се односе на стандарде и поступке за обезбеђење квалитета. Поступци се спроводе у складу са документима: Процедура за доношење, преиспитивање и континуирано унапређење стандарда за обезбеђење квалитета (ознака документа Q-SE.P2.1) и Процедура за доношење, преиспитивање и континуирано унапређење процедура за обезбеђење квалитета (ознака документа Q-SE.P2.2). Стандарде обезбеђења квалитета и процедуре за обезбеђење квалитета усвојило је Наставно-научно веће Факултета (Одлука бр.03 -299/7) на предлог Комисије за обезбеђење квалитета. Овај документ доступан је јавности на порталу Факултета.

Стандарди обезбеђења квалитета

Стандарди који чине одреднице за обезбеђење, контролу и унапређење квалитета на Факултету су дефинисани документима које је донео Национални савет за високо образовање: Правилник о стандардима и поступку за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских установа и студијских програма, Правилник о стандардима и поступку за спољашњу проверу квалитета високошколских установа, Правилник о стандардима и поступку за акредитацију високошколских установа и студијских програма.

Документом [Стратегија обезбеђења квалитета](#) (ознака документа Q-SE.ST) су прецизније дефинисане мере за обезбеђење и континуирано унапређење квалитета на Факултету.

Дефинисани стандарди за обезбеђење и континуирано унапређење квалитета сагласни су са областима за обезбеђење и континуирано унапређење квалитета на Факултету и мерама за обезбеђење и континуирано унапређење квалитета дефинисаним у Стратегији обезбеђивања квалитета.

Стандардима за обезбеђење квалитета дефинисан је минимални ниво квалитета у следећим областима:

СТАНДАРДИ КВАЛИТЕТА СТУДИЈСКИХ ПРОГРАМА

- Припрема и усвајање студијских програма
- Доступност информација о студијским програмима
- Вредновање квалитета студијских програма

СТАНДАРДИ ЗА ОБЕЗБЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА НАСТАВНОГ ПРОЦЕСА

- Стандарди квалитета планова рада
- Стандарди квалитета наставе
- Стандарди квалитета у оцењивању

СТАНДАРДИ КВАЛИТЕТА НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКОГ И СТРУЧНОГ РАДА НАСТАВНИКА И САРАДНИКА

- Обезбеђивање услова за научноистраживачки рад
- Развојна политика научноистраживачког и стручног рада
- Стратегија научноистраживачког и стручног рада
- Планови научноистраживачког и стручног рада
- Обезбеђивање услова за научноистраживачки рад и научно усавршавање
- Етички стандарди у научноистраживачком раду
- Рад са младим научним истраживачима
- Стандарди у погледу обима и квалитета научноистраживачког рада

СТАНДАРДИ КВАЛИТЕТА НАСТАВНИКА И САРАДНИКА СТАНДАРДИ КВАЛИТЕТА СТУДЕНАТА

- Стандарди квалитета новоуписаних студената
- Стандарди квалитета студената укључених у наставни процес
- Стандарди у обезбеђивању једнаких могућности студирања
- Стандарди квалитета студената који су завршили студије
- Стандарди у студентском организовању и деловању

СТАНДАРДИ КВАЛИТЕТА ЛИТЕРАТУРА

- Обезбеђивање литературе
- Препоручена литература
- Обим обавезне литература
- Начин утврђивања литературе

СТАНДАРДИ КВАЛИТЕТА БИБЛИОТЕЧКИХ И ИНФОРМАТИЧКИХ РЕСУРСА

- Стандарди квалитета библиотечких ресурса
 - Стандарди квалитета набавне политике
 - Стандарди квалитета обраде библиотечке грађе
 - Стандарди квалитета у приступу библиотечким фондовима
 - Стандарди квалитета библиотечког особља
- Стандарди квалитета информатичких ресурса
 - Стандарди квалитета набавне политике
 - Стандарди квалитета особља у Рачунско-информационом центру
 - Стандарди квалитета интернет презентације Факултета

СТАНДАРДИ КВАЛИТЕТА УПРАВЉАЊА И КВАЛИТЕТА НЕНАСТАВНЕ ПОДРШКЕ

- Утврђивање надлежности и одговорности органа управљања и јединица за ненаставну подршка
- Стандарди управљања
- Стандарди пословођења
- Планови рада Факултета
- Стандарди ненаставне подршке
- Услови рада
- Избор нових радника, увођење у посао и напредовање

- Забрана дискриминације
- Решавање сукоба на радном месту и заштита права запослених
- Канцеларијско пословање и ток документације

СТАНДАРДИ КВАЛИТЕТА ПРОСТОРА И ОПРЕМЕ

- Квалитет простора и опреме
- Стандарди одржавања простора и опреме

СТАНДАРДИ КВАЛИТЕТА ФИНАНСИРАЊА

- Обезбеђивање и планирање финансирања
- Одговорност за наменско трошење средстава
- Извори финансирања
- Јавност и транспарентност финансирања

СТАНДАРДИ САМОВРЕДНОВАЊА И ПРОВЕРЕ КВАЛИТЕТА

- Учешће студената у процесу обезбеђења квалитета
- Учешће студената у процесу самовредновања
- Учешћа студената у процесу унапређивања квалитета
- Систематско праћење и периодична провера квалитета
- Доступност јавности

СТАНДАРДИ КВАЛИТЕТА ДОКТОРСКИХ СТУДИЈА

- Вредновање квалитета студијских програма докторских студија
- Анализа показатеља који се односе на научноистраживачки рад

Документ Стандарди обезбеђења квалитета је доступан свим запосленима, студентима и јавности на интернет страници Факултета: <http://www.znrfak.ni.ac.rs/SERBIAN/003-04-StandardiKvaliteta.html>

Надлежности субјеката у систему обезбеђења квалитета

Права и обавезе појединих субјеката у систему обезбеђења квалитета дефинисана су у оквиру организационе структуре Факултета заштите на раду у Нишу, Статутом и другим општим актима Факултета, као и у процедури Субјекти, послови и задаци обезбеђења и унапређења квалитета (ознака документа Q-SE.P3.1)

Процедуре обезбеђења квалитета

Полазећи од Политике квалитета Факултета, Стратегије обезбеђења квалитета Факултета, Стандарда за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских установа и студијских програма, а на основу Стандарда за обезбеђење квалитета, дефинисане су процедуре обезбеђења квалитета. Процедуре за обезбеђење квалитета су утврђене посебно за сваку област обезбеђења квалитета и њима се на детаљан начин уређује поступање субјеката у систему обезбеђења квалитета на Факултету.

Преглед процедура обезбеђења квалитета на Факултету са ознакама докумената дат је у следећој табели:

1.	Процедура доношења, периодичног преиспитивања и континуираног унапређења Стратегије обезбеђења квалитета	Q-SE.P1.1
2.	Процедура доношења, периодичног преиспитивања и континуираног унапређења стандарда за обезбеђење квалитета	Q-SE.P2.1
3.	Процедура доношења, периодичног преиспитивања и континуираног унапређења процедура за обезбеђење квалитета	Q-SE.P2.2
4.	Субјекти, послови и задаци обезбеђења и унапређења квалитета	Q-SE.P3.1
5.	Процедура за одобравање, праћење и контролу студијских програма	Q-SE.P4.1
6.	Процедура прикупљања информација о студијском програму од екстерних заинтересованих страна	Q-SE.P4.2
7.	Процедура непрекидног осавремењивања садржаја курикулума студијских програма	Q-SE.P4.3
8.	Процедура провере применљивости знања и вештина из курикулума студијских програма	Q-SE.P4.4
9.	Процедура обавештавања заинтересоване јавности о студијским програмима	Q-SE.P4.5
10.	Процедура провере рада наставника и сарадника	Q-SE.P5.1
11.	Процедура доношења плана извођења наставе	Q-SE.P5.2
12.	Процедура праћења и оцењивања квалитета наставе	Q-SE.P5.3
13.	Процедура дефинисања и примене корективних и превентивних мера за унапређење квалитета наставе	Q-SE.P5.4
14.	Процедура утврђивања програма усавршавања наставника и сарадника за побољшање квалитета наставног процеса	Q-SE.P5.5
15.	Процедура систематског осмишљавања, припреме и реализације научно-истраживачких и стручних пројеката	Q-SE.P6.1
16.	Процедура систематског праћења и оцењивања обима и квалитета научно-истраживачког и стручног рада наставника и сарадника	Q-SE.P6.2
17.	Процедура издавачке делатности	Q-SE.P6.3
18.	Процедура и услови за избор наставника и сарадника	Q-SE.P7.1
19.	Процедура систематског праћења, оцењивања и подстицања научне, истраживачке и педагошке активности наставника и сарадника	Q-SE.P7.2
20.	Процедура перманентне едукације, усавршавања и учешћа на научним и стручним скуповима наставника и сарадника	Q-SE.P7.3
21.	Процедура обавештавања потенцијалних и уписаних студената о Факултету и студијама	Q-SE.P8.1
22.	Процедура селекције и уписа студената	Q-SE.P8.2
23.	Процедура утврђивања и објављивања критеријума, правила и поступака оцењивања	Q-SE.P8.3
24.	Процедура анализе, оцене и унапређивања метода и критеријума оцењивања студената	Q-SE.P8.4
25.	Процедура корективних и превентивних мера у случају неправилности у оцењивању	Q-SE.P8.5
26.	Процедура обезбеђења уџбеника и друге литературе неопходне за реализацију студијских програма	Q-SE.P9.1
27.	Процедура доношења општег акта о уџбеницима	Q-SE.P9.2
28.	Процедура систематског праћења и оцењивања квалитета уџбеника и друге литературе	Q-SE.P9.3

29.	Процедура систематског праћења, оцењивања и унапређивања структуре и обима библиотечког фонда	Q-SE.P9.4
30.	Процедура систематског праћења, оцењивања и унапређивања структуре и обима информатичких ресурса	Q-SE.P9.5
31.	Процедура систематског праћења, оцењивања и унапређивања компетентности и мотивисаности особља за подршку у библиотеци, читаоници и рачунарском центру	Q-SE.P9.6
32.	Процедура упознавања студената са начином рада у библиотеци и рачунском центру	Q-SE.P9.7
33.	Процедура систематског праћења, оцењивања и унапређивања организације управљања	Q-SE.P10.1
34.	Процедура заснивања радног односа, напредовања и усавршавања ненаставног особља	Q-SE.P10.2
35.	Процедура обезбеђења квалитета простора и опреме	Q-SE.P11.1
36.	Процедура обезбеђења квалитета финансирања	Q-SE.P12.1
37.	Процедура систематског учења студената у самовредновању и провери квалитета	Q-SE.P13.1
38.	Процедура обезбеђења података потребних за упоређивање са страним високошколским установама	Q-SE.P14.1
39.	Процедура реализације периодичних самовредновања и провере система квалитета на факултету	Q-SE.P14.2
40.	Процедура обезбеђења квалитета докторских академских студија	Q-SE.P15.1

Све процедуре су израђене у складу са документом Изглед, садржај и означавање докумената (ознака документа Q-SE.P0.1).

Свака од процедура садржи следеће елементе и делове:

1. СВРХА И ПОДРУЧЈЕ ПРИМЕНЕ
2. ОДГОВОРНОСТ И ОВЛАШЋЕЊА
3. ОЗНАКЕ, СКРАЋЕНИЦЕ И ДЕФИНИЦИЈЕ
4. ВЕЗЕ СА ДРУГИМ ДОКУМЕНТИМА
5. ОПИС АКТИВНОСТИ
6. УПУТСТВА И ЗАПИСИ
7. ПРИЛОЗИ

Све процедуре су доступне свим запосленима и члановима Студентског парламента у оквиру криптованог фолдера на серверу Факултета, са лозинком која је позната само запосленима и члановима Студентског парламента. Процедуре нису јавно доступне. На интернет страници налази се документ са прегледом назива: <http://www.znrfak.ni.ac.rs/SERBIAN/003-03-ProcedureKvaliteta.html> и ознака процедура: <http://www.znrfak.ni.ac.rs/SERBIAN/003-02-PregledDokumenata.html>

ПРОЦЕНА ИСПУЊЕНОСТИ СТАНДАРДА 2:

Факултет је испунио захтеве Стандарда 2. усвајањем стандарда и процедура за обезбеђење квалитета којима се на детаљан начин уређује поступање субјеката у систему обезбеђења квалитета. Стандарде и процедуре за обезбеђење квалитета је усвојило Наставно-научно веће Факултета на предлог Комисије за обезбеђење квалитета. Стандарди за обезбеђење квалитета као и преглед процедура за обезбеђење квалитета су доступни свим запосленима, студентима и јавности.

2.2 SWOT анализа

Елементи анализе	Анализа	Вредност		
Стандарди за унапређење квалитета установе и студијских програма	S	Усвојени Стандарди за обезбеђење квалитета	+++	
		Акциони план за спровођење Стратегије обезбеђења квалитета доступан је на сајту Факултета	++	
		Спремност и трајно опредељење Комисије за обезбеђење квалитета да тежи унапређењу квалитета	++	
		Добра постојећа инфраструктура за одвијање наставе	++	
		Поступак који је до сада примењиван за самовредновање студијског програма по завршетку сваке школске године је детаљан и комплексан	++	
	W	Недовољна мотивација за поштовање стандарда	+++	
		Недовољна едукација о стандардима	++	
		Комисија за обезбеђење квалитета не подноси извештај о раду	++	
	O	Стално иновирање и побољшање стандарда	+++	
		Увођење међусобне контроле субјеката укључених у процес обезбеђења квалитета као и њихова боља едукација о стандардима и поступцима за обезбеђење квалитета	++	
		Извештај о раду Факултета треба да обухвати и анализу резултата провере квалитета и спроведених корективних мера	++	
		Анимирање запослених и студената да-поштују стандарде	+	
	T	Пасиван однос субјеката обезбеђења квалитета у поштовању стандарда	+++	
		Мали број запослених је заинтересован да се ангажује у области обезбеђења квалитета	++	
		Финансијска средства за рад на пословима обезбеђења квалитета нису предвиђена у финансијском плану Факултета	+++	
		Недостатак јасне државне политике у домену управљања квалитетом и усклађеност са стандардима квалитета	+++	
		Недостатак јединствених стандарда квалитета на нивоу Универзитета	++	
	Поступци за обезбеђење квалитета	S	Усвојене процедуре за обезбеђење квалитета	+++
			Јасно дефинисане подељене надлежности између субјеката	++
			Велики број субјеката укључен у процес обезбеђења квалитета	++
Усвојен акциони план за спровођење мера за унапређење квалитета			++	
W		Непознавање процедура од стране запослених	+++	

		Недовољна мотивација за поштовање процедура	++
	О	Стално иновирање и побољшање процедура	+++
		Поједностављивање поступака и процедура прикупљања података у процесу студентског вредновања квалитета студијских програма и наставника	++
		Веће анагажовање запослених и студената у примени процедура	++
		Увођење нових процедура за обезбеђење квалитета	++
		Едукација субјекта о процедурама	++
	Т	Пасиван однос субјекта обезбеђења квалитета у имплементацији процедура	+++
		Неповерење субјекта у процес осигурања квалитета	++
		Страх од увођење промена - уређеног система у устаљени систем	++
		Недостатак јединствених поступака квалитета на нивоу Универзитета	++

2.3 Предлог мера и активности за унапређење стандарда

На основу изложене SWOT анализе, предлог мера за унапређење квалитета би се могао дефинисати на следећи начин:

- Праћење реализације процедура за обезбеђење квалитета и поштовање стандарда за обезбеђење квалитета;
- Увођење редовних ревизија свих донетих докумената из области обезбеђења квалитета прикупљањем повратних информација од бивших студената, привредних субјеката, студената и запослених;
- Дефинисање међусобне контроле субјекта укључених у процес обезбеђења квалитета и стриктна примена донетих докумената;
- Едукација субјекта укључених у процес обезбеђења квалитета о стандардима и поступцима за обезбеђење квалитета, кроз организацију серије семинара о стандардима и поступцима за унапређење квалитета;
- Одржавање јавних расправа о постојећим стандардима и поступцима за обезбеђење квалитета, примени донетих закључака у пракси и унапређењу процеса самовредновања;
- Подизање свести наставника, ненаставног особља и студената о важности примене стандарда и процедура за обезбеђење квалитета;
- Обезбеђење додатних финансијских средстава за рад на пословима обезбеђења квалитета;
- Унапређење и/или усаглашавање поступака за обезбеђење квалитета на основу искустава добијених сарадњом са другим институцијама на националном и интернационалном нивоу;
- Промовисати политику квалитета као основни услов за примену стандарда и поступака за обезбеђење квалитета.

Стандард 3: Систем обезбеђења квалитета

Високошколска установа изграђује организациону структуру за обезбеђење квалитета.

3.1 Опис стања, анализа и процена стандарда

Систем обезбеђења квалитета на Факултету заштите на раду Универзитета у Нишу дефинисан је Статутом Факултета. Факултет примењује систем осигурања квалитета заснован на Политици квалитета Факултета, Стратегији обезбеђења квалитета Факултета, као и Стандардима и процедурама за обезбеђење квалитета.

Систем обезбеђења квалитета дефинисан је тако што су предвиђени субјекти обезбеђења квалитета, дефинисана њихова улога, задаци и надлежности, као и улога и задаци наставног и ненаставног особља, студената, органа и служби Факултета у области обезбеђења квалитета, као и стандарди и поступци за обезбеђење квалитета. Нормативну делатност, у сарадњи са руководством, стручним органима и службама Факултета, обавља Комисија за обезбеђење квалитета.

Статутом Факултета дефинисане су надлежности субјеката обезбеђења квалитета (Савет, Декан, Наставно-научно веће, катедре, комисије за студијске програме, Секретаријат, Студентски парламент, Комисија за обезбеђење квалитета). Документом система квалитета [Субјекти, послови и задаци обезбеђења и унапређења квалитета \(ознака документа Q-SE.P3.1\)](#) ближе су дефинисани задаци субјеката обезбеђења квалитета.

Посебно место у систему обезбеђења квалитета има Комисија за обезбеђење квалитета која према члану 131. Статута Факултета има најмање осам чланова из реда наставника, сарадника, ненаставног особља и студената Факултета, од којих је председник, по правилу, продекан ресорно задужен за обезбеђење и унапређење квалитета, која обавља следеће задатке:

- планира и анализира поступке вредновања целокупног система високог образовања и научно-истраживачког рада на Факултету и управља тим поступцима,
- спроводи оцењивање квалитета студијских програма, наставе и услова рада,
- предлаже одговарајућа документа и процедуре за контролу и обезбеђење квалитета и самовредновања,
- разматра извештаје о редовном самовредновању и предлаже по потреби ванредно самовредновање,
- учествује у раду одговарајућих органа и тела за обезбеђење квалитета на Универзитету,
- једном годишње подноси извештај о свом раду и стању на подручју обезбеђења квалитета на Факултету,
- обавља и друге послове од значаја за унапређење и развој квалитета студијских програма, наставе и услова рада на Факултету.

У претходном периоду, од формирања прве Комисије за обезбеђење квалитета, (од 2007. године до данас) састав Комисије се више пута мењао у складу са важећим прописима. У прилогу је дат састав актуелне и претходне Комисије за обезбеђење квалитета на Факултету.

Поред опсежне нормативне делатности у утврђеним областима квалитета, Комисија за обезбеђење квалитета је у сарадњи са руководством, осталим службама Факултета и Студентским парламентом вршила перманентну контролу квалитета, нарочито се

ослањајући на спровођење анкетања студената и запослених о условима рада на Факултету и презентовањем резултата у виду извештаја који су пружили увид у степен задовољства и студената и запослених квалитетом рада и пружених услуга на Факултету.

Наставно-научно веће Факултета је, на предлог Комисије за обезбеђење квалитета, усвојило Стандарде и процедуре за обезбеђење квалитета, Стратегију обезбеђења квалитета и Акциони план за спровођење квалитета (најпре за период 2020-2023, а потом и за период од 2023-2026.). Стандарди за обезбеђење квалитета садрже одредбе квалитета рада Факултета којима се обезбеђује остваривање Мисије, Визије и циљева Факултета. Поступцима за обезбеђење квалитета утврђују се начини за постизање Стандарда за обезбеђење квалитета који гарантују минимални ниво квалитета рада Факултета. Спровођење Стратегије обезбеђења квалитета биће у наредном периоду засновано на Акционом плану, имајући у виду Мисију и Визију Факултета, његове циљеве, субјекте и мере обезбеђења квалитета.

Студенти у овим пословима имају веома значајну улогу, не само кроз своје чланство у Савету Факултета, Наставно-научном већу и Комисији за обезбеђење квалитета, већ, пре свега, кроз своје активности у Студентском парламенту.

Састав Комисије за обезбеђење квалитета као и њихове активности налазе се на интернет страници Факултата: <http://www.znrfak.ni.ac.rs/SERBIAN/002-03-02-01-Sastav.html> чиме се обезбеђује потпуна транспарентност у раду Комисије.

ПРОЦЕНА ИСПУЊЕНОСТИ СТАНДАРДА 3

Факултет је испунио захтеве Стандарда 3 утврђивањем послова и задатака наставника, сарадника, студената, стручних органа, катедри и Комисије за обезбеђење квалитета у доношењу и спровођењу стратегије, стандарда и поступка за обезбеђење квалитета и обезбеђивањем континуираног рада Комисије за обезбеђење квалитета и учешћа студената у доношењу и спровођењу Стратегије, стандарда, поступка и културе обезбеђења квалитета.

3.2 SWOT анализа

Елементи анализе		Анализа	Вредност
Постојање и надлежности субјеката обезбеђења квалитета	S	Јасно дефинисане надлежности свих субјеката обезбеђења квалитета	+++
		Повећана активност свих наставника на имплементацији стандарда квалитета	++
	W	Незаинтересованост студената за активније учешће у студентском вредновању	+++
		Отпор једног дела наставног особља према редовној евалуацији њиховог педагошког рада од стране студената	+++
		Недовољна спремност запослених да прихвате стандарде квалитета	++
		Недовољна спремност да се брзо реагује код предузимања мера у циљу спречавања поновних пропуста	++
		Слаба мотивисаност студента за укључивање у процесе који им не доносе одмах жељене промене	++

	O	Активнији однос субјеката обезбеђења квалитета	+++
		Учешће и међународним пројектима у области обезбеђења квалитета	++
		Велика енергија и жеља појединих студената и млађих наставника и сарадника да се унапреди систем квалитета	+++
	T	Незаинтересованост и пасивност појединих запослених у области система квалитета	+++
		Незаинтересованост студената за рад Студентског парламента	+++
		Велико оптерећење чланова Комисије за обезбеђење квалитета	++
		Преоптерећеност и наставника и студената, који немају довољно времена да се посвете овим процедурама, као и недостатак афирмације за ову врсту активности	++
Организација и функционисање система обезбеђења квалитета	S	Континуирани рад Комисије за обезбеђење квалитета	+++
		Перманентна контрола квалитета, нарочито у области студентског вредновања	++
		Нормативна акта и документа система обезбеђења квалитета јасно дефинисана	+++
		Сви усвојени документи и резултати вредновања су доступни јавности на интернет страници Факултета	++
	W	Неприхватање наставног особља основних елемената процедура	+++
		Недовољан степен интеграције у оквиру Универзитета у домену квалитета	++
		Учешће запослених у систему обезбеђења квалитета не представља радну обавезу, па је ангажовање резултат личне одговорности и савести појединаца	++
	O	Унапређење система обезбеђења квалитета у складу са захтевима стандарда ISO 9001:2015	+++
		Повезивање са другим сродним високошколским установама у циљу размене искуства у побољшању квалитета рада	+
		Самовредновање представља и учење о новим начинима унапређивања квалитета и својеврстан изазов	++
		Подршка руководства Факултета за унапређење квалитета	++
		Култура квалитета запослених на вишем је нивоу него у претходном периоду	++
		Ограничене могућности за обезбеђивање финансијских средстава	++
	T	Одустајање од успостављеног система квалитета	+++

		Преобимност документације система квалитета коју треба генерисати у свим процедурама, као и много понављања истих елемената прети да обесмисли читав процес	++
Доношење корективних и превентивних мера	S	Успостављени систем квалитета омогућује предузимање корективних и превентивних мера	+++
	W	Недовољна иницијатива студената у предлагању корективних мера за обезбеђење квалитета наставног процеса и услова рада	++
		Чест проблеми у спровођењу процедура и имплементацији корективних мера	++
		Орган пословођења не успева да спроведе све усвојене корективне и превентивне мере	+++
		Не постоји увек предлог корективних мера	+++
		Недостаје провера реализације корективних мера и покретање одговорности због нечињења	++
	O	Постојање процедуре за спровођење корективних и превентивних мера	+++
	T	Предложене корективне мере се не имплементирају на задовољавајући начин	+++
		Предложене и имплементирани корективне мере не доведе до жељених побољшања	++
		Смањена мотивација студената за учешће у вредновању квалитета наставе због незадовољства реализацијом корективних мера	++

3.3 Предлог мера и активности за унапређење стандарда

На основу изложене SWOT анализе, предлог мера за унапређење квалитета би се могао дефинисати на следећи начин:

- Подизање нивоа свести о значају функционисања доброг система обезбеђења квалитета који би био усклађен са захтевима стандарда ISO 9001:2015;
- Увођење награда као вида признања и афирмације за активности појединаца и група у области обезбеђења квалитета;
- Унапређење целокупног система обезбеђења квалитета кроз едукацију запослених и студената;
- Унапређење динамике спровођења анкета и стандардизација њихове анализе и приказа резултата.
- Повећање учешћа субјеката обезбеђења квалитета органа у реализацији мера за унапређење квалитета, а посебно у анализи налаза интерних и екстерних провера.

Стандард 4: Квалитет студијског програма

Квалитет студијских програма обезбеђује се кроз праћење и проверу његових циљева, структуре, радног оптерећења студената, као и кроз осавремењивање садржаја и стално прикупљање информација о квалитету програма од одговарајућих друштвених институција.

4.1 Опис стања, анализа и процена стандарда

Високошколска установа редовно и систематски проверава и, по потреби, изнова одређује циљеве студијског програма и њихову усклађеност са циљевима високошколске установе, структуру и садржај студијског програма у погледу односа опште образовних, научно и стручно-апликативних и теоријско-методолошких дисциплина, радно оптерећење студената мерено бројем ЕСПБ бодова, исходе и стручност које добијају студенти када заврше студије и могућности запошљавања и даљег школовања

Основне академске студије Факултета заштите на раду у Нишу акредитоване су од стране Комисије за акредитацију и проверу квалитета за три студијска програма:

1. Заштита на раду,
2. Заштита животне средине и
- 3. Заштита од пожара.**

Студијски програм основних академских студија **Заштита од пожара** акредитован је [одлуком](#) број 612-00-0124/4/2020-03 од 17.05.2021. године у оквиру образовног научног поља техничко-технолошких наука и научне области инжењерство заштите животне средине и заштите на раду за упис 60 студената у прву годину студија у седишту Установе, а на основу [уверења](#) број 612-00-0124/5/2020-03 од 18.05.2021. године.

Основне академске студије трају 4 (четири) године, а обим студија износи 240 ЕСПБ бодова. Савладавањем студијског програма основних академских студија Заштита од пожара и одбраном завршног студент стиче научни назив Дипломирани инжењер од катастрофалних догађаја и пожара.

Факултет је усвојио [Правилник о основним академским студијама](#) 25.6.2021. године. Овим правилником се ближе уређују: организација и извођење студијских програма основних академских студија, упис на студијски програм, организација наставе, правила студија, статус студената, права и обавезе студената, провера знања и оцењивање, упис на вишу годину студија, прелазак са друге високошколске установе, школарина и завршетак студија, као и друга питања у вези са наставом на Факултету заштите на раду у Нишу.

Сви предмети су дефинисани преко исхода учења, имају јасно дефинисане циљеве, методе наставе и начин испитивања. Начин испитивања и оцењивања је јасно дефинисан [Процедуром утврђивања и објављивања критеријума, правила и поступака оцењивања](#) (ознака документа Q-SE.P8.3), при чему се у предиспитним обавезама остварује до 60 бодова, а остатак до 100 бодова на самом испиту. Квалитет и компетентност наставника могу се сагледати кроз Планове извођења наставе који су доступни на [интернет страници Факултета](#), преко Научних публикација и рефернци академског особља ([НРАО портал Универзитета у Нишу](#)) или преко портала [eNauka](#), а све према [Процедури обавештавања заинтересоване јавности о студијским програмима](#) (ознака документа Q-SE.P4.5). С обзиром на то да су наставници бирани по критеријумима Универзитета у Нишу, њихов квалитет није дискутабилан. Сва поменута документа јавно су доступна на [интернет страници Факултета](#).

Извештаје о резултатима вредновања квалитета наставног процеса студијског програма Заштита од пожара основних академских студија могу се видети на [интернет страници Факултета](#).

Факултет није мерио анкетама мишљење студената о евентуалној неусаглашености одређених ЕСПБ бодова за предмете у дефинисаним курикулумима. Сви предмети конципирани су тако да је усаглашено ЕСПБ оптерећење студената са активностима учења потребним за постизање очекиваних исхода учења.

Унапређивање и континуирано осавремењивање постојећег студијског програма Заштита од пожара основних академских студија заснива се на развоју науке и новим захтевима који се постављају пред дати образовни профил. Са сваким новим циклусом акредитације студијски програм се иновира, преиспитује и по потреби мења.

Високошколска установа има утврђене поступке за одобравање, праћење и контролу програма студија

Факултет је студијски програм Заштита од пожара основних академских студија, усагласио са [Законом о високом образовању](#) и принципима Болоњског процеса и иновирао акредитацијом 2013. године. Са сваким наредним циклусом акредитације унапредио се и квалитет студијског програма. Студијски програм садржи све елементе које Закон о високом образовању прописује, а у складу је и са Стандардима које је прописао Национални савет за високо образовање. Студијски програм се одобрава, прати и контролише по [Процедури за одобравање, праћење и контролу студијских програма](#) (ознака документа Q-SE.P4.1).

Факултет, односно [Комисија за обезбеђење квалитета Факултета](#), врши студентско вредновање педагошког рада наставника и сарадника, према [Правилнику о вредновању квалитета студијских програма и установа Универзитета у Нишу](#) (СНУ број 8/16-01-004/16-007 од 27.05.2016. године), као и према [Процедури провере рада наставника и сарадника](#) (ознака документа Q-SE.P5.1) и према [Процедури за систематско учешће студената у самовредновању и контроли квалитета](#) (ознака документа Q-SE.P13.1).

Високошколска установа редовно прибавља повратне информације од послодаваца, представника Националне службе за запошљавање и других одговарајућих организација о квалитету студија и својих студијских програма

Факултет је усвојио процедуре за проверу квалитета свршених студената од стране послодаваца ([Процедура провере применљивости знања и вештина из курикулума студијских програма](#) ознака документа Q-SE.P4.4 и [Процедура прикупљања информација о студијском програму од екстерних заинтересованих страна](#) ознака документа Q-SE.P4.2) што на најбољи начин даје могућност Факултету да прати квалитет студијског програма Заштита од пожара основних академских студија и врши одређена побољшања према [Процедури непрекидног осавремењивања садржаја курикулума студијских програма](#) - ознака документа Q-SE.P4.3.

Високошколска установа обезбеђује студентима учешће у оцењивању и осигурању квалитета студијских програма

Факултет, односно [Комисија за обезбеђење квалитета Факултета](#), врши студентско вредновање квалитета студијског програма Заштита од пожара основних академских студија, према [Правилнику о вредновању квалитета студијских програма и установа Универзитета у Нишу](#) (СНУ број 8/16-01-004/16-007 од 27.05.2016. године), као и према [Процедури за систематско учешће студената у самовредновању и контроли квалитета](#) (ознака документа Q-SE.P13.1).

Такође, Факултет ће периодично пратити оцену исхода од стране студената завршних година као информацију за кориговање наставних планова. Студијски програм Заштита од пожара основних академских студија је први пут акредитован 2021. године. Сходно томе, још увек нема дипломираних студената који су завршили студије на овом студијском програму. Вредновање ће се урадити у наредном периоду када се стекну услови за то.

У оквиру [Планова извођења наставе](#), за школску годину која је у току, студентима се дају информације о свим елементима везаним за реализацију наставе из сваког предмета појединачно и студијског програма у целини, а ажурирање ових података врши се једном годишње.

Представници студената су чланови [Комсије за обезбеђење квалитета](#) Факултета, чиме дају свој допринос осигурању квалитета студијског програма Заштита од пожара основних академских студија. Квалитет студијског програма је предмет сталног праћења, вредновања и преиспитивања од стране студената, наставника, ваннаставног особља и свих других заинтересованих страна.

Високошколска установа обезбеђује непрекидно осавремењивање садржаја курикулума и њихову упоредивост са курикулумима одговарајућих страних високошколских установа

Студијски програм Заштита од пожара основних академских студија садржи све елементе који су прописани Законом о високом образовању и Стандардима за акредитацију, које је прописао Национални савет за високо образовање. Препоручено је континуирано праћење реализације студијског програма у свим њиховим аспектима као и да се уочени евентуални пропусти побољшавају користећи најбољу праксу из образовног простора ЕУ. Такође потребно је користити повратне информације из оцена послодаваца свршених студената и личних мишљења о исходима учења на студијском програму Заштита од пожара основних академских студија.

У циљу унапређења квалитета студијског програма, на Факултету постоји пракса одобравања студијских боравака наставника и сарадника у иностранству ради унапређивања знања у областима којима се баве и стицања нових искуства и контаката у међународним научним круговима. Један од начина је конкурисање за међународне пројекте који подразумевају размену и мобилност наставника и студената. Поред тога, постоји могућност за одржавања предавања од стране гостујућих професора са других Факултета, па и професора и истакнутих стручњака из иностранства. Тежња Факултета је да овакву наставну праксу развију све Катедре Факултета, у оквиру својих предмета.

Курикулум студијског програма подстиче студенте на стваралачки начин размишљања, на дедуктивни начин истраживања, као и примену тих знања и вештина у практичне сврхе

Курикулум студијског програма Заштита од пожара основних академских студија подстиче студенте на стваралачко размишљање, едуктивно истраживање и примену знања у практичне сврхе кроз неколико кључних аспеката:

- Интерактивна настава. Студенти су укључени у активно решавање проблема кроз радионице, дискусије и пројектне активности. Овакав приступ омогућава развој креативности и аналитичког мишљења.
- Мултидисциплинарност. Студијски програм комбинује знања из различитих области, што охрабрује студенте да размишљају на иновативан начин и повезују концепте из различитих дисциплина.

- Истраживачки и пројектни задаци. Студенти се подстичу да самостално истражују кроз семинарске радове, лабораторијске вежбе и пројектне задатке. Овакви задаци их оспособљавају да користе дедуктивне методе у анализи и интерпретацији података.
- Практична примена знања. Кроз праксу, студенти имају прилику да примене теоријска знања у реалним условима, што омогућава развој вештина потребних за будући рад.
- Критичко размишљање. Анализа студија случаја и решавање комплексних проблема омогућава студентима да вежбају дедуктивни приступ и истовремено развијају иновативне стратегије.
- Менторски рад. Сарадња са наставницима, сарадницима и менторима кроз индивидуалне или групне консултације подржава студенте у развијању оригиналних идеја и приступа у истраживању.

Ови елементи осигуравају да студенти не само стичу знање, већ га примењују на креативан и практичан начин, што их припрема за изазове у професионалном животу.

Услови и поступци који су неопходни за завршавање студија и добијање дипломе одређеног нивоа образовања су дефинисани и доступни јавности, нарочито у електронској форми и усклађени су са циљевима, садржајима и обимом акредитованих студијских програма

Факултет је усвојио и јавно огласио Правилник који дефинише услове и поступке који су неопходни за завршавање студија и добијање дипломе за основне академске студије [Правилник о завршном раду на основним академским студијама](#) од 29.5.2024. године,

Правилник је доступан у електронској форми оглашавањем на [сајту Факултета](#). Усклађен је са циљевима, садржајима и обимом акредитованог студијског програма.

ПРОЦЕНА ИСПУЊЕНОСТИ СТАНДАРДА 4:

У протеклом периоду имплементација акредитованог студијског програма Заштита од пожара основних академских студија дала је позитивне резултате. У наредном периоду ће се извршити провере на основу којих се може оценити да су захтеви овог стандарда испуњени.

4.2 SWOT анализа

Елементи анализе		Анализа	Вредност
Циљеви студијског програма Заштита од пожара основних академских студија и њихова усклађеност са исходима учења	S	Сви студијског програма усклађени са исходима учења	+++
	W	Реализација дефинисаних циљева	++
		Непрецизно дефинисани неки исходи учења	++
	O	Могућности унапређења праксе током реализације	++
Методe наставе оријентисане ка исходу учења	T	Инертност наставника после акредитације	++
	S	Јасно дефинисане у складу са стандардима и адекватне	+++
	W	Неадекватна реализација наставе на неким предметима	+
	O	Усаглашавање са сличним предметима током реализације	++

	T	Неспремност наставника на промене	++
Систем оцењивања заснован на мерењу исхода учења базираних на дескрипторима квалификација одређеног циклуса образовања	S	Јасно дефинисана у књизи предмета и адекватном курикулуму	+++
	W	Неспремност студената на континуирани рад и испуњавање предиспитних активности	++
	O	Могућност унапређења кроз периодично преиспитивање	++
	T	Недостатак посвећености свих учесника у наставном процесу: наставника и студената	++
Способност функционалне интеграције знања и вештина	S	Могућност повезивања знања из сродних области у циљу формирање сложене структуре садржаја и мреже појмова	+++
	W	Неспремност студената да испрате континуирано формирање структуре садржаја из разних предмета	++
	O	Обезбеђивање јасноће излагања и представљања структуре садржаја са искуствима које студент већ познаје	++
	T	Недостатак информација о сродности области ради повезивања знања на смислен и студентима пријемчив начин	+++
Усаглашеност ЕСПБ оптерећења са активностима учења потребним за достизање исхода учења	S	Дефинисано ЕСПБ оптерећење за све предмете	+++
	W	Суштински не одговара стварним напорима студента у процесу полагања испита	+++
	O	Код наредне акредитације могу се извршити корекције	+++
	T	Недостатак утицаја резултата на дефинисање обима ангажовања студената	++
Усаглашеност исхода учења и очекиваних компетенција	S	Дефинисани исходи учења и компетенције студената	+++
	W	Ретка провера од стране послодавца	+++
	O	Анализа резултата и предузимање мера на Наставно-научном већу	++
	T	Недостатак адекватних ресурса за научноистраживачки рад студената	+++
Поступак праћења квалитета студијског програма Заштита од пожара основних академских студија	S	Нормативно дефинисан	+++
	W	Незаинтересованост студената да учествују у попуњавању анкете	++
	O	Нови захтеви за акредитацијом покренуће неактивне	++
	T	Игнорисање потреба за повећањем квалитета и схватање да то треба да уради неко други	++
Повратне информације из праксе о студентима који су завршили основне академске студије на студијском програму	S	Дефинисане процедуре позитивне и корисне за иницирање промена	++
	W	Нема повратних информација од многих послодаваца	++

Заштита од пожара и њиховим компетенцијама	O	Примена процедура формираће повратне информације	+++
	T	Недовољна мотивисаност да се прате студенти који су дипломирали	++
Континуирано осавремењавање студијског програма Заштита од пожара основних академских студија	S	Усвојене процедуре за обезбеђење квалитета прилика за отклањање неусаглашености	+++
	W	Студијски програм није флексибилан	++
	O	Нова акредитација је прилика за осавремењавање студијског програма	++
	T	Инертност после завршене акредитације	++
Доступност информација о завршном раду	S	Истакнуто благовремено на интернет страници Факултета	+++
	W	Незаинтересованост студената за благовремено информисање	+
	O	Редовније и брже ажурирање података на интернет страници Факултета	+
	T	Нередовно ажурирање интернет странице Факултета	+
Доступност информација о студијском програму и исходима учења	S	Све информације су на интернет страни Факултета	+++
	W	Нередовно праћење информација са сајта Факултета	++
	O	Побољшавање садржаја и прегледности интернет странице Факултета	++
	T	Незаинтересованост студената за виталне активности на Факултету	+

4.3 Предлог мера и активности за унапређење стандарда

На основу изложене SWOT анализе, предлог мера за унапређење квалитета би се могао дефинисати на следећи начин:

- Редовно спровођење студентског вредновања која се односе на квалитет студијског програма Заштита од пожара основних академских студија, као и разматрање резултата и спровођење корективних мера.
- Континуирано праћење пролазности и квалитета оцењивања на Факултету.
- Осавремењивање и унапређење квалитета студијског програма Заштита од пожара основних академских студија кроз процес акредитације.
- Унапређење наставног процеса кроз побољшање стручно-научних, педагошких и дидактичко-методичких компетенција наставника.
- Шири промоција методологије детаљне расподеле ЕСПБ бодова по предметима, периодична евалуација усаглашености ЕСПБ оптерећења са активностима учења и њихово иновирање применом PDCA циклуса.
- Ускладити систем процене ЕСПБ оптерећења студената ради повећања мобилности.
- Унапређивање методологије анкетирања и иновирање анкета према Правилнику о вредновању студијских програма и установа Универзитета у Нишу.
- Ажурирање спискова предмета, наставника и сарадника и уношење потребних измена у електронски формулар.

- Промоција мреже свршених студената - алумниста, ради прибављања повратних информација од запослених свршених студената о исходима образовања и стеченим компетенцијама.
- Развој софтверског система који подржава активности прибављања повратних информација о свршеним студентима. На пример, праћење дипломираних студената и повезивање са њима коришћењем друштвених мрежа (на пример: LinkedIn).
- Разматрање формирања заједничког студијског програма са сродним факултетима.
- Организовање радионица за наставнике, сараднике и ваннаставно особље и представнике студентске популације - едукација за спровођење анализа, дисеминација резултата самовредновања, едукација за поступке прикупљања података, мотивисање за активно укључивање у процес праћења и унапређивања квалитета.
- Потребно је да се будуће измене још интензивније оријентишу ка захтевима привреде уз континуирано усаглашавање ЕСПБ оптерећења студената са активностима учења потребним за постизање очекиваних исхода учења.
- Интензивирати међународну сарадњу и мобилност у циљу унапређења квалитета студија, квалитета рада и квалитета наставника и сарадника, са циљем спречавања одлива студената.
- Улагати напоре ка повећању броја гостујућих професора и стручњака чиме се обезбеђује бољи трансфер знања.
- Редовно организовање састанака руководиоца (комисије) студијских програма и наставника са студентима.
- Укључивање студента у пројекте који се реализују на Факултету.
- Подстицање студената за учешће на научним конференцијама и скуповима.
- Организовање стручних екскурзија (посета предузећима, научним сајмовима итд.).
- Припрема и благовремено објављивање распореда испита на годишњем нивоу.
- Континуирано преиспитивање адекватности, ефективности и ефикасности формалне процедуре за усвајање нових и стално унапређивање постојећег програма Заштита од пожара основних академских студија.
- Континуирано унапређивање и осавремењивање постојећег студијског програма Заштита од пожара основних академских студија засновано на развоју науке и нових захтева који се постављају пред образовни профил.

Стандард 5: Квалитет наставног процеса

Квалитет наставног процеса обезбеђује се кроз интерактивност наставе, укључивање примера у наставу, професионални рад наставника и сарадника, доношење и поштовање планова рада по предметима, као и праћење квалитета наставе и предузимање потребних мера у случају када се утврди да квалитет наставе није на одговарајућем нивоу.

Факултет заштите на раду у Нишу (у даљем тексту Факултет) реализује наставну делатност у складу са: Законом о високом образовању, Статутом Универзитета у Нишу, Статутом Факултета, Правилником о основним академским студијама, Планом извођења наставе, Правилником о завршном раду на основним академским студијама и осталим општим актима Универзитета и Факултета, а којима се дефинишу основна правила за обезбеђивање квалитета наставног процеса, начина организације наставе и обавезе наставног особља у наставном процесу.

На Факултету се реализују три студијска програма основних академских студија (ОАС):

1. Заштита на раду,
2. Заштита животне средине,
3. **Заштита од пожара.**

Курикулум [студијског програма основних академских студија \(ОАС\) Заштита од пожара \(ЗОП\)](#) израђен је у складу са општим и посебним циљевима студијског програма чије су основне тенденције оспособљавање за непосредно укључивање у рад на пословима заштите од пожара и наставак образовања кроз укључивање на мастер академске студије Факултета и других високошколских установа из истих или сродних области студија. Циљ студијског програма је стицање академских знања и вештина кроз: решавање комплексних проблема заштите од пожара и катастрофалних догађаја, развој способности аналитичког и критичког размишљања, примену савремених научних и стручних достигнућа из области заштите од пожара. Завршетком студија студент стиче стручни назив дипломирани инжењер заштите од катастрофалних догађаја и пожара.

5.1 Опис стања, анализа и процена стандарда

а) План и распоред наставе (предавања и вежби) усклађени су са потребама и могућностима студената, познати су пре почетка одговарајућег семестра и доследно се спроводе.

Студијски програм ЗОП траје 4 године (8 семестара) и обима је 240 ЕСПБ бодова. Настава се организује и изводи по семестрима, према [Плану извођења наставе](#) (донетим у складу са [Процедуром доношења плана извођења наставе](#) - ознака документа Q-SE.P5.2). План извођења наставе усваја Наставно-научно веће Факултета најкасније до 30. септембра за наредну школску годину. Укупан број наставних недеља (42) је подељен на јесењи семестар (15 недеља) и пролећни семестар (15 недеља), док је 12 недеља предвиђено за консултације, припрему испита и испите (6 испитних рокова).

План извођења наставе се заједно са [временским планом извођења](#) испита, објављује на [интернет страници Факултета](#) пре почетка наставе у школској години и доступан је јавности. План извођења наставе основних академских студија ЗОП има за циљ да детаљно информише студенте о: садржају и структури обавезних и изборних предмета (кроз спецификацију предмета, стручне праксе и дипломског рада); облицима наставе (предавања, семинари, вежбе, консултације, теренски рад, провера знања и др.); ангажованим наставницима и сарадницима (њиховим научним и стручним

компетенцијама) и динамичком плану реализације предмета. Динамички план реализације предмета израђују предметни наставник и сарадник и достављају продекану за наставу најкасније до 15. септембра за наредну школску годину. Такође, у Плану извођења наставе се налазе информације о: временском распореду извођења наставе, месту извођења наставе, облицима рада студената током наставе (предиспитне активности), начину полагања испита, испитним роковима и мерилима оцењивања, обавезној и допунској литератури, могућностима извођења наставе на страном језику и на даљину, као и остале важне информације о извођењу наставе. Промена плана извођења наставе се може, уколико постоје оправдани разлози, обавити и током школске године према [Правилнику о основним академским студијама](#). Распоред наставе је саставни део Плана извођења наставе и садржи јасно истакнуте предмете по студијским групама и годинама, имена наставника и сарадника задужених за сваки наставни предмет, као и временску и просторну структуру извођења часова предавања и вежби. Продекан за наставу објављује распоред наставе на огласној табли и интернет станици Факултета најмање 15 дана пре почетка семестра. Промена распореда наставе могућа је само по одобрењу декана или продекана за наставу.

Реализоване часове предавања и вежби током семестра наставници и сарадници уписују у [е-Дневник рада](#). У е-Дневнику рада за сваки наставни предмет постоји страница за уписивање предавања, рачунских и лабораторијских вежби (по седмицама), у које наставник/сарадник уноси датум одржавања предавања/вежби, садржај рада према динамичком плану, број одржаних часова и број присутних студената. Веродостојност информација уписаних у е-Дневник наставници и сарадници верификују потписом. Доследност и редовност спровођења наставе се проверава увидом у е-Дневник, али и контролом [online месечних извештаја](#), које креирају наставници и сарадници преко електронске платформе. Извештаји се генеришу на месечном нивоу и верификују потписом, након чега се архивирају и чувају. Такође, евиденција полагања испита се води путем [електронског записника](#), који се налази на интернет страници Факултета, на огласној табли за наставно особље.

Током школске 2021/2022 у ванредним околностима изазваним пандемијом вируса COVID 19 (у периоду од 2020. до 2022. године) наставни процес се одвијао у складу са препорученим мерама безбедности и потребама студената и према дефинисаном плану и распореду. Током школске 2021/2022 настава је реализована у форми предавања, вежби, семинара, консултација и испита. Предавања су реализована онлајн применом платформе MS Teams Office 365 (осим за студенте прве године за које је настава реализована уживо). У зависности од спецификације предмета вежбе су реализоване: онлајн, у амфитеатру, учионицама односно рачунарским учионицама и лабораторијама Факултета у складу са препорукама Министарства просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије и одлуком декана. Реализација испитних рокова, начин полагања испита и критеријуми оцењивања, у школској 2021/2022. години, спроведени су у складу са претходно усвојеним и дефинисаним критеријумима, Статутом и правилником Факултета. У школској 2021/2022. години пријава испита спроводила се искључиво онлајн, путем студентског информативног портала, а у овој години по први пут је уведен и електронски записник о полагању испита ([План рада за школску 2021/2022](#) и [Извештај о раду у школској 2021/2022](#)). Реализација и квалитет наставног процеса на Факултету у условима пандемије су позитивно оцењени од стране студената, што је документовано у [Извештају о резултатима вредновања квалитета наставе у условима пандемије COVID 19 od 2020 do 2022](#).

Током школске **2022/2023** и **2023/2024** наставне активности на свим студијским програмима основних академских студија реализоване су према Плану извођења наставе,

у оквиру ког је утврђен временски план реализације наставе и испита. Настављено је са пријавом испита онлајн, путем студентског информативног портала и са применом електронског записника о полагању испита. Резултати вредновања наставног процеса за јесењи и пролећни семестар школске 2022/2023 и школске 2023/2024 показују да су студенати свих нивоа студија врлодобрим и одличним средњим оценама вредновали квалитет наставног процеса те се може закључити да је План извођења наставе доследно спровођен ([Извештај о раду Факултета у школској 2022/2023](#) и [Извештај о раду Факултета у школској 2023/2024](#), [Извештаји о вредновању](#)).

б) Настава на високошколским установама је интерактивна, обавезно укључује примере из праксе, подстиче студенте на размишљање и креативност, самосталност у раду и примену стечених знања.

Курикулуми предмета студијског програма ЗОП су усклађени са исходима према којима студенти стичу знања и вештине за: системску анализу проблема који се односе на заштиту од катастрофалних догађаја и пожара; евидентирање, анализу и саопштавање података о стању заштите од катастрофалних догађаја и пожара; разумевање захтева система безбедности од катастрофалних догађаја и пожара; менаџмент заштитом од пожара, разумевање принципа и образовних потреба у области безбедности од катастрофалних догађаја и пожара и тимски рад. Дипломирани инжењер заштите од катастрофалних догађаја и пожара је едукован да идентификује потенцијалне опасности и ризике од катастрофалних догађаја и пожара и предложи мере за превенцију, реаговање и санирање штета и последица од катастрофалних догађаја и пожара, што овај програм чини друштвено корисним и оправданим.

Да би предвиђени исходи студијског програма били остварени, настава се реализује: интерактивно (радионице и рад у групама, дискусије и дебате, употреба савремених технологија); укључивањем примера из праксе (разматрање студија случаја, предавања стручњака са других високошколских установа и привреде, посета компанијама); подстицањем критичког размишљања и креативности (решавање проблема и тражење нових приступа); применом стечених знања (рад у лабораторијама, пракса у компанијама и државним институцијама, рад на пројектима). У време убрзаног развоја технологија, наставни процес треба да прати развој нових знања и вештина. Према [Стратегији обезбеђења квалитета](#), ознака документа Q-SE.ST и опредељења Факултета да се развија као савремена високошколска установа, дефинисане су процедуре помоћу којих се континуирано: обезбеђују информације од послодаваца, представника Националне службе за запошљавање, бивших студената и других одговарајућих организација о компетенцијама студената који су завршили студије на Факултету ([Процедура прикупљања информација о студијском програму од екстерних заинтересованих страна](#) – ознака документа Q-SE.P4.2); иновира садржај курикулума ([Процедура непрекидног осавремењивања садржаја курикулума студијских програма](#) – ознака документа Q-SE.P4.3) и проверава применљивост знања и вештина из курикулума студијских програма ([Процедура провере применљивости знања и вештина из курикулума студијских програма](#) – ознака документа Q-SE.P4.4). Према дефинисаним процедурама, усклађује се наставни процес са савременим захтевима јединственог европског образовног процеса, у смеру подстицања критичког размишљања, креативности, самосталности у раду и примене стечених знања.

Квалитет наставе се систематски прати и оцењује по завршетку јесењег и пролећног семестра за сваки студијски програм и за сваки ниво студија. Студенти процењују кључне показатеље квалитета наставног процеса: квалитет наставе, наставног материјала, наставног особља и објективност оцењивања, према [Процедури праћења и оцењивања](#)

[квалитета наставе](#) – ознака документа Q-SE.P5.3. Уколико се на основу резултата вредновања наставног процеса, уочи појава неусаглашености у било којим фазама наставног процеса, прописују се корективне и превентивне активности за унапређења наставног процеса према [Процедури дефинисања и примене корективних и превентивних мера за унапређење квалитета наставе](#) – ознака документа Q-SE.P5.4. Једна од мера побољшања квалитета је усавршавање наставника која се планира и реализује према [Процедури утврђивања програма усавршавања наставника и сарадника за побољшање квалитета наставног процеса](#) – ознака документа Q-SE.P5.5.

Током школске 2021/2022 настава је реализована по онлајн моделу. Наставници, сарадници и студенти су се у кратком временском року успешно прилагодили новом начину организације наставе. Обезбеђен је континуитет наставе и показало се да већина наставника и сарадника поседује компетенције у информационим и комуникационим технологијама (ИКТ) и вештине организације онлајн наставе [Извештај о резултатима вредновања квалитета наставе у условима пандемије COVID 19 од 2020 до 2022](#). Онлајн модел наставе је допринео развоју ИКТ компетенција наставног особља, али су према оцени студената, негативне стране овог модела биле недовољна интеракција и заступљеност примера из праксе. Управо због тога је квалитет наставе у јесењем семестру оцењен нешто нижом (врлодобром) оценом у односу на остале елементе наставног процеса - квалитет наставног особља, квалитет наставних материјала и објективност оцењивања који су вредновани одличним оценама. Студенти су исказали највећи степен задовољства квалитетом рада наставног особља, истичући: припремљеност за наставу, јасноћу у излагању градива, редовност одржавања наставе, подстицање активног учешћа у настави, доступност за питања и коментаре и уважавање обавеза студената при одређивању термина за проверу знања. У пролећном семестру су наставни материјали вредновани највишом оценом, затим квалитет наставе, наставници, објективност оцењивања и сарадници. Прилику да покажу креативност и самосталност у раду, да практично примене и провере теоријска знања, студенти су имали током часова лабораторијских вежби. Имајући у виду одвијање наставе у специфичним околностима и ограничене могућности деловања у онлајн окружењу, квалитет наставног процеса је, упркос постојећој атмосфери, у свим сегментима вреднован високим оценама [Извештај о квалитету наставног процеса у јесењем семестру школске 2021/2022](#) и [Извештај о квалитету наставног процеса у пролећном семестру школске 2021/2022](#).

Будући да су недостаци онлајн наставе у погледу недовољне интеракције и примене знања у пракси, јасно идентификовани, предузете су активности с циљем унапређења практичних вештина и обезбеђења одговарајућег окружења за практичну примену стечених знања. Студенти су: учествовали у вежби одговора на ванредне ситуације „Систем 2021“, обављали праксу у релевантним установама републике, града и привредним субјектима; имали могућност повезивања и обављања праксе у значајним привредним субјектима и академским институцијама у земљи и окружењу на основу потписаних меморандума о сарадњи који обухватају програме обављања стручних пракси и истраживања. Набављени су и стављени у функцију вредни делови лабораторијске опреме, а покренута је иницијатива за потписивање нових билатералних споразума о сарадњи са страним образовним установама у области науке и наставе кроз размену искустава у развоју студијских програма свих нивоа студија ([Извештај о раду у школској 2021/2022](#)).

Наставници и сарадници Факултета су унапређивали своје компетенције учешћем у програмима и мрежама академске мобилности (Erasmus+ KA103, Erasmus+ KA107) и COST акцијама. У оквиру COST акције Fire in the Earth System: Science & Society” (FIRElinks), размењивана су искуства наставног особља Факултета и наставника са иностраних универзитета у истраживањима шумских пожара и управљања земљиштем, у

областима као што су динамика пожара, управљање ризиком од пожара, утицај ефеката пожара на вегетацију, фауну, земљиште и воду, друштвено-економска, историјска, географска, политичка перцепција и приступи управљању земљиштем итд. Један од циљева је био и дефинисање усклађености програма који промовише интегрисани приступ стварању предела имуних на дејство пожара, узимајући у обзир различите врсте ограничења. С циљем стицање активних компетенција наставника и стицања стручних компетенција реализоване су мобилности наставног особља у оба смера (сарадња са универзитетима у Италији, Турској, Северној Македонији, Пољској, Бугарској, Грчкој и Словенији). У другој половини школске 2021/2022. године већина Европских универзитета је отворила своја врата иностраним студентима, те су реализоване мобилности студената Факултета и студената из иностранства [Извештај о раду у школској 2021/2022.](#)

У школској 2022/2023, наставне активности на свим студијским програмима, реализоване су према Плану извођења наставе који је усвојило Наставно-научно веће Факултета. Настава је реализована у форми предавања, вежби, семинара, консултација и испита, а у оквиру плана извођења наставе утврђен је временски план реализације наставе и испита. Као и у претходној години, студенти су вредновали квалитет наставног процеса и врлодобрим оценама (почев од најмање ка највећој) вредновали: објективност оцењивања, квалитет наставе (правовремено упознавање студената са садржајем/програмом предмета и начином оцењивања, добра осмишљеност наставних целина, одговарајући облици извођења наставе, усклађеност оптерећења студената на предмету са додељеним бројем ЕСПБ и др); квалитет сарадника, квалитет наставних материјала и квалитет наставника. У пролећном семестру су сви елементи наставног процеса оцењени нешто нижим врлодобрим оценама по следећем редоследу (од најмање до највеће): квалитет сарадника, квалитет наставе, објективност оцењивања, квалитет наставника, квалитет наставних материјала ([Извештај о резултатима вредновања квалитета наставног процеса јесењи семестар 2022/2023](#) и [Извештај о резултатима вредновања квалитета наставног процеса пролећни семестар 2022/2023](#)).

С циљем јачања образовне, научне и стручне делатности и током школске 2022/2023 настављена је сарадња са значајним институцијама у земљи и иностранству, као и сарадња са министарствима у областима образовања и науке. Сходно усвојеном документу [Процедура провере применљивости знања и вештина из курикулума студијских програма](#) – ознака документа Q-SE.P4.4, који дефинише начин и поступке за проверу применљивости усвојеног знања из наставног садржаја студијских програма и нивоа његове практичне примене, студенти су обављали праксу у релевантним установама републике, града и привредним субјектима, учествовали у научним пројектима и изради стручног материјала, примењујући у истраживањима методологију усвојену кроз наставу. Организована су тематски специфична предавања стручњака из привреде за студенте и запослене (NIS, GRAMMER, ELIXIR, itd.), али и предавање о правима радника у области управљања отпадом националног координатора Међународне организације рада за Републику Србију. Потписани су нови меморандуми о пословно-техничкој сарадњи, на основу којих студенти могу да обављају професионалну праксу, али и истраживања (Elixir Prahovo d.o.o, Zijin Mining, NIS d.o.o, Grammer, и др.). Настављена је установљена пракса представљања успешних компанија и њихових EHS сектора студентима и запосленима на Факултету, отпочеле су и активности професионалног информисања студената представљањем кадровских потреба домаћих и страних компанија и могућности за запошљавање наших дипломираних студената. Такође, реализоване су радне посете највећим привредним субјектима – потенцијалним послодавцима за кадрове које школује Факултет и склапање нових уговора о пословно-техничкој сарадњи.

Током школске 2022/2023, према [Процедуре утврђивања програма усавршавања наставника и сарадника за побољшање квалитета наставног процеса](#) – ознака документа Q-SE.P5.5, настављено је усавршавање наставног особља за побољшање квалитета наставе кроз обуке организоване на Факултету и учешћем на међународним пројектима. Дводневна обука под називом „[Високошколска настава - савремени приступи и перспективе](#)“, реализована је на Факултету са циљем дидактичко-методичког усавршавања наставног особља. Током обуке наставници/сарадници су упознати са интерактивним стратегијама високошколске наставе у развоју критичког мишљења и њиховој примени у пракси, а посебна пажња је посвећена практичном раду и конкретној примени представљених метода.

Настављено је учешће наставног особља у међународним пројектима. У оквиру пројектног позива ERASMUS-EDU-2022-CBHE, одобрен је предлог пројекта под називом Transport of Dangerous Goods- Modernization of Curricula and Development of Trainings for Professionals in the Western Balkans HEIs - DGTRANS (Транспорт опасних материја - Модернизација наставних планова и програма и развој обука за професионалце у високошколским установама Западног Балкана). У оквиру програма Ерасмус+, кроз пројекат Жан Моне под називом: Workplace and Process Safety in Next Generation Europe - Teaching for Learning - Safety4EU (Безбедност на раду и у технолошким процесима у Европи следеће генерације) активностима у областима образовања и обука, је пружена подршка високошколским установама и наставницима у развоју нових вештина и учења.

Осим учешћа наставног особља у програмима и мрежама академске мобилности у оквиру пројеката Erasmus+ KA103, Erasmus+ KA107, као и у мобилностима кроз активности у оквиру пројеката изградње капацитета у високом образовању Erasmus+ CBHE KA2, иницирано је прикључење новим и постојећим мрежама СЕЕПУС програма, јер су препознате његове могућности у погледу студентских мобилности (остваривање ЕСПБ бодова), истраживачких боравака, реализације предавачких активности, као и организације летњих школа. Факултет је постао део СЕЕПУС мреже Sustainability and Health Economics, којом координира Универзитет у Пољској ([Извештај о раду Факултета у школској 2022/2023](#)).

Током школске 2023/2024 наставне активности на свим студијским програмима, реализоване су према Плану извођења наставе, у оквиру ког је утврђен временски план реализације наставе и испита. Студенти свих нивоа студија вредновали су квалитет наставног процеса и резултати анкета показују да су студенти нешто мање задовољни квалитетом наставног процеса у јесењем семестру, оценивши најнижом врлодобром оценом квалитет наставе, затим сарадника, објективност оцењивања, квалитет наставних материјала и на крају најбољом оценом квалитет наставника. Резултати вредновања квалитета наставе у пролећном семестру су показали значајан пораст средње оцене у односу на претходни циклус анкетања. Редослед оцењиваних елемената према растућој оцени је: квалитет наставника, квалитет сарадника, квалитет наставе, објективност оцењивања и квалитет наставних материјала ([Извештај о резултатима вредновања квалитета наставног процеса јесењи семестар 2023/2024](#) и [Извештај о резултатима вредновања квалитета наставног процеса пролећни семестар 2023/2024](#)). Објективност оцењивања као елемент наставног процеса, је оцењена значајно вишом оценом у односу на претходни циклус анкетања, захваљујући примени предложених поступака и процедура датим у: [Процедуре за утврђивање и објављивање критеријума, правила и поступака оцењивања](#) – ознака документа Q-SE.P8.3, [Процедуре анализе, оцене и унапређења метода и критеријума оцењивања студената](#), ознака документа - Q-SE.P8.4 и [Процедуре](#)

корективних и превентивних мера у случају неправилности у оцењивању студената–ознака документа Q-SE.P8.5.

У школској 2023/2024 реализоване су, као и претходних година, активности усмерене на унапређење квалитета наставног процеса и оснаживања активне улоге студената у наставном процесу. Факултет је у партнерству са Машинским и Грађевинско – архитектонски факултетом, постао суоснивач Иновационог инкубатора Машинског факултета SIMFinno за подршку иновационом предузетништву и развијању стартап идеја. Настављена је сарадња са струковним удружењима и организацијама из земље и иностранства у области заштите на раду, заштите од пожара и заштите животне средине (Tutela, Северна Македонија; European Safety Engineers, Хрватска; Удружење за безбедност и здравље на раду Расинског округа, Србија итд.). Потписани су меморандуми о пословно-техничкој сарадњи, који обухватају могућности да наши студенти обављају професионалне праксе и истраживања за израду завршних радова у привредним субјектима. Настављена је пракса представљања успешних компанија и њихових EHS сектора студентима и запосленима на Факултету. Наставници и сарадници Факултета, су као и претходних година, учествовали као чланови радних тела или радних група у изради многих стратешких докумената (Стратегије заштите животне средине Републике Србије, изради Планских докумената о климатским променама, Националног оквира квалификација Републике Србије, итд.).

Настављена је реализација пројекта у оквиру Erasmus+ програма изградње капацитета у високом образовању DGTRANS. Интердисциплинарни тим наставника са Факултета наставио је рад на реализацији пројекта Жан Моне у области образовања и обука. Модул Safety4EU је имао за циљ да унапреди високо образовање на Универзитету у Нишу, користећи иновативан приступ настави и учењу. У оквиру наставка пројектних активности Safety4EU модула, полазници курса су се у Лабораторији за заштиту од пожара упознали са специјализованом опремом која се користи за истраживање пожарних карактеристика различитих материјала. Демонстриране су методе и поступци приликом испитивања у лабораторији. Учесници су активно учествовали у извођењу експеримената и стицању практичних знања у раду са лабораторијском опремом. На завршетку курса у оквиру Safety4EU модула, полазници су полагали завршне тестове и презентовали семинарске радове кроз које су показали разумевање обрађених тема и способност примене теоријских концепата у практичним ситуацијама. Успешни полазници су добили званичне сертификате који су признати на националном и међународном нивоу.

Реализоване су мобилности наставног и ненаставног особља у оквиру пројеката Erasmus+ KA103 и KA107 (Северна Македонија, Хрватска, Шпанија, Молдавија).

в) Високошколска установа обезбеђује да се на сваком предмету, пре почетка семестра, донесе и учини доступним студентима план рада који укључује: основне податке о предмету (назив, година, број ЕСПБ бодова, услови), циљеве предмета, садржај и структуру предмета; план и распоред извођења наставе (предавања и вежбе); начин оцењивања на предмету; уџбенике, односно обавезну и допунску литературу; податке о наставницима и сарадницима на предмету.

Темељитим планирањем, доношењем и испуњавањем наставног плана, усавршавањем наставника и сарадника, осавремењивањем наставе, активним укључивањем студената и прикупљањем повратних информација о квалитету наставног процеса Факултет континуирано преиспитује и унапређује квалитет наставног процеса. План извођења наставе се благовремено објављује на сајту Факултета и доследно спроводи. Саставни део Плана извођења наставе су распоред наставе и термини полагања испита, као и спецификација предмета која студенте упознаје са циљевима предмета, садржином

предмета начином оцењивања и литературом коју ће користити током реализације наставе на сваком предмету.

Студијски програм ЗОП се реализује кроз: обавезне предмете (који обухватају основна знања која студент треба да савлада), изборне предмете (којима студент ближе профилише своје образовање), стручну праксу (коју студент обавља у седмом семестру), дипломски рад (који студент реализује у осмом семестру). Детаљније информације су дате у [Књизи предмета](#), а одговарајуће компетенције наставника у [Књизи наставника](#) које су доступне на интернет страни Факултета. Курикулуми студијских програма се непрекидно осавременују према [Процедуре за непрекидно осавременавање садржаја курикулума студијских програма](#) - ознака документа Q-SE.P4.3.

Студијски програм ЗОП обухвата 32 обавезна предмета (укључујући и стручну праксу), 16 изборних предмета (од којих студент бира 8) и дипломски рад. Изборни предмети су сврстани у 8 група по два изборна предмета и то: у другој години једна изборна група са два предмета од којих се студент опредељује за један; у трећој години три изборне групе по два предмета, при чему се студент опредељује за један предмет из сваке изборне групе; у четвртој години четири изборне групе по два предмета, при чему се студент опредељује за један предмет из сваке изборне групе. Сваки предмет се вреднује одређеним бројем ЕСПБ бодова. Фактор изборности према позицијама где студент бира предмете је 20%. У структури студијског програма ЗОП процентуална заступљеност различитих типова предмета је следећа: академско-општеобразовни 15%; теоријско-методолошки 21,04%; научно-стручни 36,88% и стручно-апликативни 27,08%. Укупно ангажовање студената састоји се од активне наставе (предавања, вежби, лабораторијских вежби, семинарског рада и других облика активне наставе), самосталног рада, колоквијума, испита, израде дипломског рада и других видова ангажовања. Просечан број часова активне наставе износи 21,36-21,39 часова недељно (просечно недељно 21,38). Укупан број часова предавања на студијском програму је 86 (просечно недељно 10,75), часова вежби 77 (просечно недељно 9,62), други облици наставе 3,87-4,14 (просечно недељно 0,50), СИР 4 (просечно недељно 0,50) и остали облици наставе 8 (просечно недељно 1,00). Преостало време до 40-часовне радне недеље представља време за друге видове самосталног ангажовања студената.

Знање студената се континуирано проверава и оцењује у току наставе, а коначна оцена се утврђује на испиту у складу са законом и општим актима. Оцењивање се врши додељивањем поена за сваки облик активности и провере знања у току наставе (предиспитне обавезе) и на испиту, на коме се утврђује коначна оцена. Студијским програмом је дефинисано да за активности и провере знања у току семестра (предиспитне обавезе) студент може остварити највише 60 поена, а полагањем испита највише 40 поена.

Стручна пракса као саставни део студијског програма се вреднује са 3 ЕСПБ бода и реализује се у одговарајућим научно-истраживачким установама, у организацијама за обављање иновационе активности, у организацијама за пружање инфраструктурне подршке иновационој делатности, у привредним друштвима и јавним установама са циљем оспособљавања студената за практичну примену стечених знања за решавање проблема заштите од пожара.

Студијски програм се завршава израдом и одбраном дипломског рада који се вреднује са 8 ЕСПБ бодова. Истраживачки рад носи 5 ЕСПБ бодова, а израда и одбрана рада 3 ЕСПБ бода.

г) **Високошколска установа систематски прати спровођење плана наставе, као и планова рада на појединим предметима, оцењује квалитет наставе и предузима корективне мере за његово унапређење. Установа упозорава наставнике који се не придржавају плана рада на предмету или не постижу одговарајући квалитет наставе на потребу побољшања и обезбеђују им потребно усавршавање.**

Факултет систематски прати реализацију плана наставе и прати и оцењује квалитет наставе према [Процедури праћења и оцењивања квалитета наставе](#) – ознака документа Q-SE.P5.3. Наставни процес се одвија у оквиру дефинисаних студијских програма према плану и распореду извођења наставе за сваки предмет студијског програма, а у складу са правилима дефинисаним у Правилнику о основним и мастер академским студијама по радним недељама у семестру који су доступни на интернет страници Факултета. Наставници и сарадници реализоване часове наставе и вежби уписују у е -Дневник рада који се налази на интернет страници Факултета.

Квалитет наставника је у потпуности у складу са релативно [високим критеријумима Универзитета у Нишу](#). Квалитет наставника проверава се на неколико нивоа (Веће катедре, Изборно веће Факултета, Научно-стручно веће Универзитета, а за редовне професоре и Сенат Универзитета) и у складу је са [Процедуром и условима за избор наставника и сарадника](#) - ознака документа Q-SE.P7.1. Квалитет наставника и сарадника на Факултету се постиже: дугорочним планирањем и усклађивањем броја наставника и сарадника са националним и међународним стандардима, поштовањем критеријума за избор и унапређење наставника и сарадника, провером квалитета рада наставника и сарадника у свим фазама наставног процеса и стварањем услова за перманентно усавршавање наставника и сарадника према [Процедури за утврђивање програма усавршавања наставника и сарадника за побољшање квалитета наставног процеса](#) – ознака документа Q-SE.P5.5, али и доследним спровођењем: [Процедура систематског праћења, оцењивања и подстицања научне, истраживачке и педагошке активности наставника и сарадника](#) - ознака документа Q-SE.P7.2 и [Процедура перманентне едукације, усавршавања и учешћа на научним и стручним скуповима наставника и сарадника](#) - ознака документа Q-SE.P7.3. Поступак провере рада наставника и сарадника обухвата организовање и спровођење поступка студентског вредновања рада наставника и сарадника. Анкетирање се спроводи редовно у циљу оцењивања рада наставника и сарадника ([Процедура провере рада наставника и сарадника](#) – ознака документа Q-SE.P5.1 и [Процедури за систематско учешће студената у самовредновању и контроли квалитета](#) - ознака документа Q-SE.P13.1). Континуирано се прати педагошки рад наставника од стране студената, кроз [упитник за вредновање квалитета наставног процеса](#), који садржи исказе о квалитету наставе, квалитету наставног материјала, о објективности оцењивања и квалитету наставног особља. На основу добијених резултата на састанку Комисије за обезбеђење квалитета Факултета и на састанку Наставно-научног већа Факултета доносе се одговарајући закључци и предузимају корективне мере за континуирано побољшање наставног процеса. Добијене оцене разматра Наставно-научно веће. У случају неусаглашености предузимају се корективне мере за побољшање према [Процедури дефинисања и примене корективних и превентивних мера за унапређење квалитета наставе](#) (ознака документа - Q-SE.P5.4). Документом су прописане активности које се предузимају при преиспитивању утврђених или потенцијалних неусаглашености у било којим фазама наставног процеса на Факултету и налажењу узрока неусаглашености и спречавање њиховог понављања. Уколико се уочи потенцијална неусаглашеност покреће се поступак спровођења превентивних мера и израђује извештај о потенцијалној неусаглашености са захтевом за превентивне мере који одобрава декан и одређује рок за спровођење мера. [Годишњим извештајима о раду](#), које Наставно-научном већу и Савету Факултета подноси декан Факултета наводе се резултати

које наставници остварују кроз научноистраживачки рад, а посебна пажња се посвећује броју публикација у часописима са SCI и SSCI листе, као и у часописима у осталим индексним базама, броју цитата и учешћу на пројектима.

5.2 Процена испуњености Стандарда 5: Квалитет наставног процеса

Стандард 5 је испуњен у целини.

- План извођења наставе садржи детаљне информације о предметима у оквиру студијских програма (циљеве, исходе, садржај, структуру, начин оцењивања), план и распоред извођења наставе, обавезну и допунску литературу, податке о наставницима и остале важне чињенице за уредно извођење наставе. План се креира у складу са законским актима, потребама и могућностима студената и доследно се спроводи.
- План извођења наставе и распоред наставе се објављују пре почетка семестра и јасно су истакнути на интернет страници Факултета.
- Факултет систематски прати спровођење плана наставе, као и планова рада на појединим предметима кроз јавност рада, електронску евиденцију присуства наставника и сарадника, попуњавање Извештаја о раду и е-Дневника рада, али и путем студентских анкета и предузима мере за побољшања или корективне мере уколико дође до неусаглашености.
- Курикулуми сваког предмета су усаглашени са исходима и компетенцијама студената и континуирано се прате и осавремењују. У процесу акредитације студијских програма рецензенти детаљно проверавају да ли садржај различитих типова курсева (предавања, вежбе и др.) одговарају исходима учења. С обзиром на то да су сви студијски програми Факултета акредитовани, поменути садржаји су нужно испоштовани.
- У фокусу наставног процеса је подстицање критичког размишљања, креативности, самосталности и провера применљивости знања и вештина из курикулума у пракси и путем интерактивне наставе.
- Квалитет наставног процеса се прати континуирано, анкетирањем студената о квалитету наставе, квалитету наставног материјала, објективности оцењивања и квалитету наставног особља. На основу резултата извештаја Наставно-научно веће доноси закључке и предлоге мера за унапређење наставног процеса или корективне мере у складу са актима Стратегије обезбеђења квалитета.

5.3 SWOT анализа

Елементи анализе		Анализа	Вредност
Компетентност наставника	S	Избор наставника се врши према јасно дефинисаним критеријумима Универзитета у Нишу, који се доследно спроводе.	+++
		Наставници одговорно планирају и креирају садржај наставног предмета, користе адекватне наставне методе и литературу, чинећи усвајање градива ефикаснијим.	++
		Наставници имају добру комуникацију са студентима, подстичу критичко размишљање, самосталност у раду кроз пројекте и семинарске радове, а често обезбеђују услове за примену знања у пракси.	+++
	W	Сарадња наставника са колегама са универзитета у земљи и иностранству у области наставе и науке, као један од облика усавршавања, није на задовољавајућем нивоу.	++

		Учешће наставника у националним и међународним пројектима није заступљено у довољној мери.	+	
	О	Наставници имају добру сарадњу са стручњацима из привреде и омогућавају студентима обављање студентских пракси у релевантним институцијама и привредним субјектима.	+++	
		Наставници који учествују у националним и међународним пројектима и националним и међународним скуповима, промовишу институцију и сарадњу у свим областима наставе и науке.	+++	
		Наставници користе савремене наставне, интерактивне технике, технологију и софтвере унапређујући личне и професионалне компетенције.	++	
	Т	Услови за напредовање сарадника нису у довољној мери обезбеђени.	++	
		Наставници не повезују у довољној мери садржај предмета са применама у пракси, реалном животу и потребама друштва.	+	
Доступност информација о терминима и плановима одржавања наставе	S	План извођења наставе и распоред наставе су пре почетка семестра јасно истакнути на интернет страни Факултета и огласним таблама.	+++	
		На сајту Факултета су истакнуте презентације свих предмета са динамичким планом, CV наставника, материјалом за припрему испита и осталим информацијама важним за предмет.	+++	
	W	Сајт Факултета није довољно прегледан, форма је застарела и некада студенти не могу брзо да приступе траженом садржају.	+	
		Студенти се не информишу у довољној мери о свим документима који се налазе на сајту Факултета.	+	
		Наставно особље не преузима довољно одговорности за ажурирање информација.	++	
	O	Креирањем новог сајта Факултета све информације се могу учинити лакше доступним.	+++	
		Администратор редовно ажурира информације.	+++	
	T	Неадекватна селекција информација доводи до непотпуног информисања студената.	++	
	Интерактивно учешће студената у наставном процесу	S	Интерактивно учешће студената је дефинисано кроз различите облике наставе сходно циљевима и исходима предмета.	+++
			Добра комуникација са студентима у реализацији интерактивне наставе и практичних примена знања, размена идеја и мишљења (посебно када су мање групе на обавезним предметима или када је менторски начин рада на изборним предметима).	+++
W		Амбициозан временски план извођења наставе не оставља довољно времена наставницима за увођење нових облика наставе.	++	
		Недовољна спремност студената за активно учешће у наставном процесу и реализацији предвиђених обавеза у дефинисаним роковима.	++	
O		Континуирана едукација и усвајање нових начина реализације интерактивне наставе.	+++	

		Неспремност наставника да промене своје навике у погледу метода реализације наставе.	++
	T	Превише нормирани поступци организације наставе, онемогућавају наставника да у потпуности организује и усклади наставне методе са потребама и могућностима студената и остваривањем утврђених исхода.	++
		Наставници све више времена троше на испуњавање бирократских процедура, што их удаљава од основног задатка - унапређења наставе.	++
Доступност информација о студијском програму, плану и распореду наставе	S	Све информације (план и распоред наставе, студијски програми, презентација предмета) налазе се на интернет страници Факултета.	+++
	W	Неблаговремене информације и корекције у распореду током реализације наставе од стране наставника.	+
	O	Редовно ажурирање промена на интернет страници Факултета.	+++
	T	Неажурност наставника у постављању нових информација и недовољна селекција информација.	++
Избор метода наставе и учења којима се постиже савладавање исхода учења	S	Избор методе наставе је заснован на карактеристикама и циљевима сваког предмета, као и исходима и компетенцијама које студенти савладавањем предмета стичу.	+++
	W	Наставник не прилагођава метод и ниво излагања степену знања студената.	++
		Недовољна заинтересованост студената за активно учешће у наставном процесу.	++
		Наставни материјали не задовољавају потребе студената.	++
	O	Сталном и активном комуникацијом са студентима се реализација наставе и избор метода усклађује са потребама и могућностима студената.	++
		Праћењем савремених достигнућа у настави и науци и сарадњом са колегама из земље и иностранства се методе наставе и учења континуирано осавременељују.	+++
	T	Немотивисаност наставног особља за промене у избору метода наставе и учења.	+
Сужен избор метода наставе због недовољних финансијских средстава које Факултет може одредити за ове потребе.		++	
Систематско праћење квалитета наставе и корективне мере	S	Квалитет наставе се систематски и редовно прати спровођењем анкета и анализом пролазности студената на испитима.	+++
		Присуство студената настави и вежбама се редовно прати.	+++
	W	Изостанак информација о степену имплементације предложених мера с циљем побољшања наставног процеса.	+
		Недовољна заинтересованост послодаваца за учешће у вредновању квалитета исхода.	++
	O	Добро конципиран систем обезбеђења квалитета и дефинисан план реализације анкетања и анализирања резултата.	+++

		Јавно објављивање извештаја о резултатима вредновања и начинима реализације наставе на појединим предметима.	+++
	Т	Недовољна заинтересованост студената да јавно говоре о квалитету наставе.	+
		Необјективност студената приликом анкетања, као и попуњавање анкета од стране студената који нису присуствовали настави.	+++
		Изостанак информација о оствареним резултатима спровођења корективних мера.	++

5.4 Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 5

Резултати SWOT анализе, сугеришу мере које треба предузети за унапређење квалитета наставног процеса:

- Наставити са правовременим објављивањем плана наставе на интернет страници Факултета и уредним обавештавањем студената по свим важним питањима.
- Осавременити интернет страницу Факултета, извршити селекцију и прилагођавање садржаја (у смислу обима докумената), како би приступање жељеном садржају било једноставније и брже; обезбедити редовно ажурирање садржаја.
- Наставити са редовним спровођењем вредновања квалитета наставног процеса и доследној контроли реализације предложених корективних мера. Према потреби увести и нове, непосредније, мање формалне облике вредновања наставног процеса.
- Мотивисати студенте за активније укључивање у процес вредновања, успостављањем интензивнијег дијалога. Посебну пажњу обратити на предлоге и коментаре студената о квалитету наставног процеса и редовно их обавештавати о предузетим мерама.
- У фокусу активности које треба предузети ради унапређења квалитета наставног процеса, ставити квалитет наставе, који је у сваком циклусу анкетања вредновани најнижом оценом (студенти су у највећој мери задовољни наставним особљем, а у најмањој наставом, што може да имплицира да наставници користе неадекватне наставне методе).
- Сталном и активном комуникацијом са студентима о реализацији наставе и избора метода подстицати и стимулисати студенте да јавно говоре и да се што активније укључују у наставни процес кроз редовно присуство и активно учешће у настави и вежбама, израду домаћих задатака, учешће у дискусијама, израду семинарских радова и презентација, практичну реализацију пројектних задатака и сл.
- Мотивисати наставнике да садржај предмета континуирано употпуњују савременим научним достигнућима и ускладе наставне методе са потребама и могућностима студената и остваривањем утврђених исхода.
- Кориговати амбициозне динамичке планове предмета, како би интерактивне и практичне методе презентовања градива, које су временски захтевне, наставници/сарадници могли да спроводе на сврсисходан и смислен начин.
- Иновирати, допуњавати и осавремењивати наставни материјал и направити план набавке литературе по предметима, како би приступ одговарајућој стручној литератури (часописи, књиге) био олакшан.
- Интензивирати и побољшати контролу одвијања наставног процеса и процеса провере знања студената.
- Ојачати сарадњу са привредним субјектима, министарствима, институцијама у којима би студенти могли да обављају праксу, како би научено градиво повезали са применама

у пракси, реалном животу и потребама друштва и на тај начин стекли потребне компетенције.

- Оцене квалитета сарадника у различитим циклусима анкетања флукуирају, што сугерише да је потребно организованије приступити остваривању услова за напредовање сарадника. Унапредити организацију научно-истраживачког рада на начин који ће мотивисати наставно особље да учествују у националним и међународним пројектима и тако шире мрежу сарадње. Истовремено интензивирати успостављање контаката са научним и привредним субјектима у иностранству ради конкурисања и добијања међународних пројеката, помоћу којих би се обезбедило финансирање и опремање лабораторија.
- Сугерисати надлежним институцијама да редукују обим бирократских послова, који негативно утичу на креативност и слободу наставника, а повећају финансијска издвајања како би наставници имали шире могућности у избору различитих метода наставе (кроз набавку нових техничких помагала, лабораторијске опреме и осталих средстава потребних за осавремењавање наставног процеса).
- Оптимизовати искоришћење људских ресурса у равнотежавањем оптерећења наставног кадра у настави и извршити подмлађивање наставног кадра пријемом нових сарадника и избором сарадника који су докторирали у наставничка звања.
- Оформити Центар за целоживотно учење ради унапређења компетентности наставника и сарадника и стицање вештина за савременије методе извођења наставе.
- На основу резултата вредновања квалитета наставног процеса доследно предузимати и примењивати корективне мере, али и подстицајне награђивањем наставника/сарадника са најбољим постигнутим резултатима.

Стандард 6: Квалитет научноистраживачког, уметничког и стручног рада

Високошколска установа непрекидно ради на подстицању, обезбеђењу услова, праћењу и провери резултата научноистраживачког и стручног рада и на њиховом укључивању у наставни процес.

6.1 Опис стања, анализа и процена стандарда

Високошколска установа у своме раду остварује јединство образовног, научноистраживачког и професионалног (стручног) рада

Факултет заштите на раду у Нишу остварује јединство научноистраживачке делатности, професионалног рада и образовне делатности, у складу са следећим актима:

- [Закон о високом образовању](#),
- [Закон о научноистраживачкој делатности](#),
- [Статут Универзитета у Нишу](#),
- [Статут Факултета заштите на раду у Нишу](#).

Факултет заштите на раду у Нишу је акредитован за обављање научноистраживачке делатности [одлуком](#) Министарства просвете, науке и технолошког развоја број 660-01-00008/17 од 10.03.2020. године. Факултет обавља образовну, научноистраживачку и стручну делатност у научном пољу техничко-технолошких наука, односно научној области инжењерства заштите животне средине и заштите на раду, али такође и у оквиру научних поља друштвено-хуманистичких, природно-математичких и медицинских наука у сарадњи са другим научноистраживачким организацијама. Обим акредитације Факултета покрива две научне области: Инжењерство заштите животне средине и заштите на раду, и Менаџмент и бизнис. Из наведених научних поља, односно научних области, произашле су следеће уже научне области:

- физички процеси и заштита,
- хемијске опасности у радној и животној средини,
- технологије и технички системи заштите,
- енергетски процеси и заштита,
- управљање квалитетом радне и животне средине,
- безбедност и ризик система,
- математика,
- информационо-комуникационе технологије у заштити,
- друштвено- хуманистичке науке у заштити радне и животне средине,
- филолошке науке - англистичка филологија и
- заштита здравља у радној и животној средини.

Факултет обавља делатност високог образовања кроз академске студије у свом седишту и у складу са својом матичношћу, која произлази из акредитованих студијских програма. У оквиру делатности високог образовања Факултет обавља научноистраживачку, експертско-консултантску и издавачку делатност, а може обављати и друге послове којима се комерцијализују резултати научног и истраживачког рада. Делатност Факултета је:

85.42 - високо образовање,

85.59 - остало образовање,

85.60 - помоћне образовне делатности,

72.1 - истраживање и експериментални развој у природним и техничко-технолошким наукама,
72.19 - истраживање и развој у осталим природним и техничко-технолошким наукама,
72.2 - истраживање и развој у друштвеним и хуманистичким наукама,
74.9 - остале стручне, научне и техничке делатности,
71.1 - архитектонске и инжењерске делатности и техничко саветовање,
71.12 - инжењерске делатности и техничко саветовање,
71.2 - техничко испитивање и анализе,
62.0 - рачунарско програмирање, консултантске и с тим повезане делатности,
62.01 - рачунарско програмирање,
62.02 - консултативне делатности у области информационе технологије,
62.09 - остале услуге информационе технологије,
58.1 - издавање књига, часописа и друге издавачке делатности,
58.11 - издавање књига,
58.14 - издавање часописа и периодичних издавања,
58.19 - остала издавачка делатност,
58.29 - издавање осталих софтвера,
82.30 - организовање састанака и сајмова,
91.01 - делатности библиотека и архива.

Научноистраживачки рад претежно се остварује кроз пројекте основних, примењених, развојних, интегралних и интердисциплинарних истраживања. Део научноистраживачког рада обавља се на основу уговора које Факултет закључује са Министарством науке, технолошког развоја и иновација.

Други део научноистраживачког рада обавља се на основу уговора које Факултет закључује с међународним фондацијама за подстицање научноистраживачког рада. Актуелни су *пројекти и програми које финансира ЕУ*: Еразмус⁺ Жан Моне акције Workplace and Process Safety in Next Generation Europe - Teaching for Learning (Safety4EU), Еразмус⁺ Skills4Water - Advancing the Integration of Soft Skills in Higher Education for Water, Trifold Approach to Circular Economy: Perspectives of Academia, Business and Wider Society (CRCLEcon), Transport of Dangerous Goods - Modernization of Curricula and Development of Trainings for Professionals in the Western Balkans HEIs (DGTRANS); *Програми прекограничне сарадње*: Acoustic Multi-Functional Composites for Environmental Risks and Health Hazards Reduction (NATO), Investigating the Occupational Health and Safety Practices in Slovenia and Serbia: Strengthening the OHS in Organizations and Enhancing the Well-being of Employees (Slovenian Research and Innovation Agency - ARIS); *COST акција*: NEXUSNET, TransformERS, AlertHub, CIRCUL'ARTs, PEACE и др.

На основу [Програма научноистраживачког рада](#) за период 2020-2024. године и [Програма развоја научноистраживачког подмлатка](#) за период 2020-2024. године, на Факултету заштите на раду у Нишу развијен је систем за подстицање наставника и сарадника да што више објављују радове у реномираним међународним часописима са SCI листе и SCIE листе, као и да презентују своје актуелне резултате на еминентним међународним и домаћим конференцијама и симпозијумима. Оквирна статистика радова за претходни петогодишњи период може се представити следећим подацима:

- 154 рада у часописима са SCI и SCIE листе,
- 9 радова у националним часописима међународног значаја,
- 20 публикација у монографијама међународног и националног значаја,
- 177 радова у националним часописима,

- 408 радова на међународним конференцијама,
- 167 радова на националним конференцијама и др.

Критеријуми за напредовање наставника и сарадника су у складу са препоруком Националног савета за високо образовање и усклађени су са критеријумима који постоје на водећим европским и светским универзитетима. Елементи за оцену учесника конкурса за избор у звања наставника и минимални услови које учесници конкурса треба да испуне приликом избора у звања наставника дефинисани су у документу [Ближи критеријуми за избор у звања наставника](#) и доследно се примењују.

Чланом 27. [Правилника о докторским академским студијама](#) ближе се уређује избор и именовање ментора на студијским програмима докторских студија. Избор и именовање је у складу са тренутно важећим стандардима и [Правилником о поступку припреме и условима за одбрану докторске дисертације](#) Универзитета у Нишу. Научно-стручно веће Универзитета доноси одлуку о именовању ментора на основу предлога Наставно-научног већа Факултета.

Високошколска установа перманентно осмишљава, припрема и реализује научноистраживачке, стручне и друге врсте програма, као и националне и међународне научне пројекте

Факултет заштите на раду у Нишу перманентно осмишљава, припрема и реализује научноистраживачке, уметничке, стручне и друге програме, као и националне и међународне научне пројекте кроз низ институционализованих активности, које укључују:

- Стратешко планирање - Дефинисање стратешких приоритета у области науке и стручног рада, усклађених са националним и међународним развојним политикама.
- Формирање истраживачких тимова и центара - Оснивање лабораторија, центара и истраживачких група које раде на развоју и имплементацији научних и стручних пројеката.
- Акредитација и унапређење програма - Континуирано унапређење наставних и истраживачких програма кроз процес акредитације и имплементацију савремених научних достигнућа.
- Конкурисање за пројекте - Учешће у националним и међународним конкурсима за финансирање научних истраживања (нпр. Фонд за науку Републике Србије, билатерални пројекти).
- Сарадња са привредом и јавним сектором - Развој партнерстава са компанијама, јавним установама и невладиним организацијама ради примене научних резултата у пракси.
- Организација научних конференција - Подстицање размене знања кроз конференције, семинаре, симпозијуме и остале манифестације.
- Мобилност истраживача и студената - Учешће у програмима мобилности, попут Erasmus⁺, ради размене знања и искустава са међународним партнерима.
- Публикације и дисеминација резултата - Објављивање научних радова у реномираним часописима, издавање публикација и промоција резултата истраживања кроз јавне наступе.
- Интеграција са међународним мрежама и асоцијацијама - Учешће у европским и светским академским мрежама, што омогућава приступ фондовима, ресурсима и најновијим истраживачким трендовима.

- Континуирано унапређење капацитета - Инвестиције у људске ресурсе, инфраструктуру и технологију како би се осигурао висок квалитет истраживања и стручног рада.

Кроз ове механизме, Факултет настоји да обезбеђују континуирану научну и стручну активност, доприносе друштвеном и економском развоју и осигура високе академске стандарде.

Факултет своју делатност остварује преко организационих јединица без статуса правног лица, а то су: катедре, лабораторије, Центар за техничка испитивања, центри за трансфер технологија и Секретаријат. Центар за техничка испитивања је организациона јединица основана у циљу афирмације, заштите и комерцијализације научноистраживачког и стручног рада запослених на Факултету. Центар за техничка испитивања пружа услуге корисницима у области техничких испитивања и анализа. Центар за техничка испитивања састоји се од лабораторија Факултета које су акредитовале методе испитивања (Лабораторија за буку и вибрације), као и лабораторија које се налазе у поступку припреме за акредитацију. Руководиоца и заменика руководиоца Центра именује декан Факултета из реда наставника и сарадника који припадају Центру, на предлог чланова Центра, на период од три године. Центар послује средствима која остварује из своје делатности.

Центар за трансфер технологија је организациона јединица основане у циљу афирмације, заштите и комерцијализације научноистраживачког и стручног рада запослених на Факултету. Основне делатности Центра су:

- научна истраживања - основна примењена и развојна,
- истраживање и експериментални развој у природно-техничким наукама,
- инжењерске активности и пружање техничке савете,
- техничко испитивање и анализа,
- израда студија, елабората, пројеката, ревизија и експертиза,
- повезивање са релевантим организационим јединицама на Факултету као и са организацијама ван Факултета из земље и иностранства са дужим и успешним искуством и
- организовање научних скупова, предавања, курсева, семинара и радионица за иновацију знања и стручно образовање и усавршавање у области радне и животне средине.

У свом раду Центар за трансфер технологија може користити ресурсе лабораторија Факултета, уз сагласност руководиоца лабораторије. У састав Центра за трансфер технологија улазе:

- Центар за безбедност техничких система,
- Центар за управљање ризиком у радној и животној средини,
- Центар за техничку дијагностику,
- Центар за заштиту радне и животне средине,
- Центар за дистрибуцију развојних стратегија,
- Центар за заштиту и спасавање и
- Центар за развој капацитета и заштиту животне средине.

Лабораторије као организационе јединице Факултета, представљају значајану подршку у реализацији образовне, истраживачке и стручне делатности на Факултету. Лабораторије делују као наставна, истраживачка и стручна база у којој се реализује део образовног, истраживачког и стручног рада наставника, сарадника и студената чиме се у значајној мери остварују елементи наставних планова и програма, научног и

истраживачког рада, као и пружања услуга трећим лицима. У сегменту научних истраживања, рад у лабораторијама Факултета је организован на начин који омогућава основна, примењена и развојна истраживања, укључујући и рад за потребе пружања услуга трећим лицима преко Центра за трансфер технологија и Центра за техничка испитивања.

Оснивање лабораторије иницира Веће катедре или Наставно-научно веће на основу одговарајућег елабората о оснивању. На Факултету постоји 12 лабораторија и то:

- Лабораторија за физику,
- Лабораторија за испитивање хемијских параметара радне и животне средине,
- Лабораторија за буку и вибрације,
- Лабораторија за управљање квалитетом ваздуха,
- Лабораторија за превенцију удесних догађаја,
- Лабораторија за алармне системе,
- Лабораторија заштите од пожара,
- Лабораторија за безбедност машина,
- Лабораторија за комфор радне средине,
- Лабораторија за заштиту у електротехници,
- Лабораторија за електромагнетна зрачења и електромагнетну компатибилност,
- Лабораторија за заштиту вода.

Високошколска установа систематски прати и оцењује обим и квалитет истраживачког рада наставника и сарадника

Научноистраживачки и стручни рад на Факултету заштите на раду у Нишу планира се и оцењује на годишњем нивоу са становишта квантитета и квалитета. Контрола извршења планираних задатака врши се подношењем извештаја Министарству науке, технолошког развоја и иновација, Већима катедри, Наставно-научном већу или институцијама укљученим у њихово финансирање. Квантитет и квалитет наставног и научноистраживачког рада наставника и сарадника анализира се периодично приликом њиховог избора у звања.

Факултет подстиче стицање активних компетенција наставника, као и стицање стручних компетенција кроз реализацију следећих процедура:

- [Процедура утврђивања програма усавршавања наставника и сарадника за побољшање квалитета наставног процеса](#) - ознака документа Q-SE.P5.5;
- [Процедура систематског осмишљавања, припреме и реализације научно-истраживачких и стручних пројеката](#) - ознака документа Q-SE.P6.1;
- [Процедура систематског праћења и оцењивања обима и квалитета научноистраживачког и стручног рада наставника и сарадника](#) - ознака документа Q-SE.P6.2;
- [Процедура издавачке делатности](#) - ознака документа Q-SE.P6.3;
- [Процедура и услови за избор наставника и сарадника](#) - ознака документа Q-SE.P7.1;
- [Процедура систематског праћења, оцењивања и подстицања научне, истраживачке и педагошке активности наставника и сарадника](#) - ознака документа Q-SE.P7.2;
- [Процедура перманентне едукације, усавршавања и учешћа на научним и стручним скуповима наставника и сарадника](#) - ознака документа Q-SE.P7.3.

Квалитет наставника је у потпуности у складу са релативно [високим критеријумима Универзитета у Нишу](#). Квалитет наставника проверава се на неколико нивоа (Веће катедре, Изборно веће Факултета, Научно-стручно веће Универзитета, а за редовне професоре и Сенат Универзитета). Поред несумњивих научних и стручних знања, у поступку провере кроз унапред дефинисане критеријуме за избор врши се и провера професионалних вештина и односа према студентима у наставном процесу, путем анкетирања студената, односно према [Процедури за систематско учешће студената у самовредновању и контроли квалитета](#) (ознака документа - Q-SE.P13.1).

На основу добијених резултата на састанку Комисије за обезбеђење квалитета Факултета и на састанку Наставно-научног већа Факултета доносе се одговарајући закључци и предузимају корективне мере за континуирано побољшање наставног процеса. Добијене оцене разматра Наставно-научно веће. У случају неуспешности предузимају се корективне мере за побољшање према [Процедури дефинисања и примене корективних и превентивних мера за унапређење квалитета наставе](#) (ознака документа Q-SE.P5.4).

[Годишњим извештајима о раду](#), које Наставно-научно веће и Савету Факултета подноси декан Факултета наводе се резултати које наставници остварују кроз научно-истраживачки рад, а посебна пажња се посвећује броју публикација у часописима са SCI и SSCI листе, као и у часописима у осталим индексним базама, броју цитата и учешћу на пројектима.

Садржај и резултати научних, истраживачких и стручних активности високошколске установе усклађени су са стратешким циљем саме установе, као и са националним и европским циљевима и стандардима високог образовања

У [Плану рада Факултета](#) на годишњем нивоу обухваћене су и активности научноистраживачке делатности. План рада Факултета, па сами тим и план рада научноистраживачке делатности, се креира на основу стратешких циљева Факултета као високошколске установе, захтева државних институција, захтева стандарда и међународних институција у области високог образовања, као и развојних захтева националне привреде.

Усклађивање садржаја и резултата научних, истраживачких и стручних активности Факултета заштите на раду у Нишу са стратешким циљевима установе, као и са националним и европским циљевима и стандардима високог образовања, остварује се кроз неколико кључних механизма:

- Дефинисање стратешких циљева установе:
 - Факултет заштите на раду у Нишу усваја стратешке документе ([стратегија обезбеђења квалитета](#), [акциони план](#)) који су усклађени са националним стратегијама развоја науке, образовања и привреде.
 - Развојне политике се усклађују са европским оквирима, попут Болоњског процеса, Европског истраживачког простора и програма попут Erasmus⁺.
- Акредитација и усклађеност са стандардима
 - Наставни и истраживачки програми пролазе кроз акредитацију и периодичне провере квалитета у складу са стандардима које прописују национална тела за акредитацију.
 - Укључивање компетенција и исхода учења који су усклађени са Европским оквиром квалификација и националним оквиром квалификација.
- Финансирање и имплементација научних пројеката

- Учешће у националним пројектима које финансира Фонд за науку, Министарство просвете, науке и технолошког развоја, као и у међународним пројектима (COST, IPA фондови и др.).
- Приоритетне области истраживања одговарају националним и европским развојним стратегијама (одрживи развој, дигитализација, зелена транзиција, безбедност и здравље на раду, заштита од пожара и катастрофалних догађаја и др.).
- Сарадња са привредом и друштвеним сектором
 - Спровођење применљивих истраживања која одговарају потребама националне економије и индустрије.
 - Развој иновација и трансфер знања кроз иновационе инкубаторе (IMFinno - Иновациони Инкубатор Машинског факултета Ниш на коме је Факултет партнер).
- Развој међународне сарадње и мобилности
 - Успостављање партнерстава са европским универзитетима и истраживачким центрима кроз програме размене (Erasmus⁺, CEEPUS).
 - Интернационализација наставе и истраживања кроз заједничке пројекте.
- Дисеминација и видљивост резултата
 - Објављивање научних радова у индексираним међународним часописима (SCOPUS, WoS).
 - Организација конференција, научних скупова и стручних сесија за промоцију истраживачких резултата.
- Континуирано унапређење квалитета и дигитална трансформација
 - Успостављање интерних система за осигурање квалитета у складу са Стандардима и смерницама за осигурање квалитета у европском простору високог образовања.
 - Примена дигиталних алата у настави, истраживањима, у складу са трендовима дигитализације у високом образовању.

Кроз ове механизме, Факултет заштите на раду у Нишу осигурава да су његове активности усклађене са сопственом визијом, као и са ширим националним и европским циљевима развоја високог образовања, науке и иновација.

Актуелни пројекти међународног карактера чија ће се реализација наставити на Факултету и у наредном периоду су:

- Пројекат из програма NATO Science for Peace and Security: Acoustic Multi-Functional Composites for Environmental Risks and Health Hazards Reduction, на коме учествује тим од 5 истраживача са Факултета,
- Пројекат DGTRANS - Transport of Dangerous Goods - Modernization of Curricula and Development of Trainings for Professionals in the Western Balkans HEIs, Erasmus⁺ пројекат изградње капацитета у високом образовању који чини тим истраживача са 13 универзитета из Европе,
- Пројекат у оквиру Жан Моне акција Safety4EU - Workplace and Process Safety in Next Generation Europe - Teaching for Learning, на коме учествује тим од 9 истраживача са Факултета,
- Пројекат SKILLS4Water - Advancing the Integration of Soft Skills in Higher Education for Water, Erasmus⁺ пројекат стратешких партнерстава,
- Пројекат CRCLEcon - Trifold Approach to Circular Economy: Perspectives of Academia, Business and Wider Society, Erasmus⁺ пројекат стратешких партнерстава.

Знања до којих високошколска установа долази спровођењем одређених научних, истраживачких и професионалних активности активно се укључују у постојећи наставни процес

У научноистраживачки рад укључени су наставници и сарадници Факултета заштите на раду у Нишу којима је то обавеза, као и докторанти, односно истраживачи. На Факултету постоји изванредан број лабораторија у којима се осим наставе обавља и научноистраживачки рад. У наредном периоду очекује се одржавање тренда повећаног укључивања студената уписаних на докторске и мастер студије у научноистраживачки рад.

Факултет заштите на раду у Нишу интегрише сазнања стечена научним, истраживачким и професионалним активностима у наставни процес кроз више стратешких и оперативних механизма:

- Акредитација и иновирање наставних програма
 - Ревизија и унапређење студијског програма Заштита од пожара основних академских студија на основу најновијих научних и стручних достигнућа, у складу са захтевима тржишта рада и развојним стратегијама.
 - Увођење нових изборних предмета који обрађују актуелне теме истраживања и иновација.
 - Прилагођавање курикулума у складу са резултатима домаћих и међународних пројеката.
- Истраживачки рад као основа наставе
 - Наставници, сарадници и истраживачи активно користе сопствена истраживања и пројекте као наставне ресурсе.
 - Примери студија случаја из актуелних научних и стручних пројеката укључују се у наставу.
 - Дискусије и задаци засновани на најновијим истраживачким резултатима омогућавају студентима стицање критичког мишљења и аналитичких вештина.
- Учесће студената у истраживачким и стручним пројектима
 - Омогућавање студентима да учествују у националним и међународним истраживачким пројектима, конференцијама и осталим манифестацијама.
 - Развој студентских истраживачких радова, семинарских и завршних радова на теме које су део актуелних пројеката и истраживања.
- Гостујући предавачи и сарадња са привредом
 - Позивање стручњака и истраживача који активно учествују у истраживачким пројектима да држе предавања или радионице.
 - Повезивање наставног процеса са компанијама, истраживачким центрима и државним институцијама кроз практичне пројекте и студије случаја.
- Коришћење савремених метода наставе и учења
 - Пројектна настава - студенти самостално или тимски раде на пројектима заснованим на резултатима актуелних истраживања.
 - Интерактивне методе наставе - дебате, симулације и case study анализе омогућавају примену научних сазнања у реалним ситуацијама.
 - Дигитализација наставног процеса путем е-учења, вебинара и отворених образовних ресурса.
- Објављивање и дељење истраживачких резултата у академској заједници
 - Објављивање истраживачких резултата у научним часописима, универзитетским зборницима и на конференцијама, што омогућава њихову лакшу интеграцију у наставу.

- Развој интерних база података и дигиталних архива који омогућавају наставницима, сарадницима и студентима приступ најновијим истраживањима.
- Развој нових компетенција код студената
- Комбинација теоријског и практичног знања путем истраживачки оријентисане наставе.
- Подстицање интердисциплинарног приступа и креативног размишљања кроз повезивање различитих научних дисциплина.

Интеграција резултата научноистраживачког и стручног рада у наставни процес омогућава Факултету заштите на раду у Нишу да стално унапређује квалитет образовања, подстиче иновације и припрема студенте за реалне изазове у струци и науци. Овај процес доприноси развоју будућих инжењера Заштите на раду кроз континуирано повезивање образовања, истраживања и праксе.

Резултати научноистраживачког рада, верификовани на националном и међународном нивоу, знања до којих Факултет, као високошколска установа, долази спровођењем одређених научних, истраживачких и професионалних активности активно се укључују у постојећи наставни процес студијског програма Заштита од пожара основних академских студија путем презентације у виду студија случајева кроз уџбеничку литературу.

Такође, знатан број иновација, а које се примењују у наставном процесу, прикупља се на научним скуповима и симпозијумима, конференцијама и семинарима, које Факултета организује или које је организовао, самостално или у сарадњи са другим високошколским институцијама. Факултет на период од две године организује конференције у својој научној области.

Високошколска установа подстиче своје запослене да се активно баве научним, истраживачким и професионалним радом и да што чешће објављују резултате свога рада

Факултет заштите на раду у Нишу пружа подршку наставницима и сарадницима да повећају број и квалитет публикација у реномираним часописима. Финансијска подршка дефинисана је [Правилником о исплати накнада за научноистраживачки рад истраживача у наставним и сарадничким звањима Факултета заштите на раду у Нишу](#), [Правилником о стицању и расподели прихода на Факултету заштите на раду у Нишу](#) и [Правилником о суфинансирању скупова и објављивању радова](#).

Факултет заштите на раду негује добру праксу додељивања одговарајућих признања (Велика повеља „Момчило Мома Здравковић“, Златна плакета Факултета заштите на раду у Нишу, Сребрна плакета Факултета заштите на раду у Нишу и Захвалница Факултета заштите на раду у Нишу) организацијама и појединцима за истакнути допринос у раду или развоју Факултета или за истакнуте резултате у наставном и научноистраживачком раду, а на основу [Правилника о признањима](#). Сва признања и награде Факултета уручују се награђенима на свечаној седници поводом Дана Факултета. За свој научноистраживачки рад наставници, сарадници и студенти добијају признања и ван Факултета. Значајан број радова наставника и сарадника награђен је на научним скуповима на којима су презентовани, а студенти под менторством наставника/сарадника или самостално освајају награде на разним студентским такмичењима, као што је традиционална студентска манифестација „Заштитијада“.

Факултет подржава мобилност кроз програме академске размене, у оквиру ERASMUS⁺ програма мобилности истраживача и сарадника, као и CEERUS програма академске

размене студената и професора из средње и источне Европе. Планиран је наставак мобилности истраживача у оквиру постојећих CEEPUS мрежа на којима Факултет има именоване координаторе (Sustainability and Health Economics, Metrology, Quality and Environmental Aspects in Industry 4.0 и Ergonomics and Human Factors Regional Educational CEEPUS Network). Факултет се ослања и на партнерство кроз академске мреже и билатералну сарадњу са институцијама из других земаља са којима има потписане уговоре или планира потписивање у наредном периоду.

Потенцијал за остваривање циљева Стратегије развоја науке, Факултет препознаје и у оквирима Европског програма за сарадњу у домену научних и технолошких истраживања (COST). Програм COST усмерен је на промовисање и ширење изврности, подстицање интердисциплинарних научних истраживања и оснаживање младих истраживача и иноватора. У наредном периоду, истраживачи са Факултета ће партиципирати у активностима у оквиру COST акција које су у току и то:

- CA20138 - Network on Water-Energy-Food Nexus for a Low-Carbon Economy in Europe and Beyond (NEXUSNET), 2021-2025,
- CA22156 - Transformations International Experience and Research Network for Sustainable futures (TransformERS), 2023-2027,
- CA20127 - Waste Biorefinery Technologies for Accelerating Sustainable Energy Processes (WIRE), 2022-2025.

Институционална подршка учешћу истраживача у оквиру нових позива за прикључење COST акцијама, неће изостати и у наредном периоду.

Високошколска установа обавља издавачку делатност у складу са својим могућностима

Факултет заштите на раду у Нишу обавља издавачку делатност у складу са [Правилником о издавачкој делатности](#) и [Правилником о квалитету уџбеника](#). Правилником о издавачкој делатности регулишу се организација издавачке делатности на Факултету, која се односи на утврђивање надлежности органа којима се поверава издавачка делатност, услови издавања, штампања, дистрибуције и продаје публикација, као и решавање других питања у вези са издавачком делатношћу Факултета. Правилником о квалитету уџбеника регулишу се припрема, садржина, структура, обим, стил и графички изглед, употреба језика и писма, рецензија и контрола квалитета уџбеника на Факултету заштите на раду у Нишу.

Велики број наставника и сарадника су рецензенти у еминентним међународним часописима, а поједини су и главни уредници или чланови уредничких одбора. Универзитет у Нишу издаје часописе [Facta Universitatis, Series: Working and Living Environmental Protection](#) који је према одлуци Матичног одбора Министарства за науку, иновације и технолошки развој категорисан за 2023. годину као М53 у научној области Уређење, заштита и коришћење вода, земљишта и ваздуха. Главни уредник часописа је из редова професора Факултета заштите на раду у Нишу.

Факултет је издавач и значајног броја [публикација](#) које су резултат научноистраживачког рада запослених. У оквиру издавачке делатности Факултет издаје следеће публикације:

- уџбенике (основне уџбенике и помоћне уџбенике),
- скрипте,
- монографије,
- научно-стручне часописе,

- зборнике радова са конференција и симпозијума,
- остале публикације намењене образовном, научном и стручном раду (речници, лексикони, информатори, годишњаци, преводи образовних и научних публикација, стручне књиге, приручници, планови и програми студија, материјали везани за упис, маркетиншке и пропагандне активности, публикације везане за курсеве, иновацију знања и друге видове образовања, брошуре, упутства и др.).

ПРОЦЕНА ИСПУЊЕНОСТИ СТАНДАРДА 6:

Стандард је испуњен у целини. Факултет заштите на раду у Нишу у своме раду остварује јединство образовног, научноистраживачког и професионалног (стручног) рада јачањем компетентности капацитета кроз учешће у националним и међународним пројектима, имплементацију стечених знања и вештина у наставни процес, перманентно осмишљава, припрема и реализује научноистраживачке, стручне и друге врсте програма, систематско праћење и оцењивње обима и квалитета истраживачког рада наставника и сарадника. Квалитет научноистраживачког и стручног рада се прати кроз годишње извештаје Већа катедри на основу којих се генерише Извештај о раду Факултета. Такође, унапређење квалитета научноистраживачког рада је саставни део избора наставника, сарадник и истраживача у виша звања чиме се остварује континуитет у напредовању Факултета у научноистраживачкој делатности. Факултет подстиче своје запослене да се активно баве научним, истраживачким и професионалним радом и да што чешће објављују резултате свога рада. Такође, Факултет обавља издавачку делатност у складу са својим могућностима.

6.2 SWOT анализа

Елементи анализе		Анализа	Вредност
Усаглашеност научног и образовног рада	S	Резултати научноистраживачког рада имају доминантан утицај на напредовање наставника	+++
	W	Поједини наставници сматрају да вредновање резултата радовима са SCI листе није добар критеријум	++
	O	Усаглашавање и савременост курикулума кроз периодичне провере	+++
	T	Незаинтересованост наставника да интегришу ове две категорије	++
Перманентност научног истраживања и међународне сарадње	S	Факултет учествује на националним пројектима	+++
	W	Непостојање искуства у реализацији и менаџменту међународним пројектима	+
	O	Остварени резултати мотивишу друге да покушају међународну сарадњу	+++
	T	Неспремност дала наставника да оствари међународну сарадњу	++
Праћење оцена квалитета научноистраживачког рада наставника и сарадника	S	Врши се оцена квалитета научноистраживачког рада, кроз изборе наставника и сарадника	+++
	W	Отпори појединих наставника и сарадника јавном саопштавању оцена о раду	+++
	O	Инсистирање на минималним критеријумима код избора наставника и сарадника	+++

	T	Незаинтересованост наставника и сарадника за надпросечне резултате	+++
Усаглашеност садржаја научноистраживачког рада са стратешким опредељењима земље и европским циљевима	S	Садржаји пројеката усаглашени са стратешким опредељењем земље и окружења	+++
	W	Нема усаглашавања о стратешким опредељењима Факултета	++
	O	Имплементација система квалитета и примена процедура квалитета на Факултету	+++
	T	Недостатак средстава за финансирање пројеката на Факултету	+++
Укључивање резултата истраживања у наставни процес студијског програма Заштита од пожара основних академских студија	S	Резултати се укључују на основним студијама	++
	W	Незаинтересованост наставника да континуирано усавршавају садржај наставног предмета	++
	O	Континуирано вредновање квалитета наставног процеса од стране студената и запослених	+++
	T	Незаинтересованост наставника за усаглашавање својих истраживања са стратешким опредељењима	+++
Подстицање научних активности на публикавање резултата	S	Постоји заинтересованост наставника да резултати научноистраживачког рада и резултати буду публиковани	++
	W	Опадање квалитета наставе	+++
	O	Примена нових критеријума за избор	++
	T	Неспремност одређеног броја наставника на промене	+
Издавачка делатност	S	Подизање категорије часописа и квалитета публикација Факултета	+++
	W	Лоша селекција и избор рецензента	++
	O	Опредељење научне и стручне јавности за публикацијама већих категорија	+++
	T	Некомпетентност за оцену публикације	++
Брига о научноистраживачком подмлатку	S	Избор најквалитетнијих младих истраживача и њихова жеља за усавршавањем	+++
	W	Неадекватан избор младих истраживача, као и одлив квалитетних истраживача	++
	O	Замена неактивног подмладка новим и амбициозним, жељним доказивања	+++
	T	Немотивисаност ментора за промоцију младих и надарених	++

6.3 Предлог мера и активности за унапређење стандарда

На основу изложене SWOT анализе, предлог мера за унапређење квалитета би се могао дефинисати на следећи начин:

- Створити предуслове и мотивисати наставнике за веће укључивање у националне и међународне пројекте.
- Наставити са активностима везаним за обезбеђивање нове опреме, као и одржавање постојеће опреме за научноистраживачки рад.

- Обезбедити транспарентност и јавно саопштавање резултата истраживања наставника и сарадника.
- Подржати наставнике у стицању компетентности за менторе на докторским студијама, објављивањем радова у часописима на SCI листи како би се тренд квалитетног развоја научноистраживачког и стручног рада на Факултету наставио.
- Сарадња са иностраним научним институцијама у оквиру мобилности наставника и сарадника, као и учешће на међународним истраживачким пројектима.
- Организовати редовне састанке представника различитих истраживачких тимова у циљу заједничког рада.
- Интензивније радити на развоју делатности Центра за техничка испитивања и Центра за трансфер технологија.
- Интензивирати контакте са бившим студентима Факултета, који раде у привредним и/или научноистраживачким организацијама, у циљу размене искустава и знања, заједничког писања публикација и аплицирања за међународне пројекте.
- Организовати редовне састанке са привредним субјектима у циљу презентације могућности Факултета у унапређењу њиховог пословања.
- Појачати институционалне контакте са страним универзитетима.
- Стимулисати запослене да се пријављују за међународне пројекте.
- Радити на побољшању система материјалног вредновања учинка истраживача на пројектима.
- Инсистирати на равномернијем оптерећењу наставника и сарадника у настави на студијском програму Заштита од пожара основних академских студија.
- Организовати обуке (семинаре) запослених за аплицирање и администрирање научноистраживачких пројеката.

Стандард 7: Квалитет наставника и сарадника

Квалитет наставника и сарадника обезбеђује се пажљивим планирањем и избором на основу јавног поступка, стварањем услова за перманентно усавршавање и развој наставника и сарадника и провером квалитета њиховог рада у настави.

7.1 Опис стања, анализа и процена стандарда

Поступак и услови за избор наставника и сарадника утврђују се унапред, јавни су и доступни оцени стручне и шире јавности. Овај поступак и услови су предмет периодичне провере и усавршавања

За потребе реализације студијског програма **ОАС ЗАШТИТА ОД ПОЖАРА**, Факултет има 49 наставника и сарадника у радном односу са пуним радним временом, од тога 37 наставника (16 редовних професора, 14 ванредних професора, 7 доцента) и 12 асистената. По уговору о ангажовању за извођење наставе ангажован је 1 наставник.

На Факултету заштите на раду у Нишу постоје јасно утврђени поступци и услови за избор у звања наставника и сарадника који су у складу са:

- [Законом о високом образовању Републике Србије](#),
- [Статутом Универзитета у Нишу](#),
- [Правилником о поступку стицања звања и заснивања радног односа наставника Универзитета у Нишу](#),
- [Ближим критеријума за избор у звања наставника на Универзитету у Нишу](#) и
- [Правилником о поступку стицања звања и заснивању радног односа сарадника на Факултету заштите на раду у Нишу](#).

Избор наставника и сарадника се врши по [Процедури и условима за избор наставника и сарадника](#) (ознака документа Q-SE.P7.1).

Декан Факултета, полазећи од планиране политике запошљавања и ангажовања наставника и сарадника Универзитета и одлуке одговарајућих органа Факултета и Универзитета, објављује конкурс за избор у звање и заснивање радног односа наставника за уже области утврђене општим актом Факултета, најраније девет, а најкасније шест месеци пре истека времена на које је наставник биран.

Конкурс садржи услове које учесници конкурса треба да испуне, ужу научну област за коју се бирају, назнаку да ли се радни однос заснива са пуним или непуним радним временом, рок за пријављивање и документа која учесници конкурса прилажу као доказе о испуњавању услова. Конкурс са роком пријављивања кандидата од 15 дана, објављује се у листу који излази на територији Републике Србије или у Службеном гласнику Републике Србије, а информација о конкурсима објављује се на [интернет страници Факултета](#). Декан Факултета обавештава Универзитет о објављеном конкурсима за избор наставника и доставља копију објављеног конкурса.

Кандидати који се пријављују на конкурс дужни су да попуне образац о испуњавању услова за избор у звање наставника који се налази на [сајту Факултета](#). Приликом пријављивања, кандидати су дужни да Факултету доставе документацију којом доказују да испуњавају услове конкурса и предају попуњен, одштампан и потписан поменути образац. Након истека рока за пријављивање, Факултет доставља Универзитету, ради објављивања на [web порталу](#), попуњене обрасце о испуњавању услова за избор у звање наставника, на начин уређен упутством које сачињава и објављује Универзитет.

Избор у звање се врши на основу јавног конкурса, предлога комисије за избор (најмање 1 наставник је у радном односу на другој високошколској установи) и на основу резултата гласања на Изборном већу Факултета. На предлог Факултета, Универзитет врши избор у сва звања наставника. Све етапе избора у звање и заснивања радног односа наставника и сарадника у звања су јавне и подложне проверама стручне јавности. У поступку избора наставника и сарадника комплетан изборни материјал кандидата се објављује на интернет страници [Факултета](#) и [Универзитета](#). Услови и критеријуми за избор наставника и сарадника који су дефинисани наведеним правним актима, обезбеђена је усаглашеност са критеријумима Националног савета за високо образовање. Критеријуми за избор наставника и сарадника се перманентно преиспитују и основни документи којима се они регулишу редовно се усклађују са потребама доношењем одговарајућих измена и допуна.

Високошколска установа се приликом избора наставника и сарадника у звања придржава прописаних поступака и услова путем којих оцењује научну, односно педагошку активност наставника и сарадника

Приликом избора кандидата у звање наставника, посебно се вреднују: резултати научно-истраживачког рада кандидата, ангажовање кандидата у развоју наставе и развоју других делатности Факултета, резултати постигнути у обезбеђивању научно-наставног подмлатка, повезаност образовног рада наставника са радом на пројектима и радом у другим областима привредног и друштвеног живота, педагошке способности наставника, које се проверавају редовним семестралним студентским вредновањем педагошког рада наставника и сарадника.

Декан Факултета је дужан да за све учеснике конкурса обезбеди следеће оцене:

1. оцену резултата научноистраживачког рада учесника конкурса (ова оцена се формира на основу публикација, реализованих пројеката, резултата практичног рада и друго),
2. оцену ангажовања учесника конкурса у развоју наставе и развоју других делатности високошколске установе (ова оцена се формира на основу евиденционих података које води факултет, односно на основу документованих бројчаних показатеља о учешћу појединца у настави),
3. оцену резултата педагошког рада учесника конкурса (ова оцена је заснована на оцени рада појединца коју дају студенти кроз анкете које су прописане Правилником о студентском вредновању квалитета студија),
4. оцену резултата које је учесник конкурса постигао у обезбеђивању научнонаставног подмлатка (ова оцена се формира на основу евиденције о менторствима у обезбеђивању наставног кадра у одговарајућој ужој научној области),
5. оцену приступног предавања када је Ближим критеријумима за избор у звања наставника предвиђено као обавезни услов за избор у звање наставника по објављеном конкурсном (ова оцена се формира на основу извештаја Комисије за сачињавање извештаја о приступном предавању).

Високошколска установа систематски прати, оцењује и подстиче научну, односно педагошку активност наставника и сарадника

При избору у наставничко звање, Факултет узима у обзир повезаност научноистраживачког и педагошког рада кандидата са радом на пројектима и у другим областима друштвеног и јавног живота, у складу са важећим правним актима.

Факултет подстиче чланство запослених у научним, стручним и професионалним удружењима.

Факултет се у процедури избора придржава прописаних услова и поступака путем којих се оцењује научноистраживачка и педагошка активност наставника и сарадника, као и широј заједници. На нивоу Факултета надлежност има Комисија за оцену испуњеност критеријума за изборе у звања, чије је позитивно мишљење обавезни елемент за покретање процедуре, док на нивоу Универзитета у Нишу ту надлежност има Комисија за оцену испуњености минималних услова учесника конкурса за избор у звање наставника, чије је мишљење такође обавезујуће.

Квалитет педагошког рада редовно се прати и проверава путем анкетирања студената. Резултати ових анкета се редовно разматрају, а оцене студената о педагошком раду наставника и сарадника су укључене у процес избора у звања. Приликом првог избора у наставничко или сарадничко звање кандидати су дужни да одрже приступно предавање, чија се тема, време и место одржавања објављују на [сајту Факултета](#).

Факултет, преко Комисије за обезбеђење квалитета прати педагошки рад наставника и сарадника, кроз студентске анкете о педагошком раду наставника и сарадника, као и путем давања мишљења о педагошком раду наставника и сарадника од стране Студентског парламента.

Високошколска установа спроводи дугорочну политику квалитетне селекције младих кадрова и њиховог даљег напретка, као и различите врсте усавршавања

Приликом избора, нови сарадници се најчешће регрутују из реда најбољих студената. Њиховим укључењем у научноистраживачки рад остварује се мисија континуираног обезбеђења научног подмлатка. Плански и систематски рад Факултета у том смеру формиран је документом [Програм развоја научноистраживачког подмлатка](#) за период од 2020. до 2024. године. Међутим, овај процес прате проблеми везани за економски статус сарадника који није стимулативан. Такође, могућност за запошљавање нових сарадника везана је квотама које одређује надлежно министарство и пројектима у које је Факултет укључен.

[Програмом развоја научноистраживачког подмлатка](#) предвиђају се следеће активности:

- Наставак реализације докторских академских студија у научној области инжењерства заштите животне средине и заштите на раду уз иновирање курикулума у складу са стратегијом наунотехнолошког развоја и трендовима и научним достигнућима у овој области. У следећем акредитационом циклусу планира се акредитација за извођење докторских академских студија на енглеском језику.
- Правилан избор, усавршавање, подржавање научноистраживачког подмлатка, њихово укључивање у све истраживачке активности и обезбеђење оптималних услова за научноистраживачки рад, како за индивидуални тако и тимски рад, са циљем омогућавања квалитетног научноистраживачког рада постојећег и будућег подмлатка.
- Стално праћење и унапређивање развоја сарадника запослених на Факултету. Посебна пажња ће бити посвећена праћењу студената докторских академских студија и препознавању младих кадрова који се могу успешно укључити у наставни, научноистраживачки и стручни рад Факултета.

- Промовисање професионалног и етичког односа према научноистраживачком раду.
- Наставак постојећих активности на додатном оспособљавању младих научних кадрова, сарадника и млађих наставника за самостални рад у области науке, истраживања, струке и образовања.
- Усавршавање младих кадрова у земљи и иностранству кроз мобилност младих научних кадрова у оквиру мастер академских студија, докторских академских студија, постдокторских студија у оквиру мреже за размену истраживача путем програма Erasmus+ и СЕЕРУS, као и кроз студијске боравке у оквиру различитих програма експертских, струковних, владиних и невладиних организација.
- Укључивање научноистраживачког подмлатка у реализацију научноистраживачких пројеката које финансира надлежно министарство. Планира се и укључивање стипендиста Министарства просвете, науке и технолошког развоја у реализацију пројеката. Посебно се планирају следеће активности:
 - прикупљање и изучавање литературе везане за теме научноистраживачких пројеката,
 - учествовање у изради методологија експерименталних истраживања,
 - осмишљавање, развој и прилагођавање постојеће лабораторијске опреме за експериментална истраживања у оквиру пројекта,
 - извођење појединих експерименталних истраживања, на Факултету и у релевантним лабораторијама на факултетима и институтима у земљи и иностранству,
 - обрада резултата истраживања применом расположивих софтвера и развој нових оригиналних софтвера,
 - промоција резултата истраживања објављивањем радова у референтним часописима у земљи и иностранству,
 - презентација постигнутих резултата на научним и стручним скуповима у земљи и иностранству,
 - организовање и учешће на семинарима, стручним скуповима итд.
- Подржавање учешћа младих наставника, сарадника и студената факултета у оквиру програма међуграничне сарадње кроз IPA Interreg CBC програме (Cross Border Cooperation Programme).
- Подстицање активног учествовања наставника, сарадника и студената Факултета на међународним и националним научним скуповима и симпозијумима.
- Мотивисање младих кадрова за публикување научних радова у националним и међународним часописима са импакт фактором.
- Активно укључивање младих кадрова у организацију научних скупова (Човек и радна средина, Бука и вибрације и др.), који се традиционално организују на Факултету, односно у оквиру научних скупова у којима Факултет учествује као суорганизатор.
- Стварање услова и подстицање научноистраживачког рада међу студентима, посебно на завршним годинама студија.
- Подржавање активности укључивања студената Факултета у рад међународних студентских организација (IAESTE, AISEC) и мрежа истраживача (EURAXESS).
- Укључивање што већег броја младих научних кадрова у активности на добијању и реализацији домаћих и међународних пројеката.
- Укључивање младих истраживача у рад Иновационог центра на Универзитету у Нишу, будућег Института за науку и напредне технологије Универзитета и

Технолошког парка са циљем повећања изврности и релевантности резултата научноистраживачког рада.

- Подстицање сарадње са високошколским установама, научним институтима, малим и средњим предузећима у земљи и иностранству на пројектима од заједничког интереса.
- Подржавање укључивања научноистраживачког подмлатка у сарадњу са правним субјектима у циљу примене резултата научноистраживачког рада и трансфера знања.
- Проширивање сарадње са органима државне управе и локалне самоуправе, као и привредним субјектима на подизању њихових капацитета у области инжењерства заштите животне средине и заштите на раду.

Високошколска установа обезбеђује наставницима и сарадницима перманентно усавршавање, путем студијских боравака, специјализација, учешћа на научним и стручним скуповима

У циљу подстицања професионалног усавршавања, управа Факултета заштите на раду у Нишу редовно обавештава запослене о домаћим и међународним скуповима из области научноистраживачке делатности Факултета. Запосленима се редовно прослеђују доступне информације о конкурсима и јавним позивима ресорног министарства и других домаћих и иностраних институција, као и о могућностима за обезбеђивање финансијске подршке за учешће на научним и стручним скуповима у земљи и иностранству и/или научно и стручно усавршавање наставника и сарадника.

Факултет наставницима и сарадницима омогућава перманентно научно и стручно усавршавање и напредовање путем: информисања о конкурсима за стипендије, информисања о научним скуповима у организацији образовних и других институција у земљи и иностранству, обезбеђивања литературе, приступа базама података, библиотечким ресурсима на интернету и другој научној инфраструктури, одобравања плаћених одсуства ради студијских боравака, специјализација, партиципирања учешћа на научним и стручним скуповима у земљи и у иностранству и партиципирања у финансирању радова у часописима са SCI листе. Научна, истраживачка и педагошка активност наставника и сарадника се реализује по [Процедури систематског праћења, оцењивања и подстицања научне, истраживачке и педагошке активности наставника и сарадника](#) (ознака документа - Q-SE.P7.2). Факултет подстиче мобилност наставника и сарадника и имплементацију стечених искустава у наставни процес кроз реализацију активности међународне сарадње кроз споразуме о сарадњи, билатералне споразуме, интеринституционалне уговоре о сарадњи између партнерских и програмских земаља у оквиру програма Erasmus+.

Факултет подстиче стицање активних компетенција наставника, као и стицање стручних компетенција кроз реализацију следећих процедура:

- [Процедура утврђивања програма усавршавања наставника и сарадника за побољшање квалитета наставног процеса ознака документа Q-SE.P5.5;](#)
- [Процедура систематског осмишљавања, припреме и реализације научно-истраживачких и стручних пројеката](#) - ознака документа Q-SE.P6.1;
- [Процедура систематског праћења и оцењивања обима и квалитета научно-истраживачког и стручног рада наставника и сарадника](#) - ознака документа Q-SE.P6.2;
- [Процедура издавачке делатности](#) - ознака документа Q-SE.P6.3;

- [Процедура и услови за избор наставника и сарадника](#) - ознака документа Q-SE.P7.1;
- [Процедура систематског праћења, оцењивања и подстицања научне, истраживачке и педагошке активности наставника и сарадника](#) - ознака документа Q-SE.P7.2;
- [Процедура перманентне едукације, усавршавања и учешћа на научним и стручним скуповима наставника и сарадника](#) - ознака документа Q-SE.P7.3.

Високошколска установа при избору и унапређењу наставно-научног и стручног кадра посебно вреднује повезаност рада у образовању са радом на пројектима у другим областима привредног и друштвеног живота

Факултет заштите на раду у Нишу вреднује повезаност академског рада са привредом и друштвеним сектором кроз изборне критеријуме, учешће у пројектима, развој практичних студијских програма и подстицање иновација. Овај приступ обезбеђује да наставни кадар има реалан утицај на друштво, а студенти стичу знања која су применљива у савременом професионалном окружењу.

Присуство наставника у привреди и друштвеним организацијама директно доприноси побољшању наставе кроз:

- трансфер реалних искустава и студија случаја студентима,
- омогућавање студентима да учествују у праксама и пројектима у сарадњи са индустријом,
- увођење практичних и интердисциплинарних метода наставе, које приближавају академска знања реалним потребама друштва и привреде.

Факултет заштите на раду у Нишу охрабрују наставнике да буду ангажовани на пројектима који имају шире друштвене и привредне импликације. Ово се постиже кроз:

- подстицање наставника да учествују у развојним програмима националних и међународних фондација, као што су Horizon, Erasmus+, Twinning, EUREKA, WIDERA и др,
- сарадњу са привредним сектором у домену истраживања, консалтинга и развоја нових технологија,
- учешће у државним и локалним стратешким пројектима, као што су одрживи развој, дигитализација, паметни градови, енергетска ефикасност и др.

Кандидати за наставно-научна и стручна звања морају, поред научног и наставног рада, показати активно учешће у применљивим пројектима и сарадњи са привредом. Ови елементи се вреднују кроз:

- учешће у националним и међународним пројектима који имају директну примену у привреди, јавном сектору или друштвеним наукама,
- сарадњу са компанијама, јавним установама и невладиним организацијама у развоју иновативних решења,
- примене научних сазнања кроз патенте, нове технологије, консултантске услуге, стручне анализе и препоруке.

Факултет подстиче мобилност наставника и сарадника и имплементацију стечених искустава у наставни процес кроз реализацију активности међународне сарадње кроз споразуме о сарадњи, билатералне споразуме, програме СЕЕPUS и COST, интеринсти-туционалне уговоре о сарадњи између партнерских и програмских земаља у оквиру програма Erasmus+ КА103 и КА107, као и кроз активности у оквиру пројеката изградње капацитета у високом образовању Erasmus CBHE КА2, Жан Моне, и Erasmus+ пројеката стратешких партнерстава са другим високошколским установама.

Осим тога, наставници и сарадници учествују на COST акцијама као чланови радних група, или представници ових мрежа за Републику Србију. Факултет учествује на националним конкурсима у оквиру позива које расписује Фонд за науку и Фонд за иновациону делатност.

Високошколска установа при избору и унапређењу наставно-научног и стручног кадра посебно вреднује педагошке способности наставника и сарадника

Педагошке способности су кључан фактор у избору и унапређењу наставно-научног и стручног кадра. Вредновање се врши кроз анализу наставног искуства, студентских евалуација, педагошких иновација, менторства и континуираног стручног усавршавања. Овакав приступ осигурава да наставници поседују не само научну компетентност, већ и способност ефикасног преношења знања и подстицања критичког размишљања код студената.

Студентске евалуације су од круцијалног значаја. На Факултету је дефинисана [Процедура праћења и оцењивања квалитета наставе](#) - ознака документа Q-SE.P5.3. Континуирано праћење педагошког рада наставника од стране студената, вреднују се кроз упитник за вредновање квалитета наставног процеса који садржи исказе о квалитету наставе, квалитету наставног материјала, о објективности оцењивања и квалитету наставног особља. На основу добијених резултата на састанку Комисије за обезбеђење квалитета Факултета и на састанку Наставно-научног већа Факултета доносе се одговарајући закључци и предузимају корективне мере за континуирано побољшање наставног процеса. Добијене оцене разматрају чланови Комисије за обезбеђење квалитета и Наставно-научног већа. У случају неускађености предузимају се корективне мере за побољшање према [Процедуре дефинисања и примене корективних и превентивних мера за унапређење квалитета наставе](#) - ознака документа Q-SE.P5.4.

ПРОЦЕНА ИСПУЊЕНОСТИ СТАНДАРДА 7:

Факултет је испунио захтеве Стандарда 7 изграђивањем система и усвајањем аката којима се регулише квалитет наставног особља у складу са Стандардом 7 који је усвојио Национални савет за високо образовање. Анализа и евалуација квалитета научних, истраживачких и педагошких компетенција наставника и сарадника на Факултету заштите на раду у Нишу указује на задовољавајући ниво када је у питању педагошки рад наставника и сарадника. Увидом у анкете студената може се, такође, закључити да су оцене наставника и сарадника на задовољавајућем нивоу.

7.2 SWOT анализа

Елементи анализе		Анализа	Вредност
Јавност поступка избора наставника и сарадника	S	Поступак је транспарентан, извештај комисије се излаже јавности (на интернет страници и у библиотеци Факултета)	+++
	W	Незаинтересованост за увид у референце наставика	+
	O	Побољшање процедуре реализације конкурса и јединствених образаца	+
	T	Нетачно вредновање резултата рада	+
Усаглашеност поступка избора са предлогом критеријума	S	Процедура поступка је јасно дефинисана и потпуно усаглашена	+++
	W	Незаинтересованост појединих наставника да остваре дефинисане критеријуме	+

Националног савета за високо образовање	O	Дефинисати јединствене критеријуме за избор	+++
	T	Формална примена критеријума за избор	++
Систематско праћење и подстицање педагошких истраживачких и стручних активности наставника и сарадника	S	Постојање процедура за систематско праћење и подстицање педагошких истраживачких и стручних активности наставника и сарадника	+++
	W	Нема систематског праћења већ провера у тренутку избора	++
	O	Стварањем веће материјалне базе за усавршавање наставника и сарадника	+++
	T	Неспремност многих наставника на промене	+
Дугорочна политика селекције наставничког и истраживачког подмлатка	S	Програм развоја научно-истраживачког подмлатка Факултета	+++
	W	Не постоји политика на нивоу државе	+
	O	Ангажовање студената са мастер и докторских студија	++
	T	Неспремност на одрицање од погрешно селектованих кадрова	+
Перманентна едукација и усавршевања	S	Факултет подстиче наставнике и сараднике на перманентно усавршавање	+
	W	Недовољна материјална средства	+++
	O	Повећање међународне сарадње	++
	T	Неадекватна заинтересованост младих кадрова	++
Повезаност образовног рада са истраживањем на пројекту и радом у привреди	S	Велики број наставника и сарадника укључен у реализацији научно-истраживачких и стручних пројеката	+
	W	Недовољна примена резултата пројеката у наставни процес	+
	O	Примена резултата пројеката у наставни процес	++
	T	Занемаривање значаја повезивања резултата пројеката у наставни процес	++
Вредновање педагошких способности	S	Педагошке способности се вреднују приликом избора и реизбора наставника	+++
	W	Необјективност процене од стране студената	++
	O	Обезбедити учешће студената у дискусијама о квалитету појединих предавања	++
	T	Само формално прихватање резултата студентског вредновања	+++
Вредновање истраживачких способности	S	Вредновање истраживачких способности наставника и сарадника при изборима у звања	+++
	W	Неки наставници и сарадници Факултета нису укључени у научно-истраживачке пројекте	+
	O	Запошљавање младог кадра, пре свега најбољих студената докторских академских студија, и стварање услова за њихов научно-истраживачки рад	+++
	T	Економска криза, која може да утиче на обезбеђивање финансијских средстава за истраживачки рад наставника и сарадника Факултета	+++
Уважавање мишљења студената о	S	Успостављена процедура за давање студентског мишљења при избору	+++

педагошком раду наставника и сарадника	W	Формално приступање захтеву од стране студената	+
	O	Укључивање квалитетних студената СП ОАС ЗОП у рад Наставно-научног већа	+
	T	Страх студената због неразумевања од стране професора	++

7.3 Предлог мера и активности за унапређење стандарда

На основу урађене SWOT анализе, предлог мера за унапређење квалитета би се могао дефинисати на следећи начин:

- Подршка и стимулисање објављивања научно-истраживачких резултата наставника и сарадника у међународним и националним часописима и на међународним и националним конференцијама;
- Провера испуњености услова за избор наставника и сарадника од стране Комисије за вредновање научноистраживачког и стручног рада наставника и сарадника;
- Праћење развоја научног подмлатка на Факултету;
- Унапредити усавршавање наставника и сарадника кроз мобилност, међународну сарадњу и сл.;
- Стимулисати наставнике за учешће на пројектима, а посебно на међународним пројектима.

Стандард 8: Квалитет студената

Квалитет студената се обезбеђује селекцијом студената на унапред прописан и јаван начин, оцењивањем студената током рада у настави, перманентним праћењем и проверавањем резултата оцењивања и пролазности студената и предузимањем одговарајућих мера у случају пропуста.

8.1 Опис стања, анализа и процена стандарда

Студијски програм основних академских студија Заштита од пожара припада пољу техничко-технолошких наука и сврстава се у научну област Инжењерство заштите животне средине и заштите на раду.

Упис кандидата на студијски програм основних академских студија, спроводи се на основу заједничког јавног конкурса који на предлог Факултета расписује Универзитет, на начин утврђен одлуком о расписивању конкурса. Факултет, у складу са акредитационом документацијом, доставља Универзитету предлог броја студената и предлог ближих услова уписа на прву годину основних академских студија. Право уписа на студијски програм основних академских студија имају кандидати који испуне услове утврђене Законом, Статутом Факултета и Правилником о основним академским студијама Факултета заштите на раду, у складу са условима конкурса.

Квалитет студената обезбеђује се селекцијом студената приликом уписа на одговарајући студијски програм, перманентним праћењем њихове активности током студија, тј. континуираном провером знања - оцењивањем и анализирањем напредовања студената током сваке године студија, као и предузимањем потребних мера за побољшање ефикасности студирања, кроз улагање у стварање просторних капацитета, што квалитетнијег наставничког кадра, савремене опреме и учила (лабораторијска опрема, рачунари, уџбеници, читаонице и библиотечки фонд).

Стандарди за обезбеђење квалитета студената прецизније су утврђени Законом о високом образовању, Статутом Универзитета у Нишу, Статутом Факултета заштите на раду у Нишу, правилницима Универзитета и Факултета и одговарајућим процедурама за обезбеђење квалитета Факултета.

За праћење квалитета студената одговорни су сви наставници и сарадници Факултета заштите на раду у Нишу предвођени деканом, продеканом за науку, продеканом за наставу, Комисијом за обезбеђење квалитета и Службом за наставу и студентска питања.

Обезбеђење релевантних информација и података

Факултет заштите на раду у Нишу благовремено информисе потенцијалне студенте основних академских студија, као и све студенте Факултета пружајући им релевантне информације повезане са њиховим студијама.

Информисаност студената на Факултету ближе је регулисана [Процедуром обезбеђења квалитета - Обавештавање потенцијалних и уписаних студената о Факултету и студијама](#) (ознака документа Q-SE.P8.1). Ради обезбеђивања што квалитетнијих кандидата за упис на студијски програм основних академских студија, Факултет спроводи активности усмерене ка привлачењу што ефикаснијих матураната на студијске програме основних академских студија. У циљу што боље информисаности матураната односно потенцијалних новоуписаних студената, Факултет сваке године спроводи промоцију Факултета и студијских програма путем медија и презентацијом Факултета на нивоу средњих школа. Информације о Факултету, студенти могу да пронађу и у информатору за бруцоше, на интернет страницама Факултета, као и на огласним таблама свих година студијских програма.

Факултет редовно издаје Информатор као и Водич за матуранте, који садрже све потребне информације о упису на Факултет и огледне тестове за пријемни испит. Информатор и Водич за матуранте се редовно објављују и на [интернет страници Факултета](#).

Вредновање резултата при упису студената

Број студената који се уписују у прву годину основних академских студија, као и број студената по годинама студија који се школују из буџета утврђује Влада Републике Србије на предлог Универзитета у Нишу, односно Факултета заштите на раду у Нишу.

Последњих неколико година на студијски програм основних академских студија Заштита од пожара Факултета уписује се приближно једнак број кандидата са тенденцијом благог раста. Број студената на вишим годинама студија овог студијског програма не одступа у великој мери од броја уписаних студената у прву годину студија.

Упис студената ближе је дефинисан:

- [Правилником о упису студената на студијске програме Универзитета у Нишу](#),
- [Правилником о основним академским студијама на Факултету заштите на раду у Нишу](#),
- [Процедуром обезбеђења квалитета Факултета - Селекција и упис студената \(ознака документа Q-SE.P8.2\)](#).

Упис кандидата у прву годину основних академских студија, остварује се селекцијом студената на унапред прописан и јаван начин. Члановима 15, 16, 17 и 18 Правилника о основним академским студијама на Факултету заштите на раду ближе се дефинишу услови за упис на студијски програм према којима се кандидати за упис у прву годину основних академских студија рангирају се на основу броја бодова, односно по основу општег успеха у средњој школи и по основу резултата постигнутог на пријемном испиту.

Поступак уписа студената је транспарентан, од објављивања конкурса, преко рангирања на основу успеха из претходног школовања и уписа. Резултати сваке фазе уписног процеса објављују се на огласној табли Факултета и на [интернет страници Факултета](#) посвећеној основним академским студијама.

Сви остали елементи уписа студената на студијске програме основних академских студија детаљно су регулисани Правилником о основним академским студијама заштите на раду у Нишу.

Једнакост и равноправност студената

Приликом уписа студената на свим студијским програмима Факултета, поштује се и гарантује једнакост кандидата по свим основама (раса, боја коже, пол, сексуална оријентација, етничко, национално или социјално порекло, језик, вероисповест, политичко или друго мишљење, статус стечен рођењем, постојање сензорног или моторног хендикеп и имовинско стање). [Статутом Факултета](#) предвиђено је и студирање кандидата са посебним потребама.

Обавеза праћења наставе

Сваки наставник на првом часу упознаје студенте са обавезом присуствовања и праћења наставе, циљевима, исходима учења и садржајем курса, литературом неопходном за успешност у савладавању градива, методама извођења наставе, начином стицања поена на предиспитним обавезама и испиту, као и о начину оцењивања студената и праћења њиховог напредовања током реализације наставе. На сваком предмету, води се евиденција од стране предметног наставника о присуству и

активности студената на предавањима и вежбама тј. о извршавању обавеза студената из свих облика наставног рада. Редовно присуство и активно учествовање у настави, доноси студентима одређени број кредита изражених у поенима, који се стичу у оквиру предиспитних обавеза, а њихов број утиче на коначну оцену.

Критеријуми, правила и процедура оцењивање студената

Оцењивање студената је поступак којим се нумерички квантификују практична и теоријска знања стечена током наставног процеса. Наставници се током оцењивања придржавају критеријума оцењивања који су предвиђени одговарајућим процедурама о оцењивању и следећим Правилницима и процедурама:

- [Правилником о основним академским студијама заштите на раду у Нишу,](#)
- [Правилником о полагању испита и оцењивању на испиту Универзитета у Нишу,](#)
- [Процедуром утврђивања и објављивања критеријума, правила и поступака оцењивања Q-SE.P8.3](#) и
- [Процедуром анализа, оцена и унапређивање метода и критеријума оцењивања студената по предметима Q-SE.P8.4](#)

Предвиђено је да се рад студента у савлађивању предмета континуирано прати током наставе и изражава у поенима. Поменути актима, регулисано је да на испит може изаћи студент који је задовољио све прописане предиспитне обавезе. У силабусима предмета је утврђена сразмера поена, стечених у испуњавању предиспитних обавеза и на испиту, при чему је од укупног броја поена, најмање 30, а највише 60 поена предвиђено за активности и провере знања у току семестра (предиспитне обавезе). Остатак до 100 поена остварује се на завршном испиту који се у зависности од предмета, полаже писано и/или усмено.

У домену објективног оцењивања студената, Факултет је предвидео:

- правила о полагању испита, која обезбеђују пуну објективност у оцењивању,
- правила о јавности испита,
- правила о полагању испита пред испитном комисијом,
- правила о поступању поводом приговора студента на оцену, као и
- процедуру [Корективне мере у случају неправилности у оцењивању студената](#) (ознака документа Q-SE.P8.5).

У протеклом периоду реализације наставе на акредитованим студијским програмима основних академских студија није регистровано ниједно одступање од правила која су дефинисана поменути правилницима и процедурама. Настава се организује кроз непосредни рад наставника и сарадника са студентима у учионицама, лабораторијама и рачунском центру.

Анализа, праћење и унапређење метода и критеријума оцењивања студената по предметима

Процедуром [Анализа, оцена и унапређивање метода и критеријума оцењивања студената](#) (ознака документа - Q-SE.P8.4) уређују се поступци анализе, оцене и унапређивања метода и критеријума оцењивања студената по предметима на Факултету заштите на раду у Нишу. Процедура обухвата следеће активности: редовно праћење и контролу квалитета оцењивања, систематско праћење и проверавање оцена, успеха и пролазности студената по предметима и предузимање корективних мера у случају да су квалитет оцењивања и резултати оцењивања испод стандардног нивоа квалитета. Процедура се примењује за све предмете на свим студијским програмима и нивоима студија на Факултету заштите на раду у Нишу.

Факултет систематично прати пролазност на испитима, и проверава оцене студената по предметима, студијским програмима и годинама студија. Контрола квалитета поступка оцењивања остварује се:

- контролом резултата оцењивања (предиспитних обавеза и завршног испита) и
- анкетирањем студената.

Контрола резултата оцењивања (предиспитних обавеза и завршног испита) врши се на основу извештаја о резултатима оцењивања студената (нпр. пролазност на предметима по годинама студија и испитним роковима, стопа успешности студената, који припрема служба за наставу и студентска питања, на захтев продекана за наставу у сарадњи са продеканом за квалитет.

Рад студента у савлађивању појединог предмета континуирано се прати током наставе и изражава се у поенима. Провера знања и оцењивање студената врши се на основу вредновања предиспитних обавеза и полагањем испита. Однос оцена и броја поена дефинисан је [Правилником о полагању испита и оцењивању на испиту Универзитета у Нишу](#). Њиме се ближе уређују услови и начин полагања испита на Универзитету у Нишу и факултетима у саставу Универзитета, затим организација и поступак полагања испита, начин утврђивања оцене на испиту, заштита права студената, као и друга питања од значаја за полагање испита и оцењивање на испиту.

8.1.7. Методе оцењивања студената и знања

Методе оцењивања студената усаглашене су са [Правилником о полагању испита и оцењивању на испиту Универзитета у Нишу](#) и процедуром Факултета заштите на раду: [Утврђивање и објављивање критеријума, правила и поступака оцењивања](#) (ознака документа - Q-SE.P8.3). Методе оцењивања знања студената усклађене су са циљевима, садржајима и обимом акредитације студијских програма, а дефинисани су, за сваки предмет студијског програма, кроз [Презентацију садржаја предмета и начина полагања](#), који садрже: назив предмета; годину и семестар студија; број ЕСПБ бодова; име наставника; предуслове за похађање предмета; циљ предмета, садржај и очекиване исходе; препоручену литературу; методе извођења наставе; као и начин провере знања и оцењивања.

8.1.8. Професионално понашање наставника током оцењивања студената

Комисија за обезбеђење квалитета, у складу са исходом и критеријумима оцењивања на наставном предмету, као и на основу периодичних анкета студената, контролише поступак и објективност оцењивања, етичност и коректан однос према студенту, што је и обавеза сваког наставника укљученог у процес оцењивања. Студенти у анкетама дају утиске и сугестије у вези са свим облицима наставе, укључујући мишљење о процени услова и организације студијских програма, као и о објективности оцењивања, о педагошком и етичком приступу наставника.

У [последњим анкетама за школску 2023/2024. годину](#) студенти су организацију наставе на предметима свих студијских програма, као и објективност оцењивања наставника, професионалност, етичност и комуникацију са студентима, оценили као врло добру или одличну.

На седницама Наставно-научног већа, Већа катедри као и састанцима Комисије за обезбеђење квалитета, редовно се дискутује о успеху студената и предузимају се мере за унапређење квалитета оцењивања и побољшање пролазности (ако је ниска) на одређеном наставном предмету. У случају пропуста тј. неиспуњавања или одступања од усвојених процедура оцењивања могу се применити одговарајуће мере за побољшање квалитета оцењивања на појединим предметима у целини, или код

појединих наставника (корекција програма предмета, литературе, услова за полагање испита или односа наставника према студенту). У том смислу драгоцени су и подаци добијени анкетама студената основних академских студија, о квалитету курикулума студијског програма, из којих проистиче да су оцене студената задовољавајуће.

Факултету је од изузетне важности мишљење и искуство свршених студената. Из тог разлога Факултет има дефинисане поступке за прикупљање податка о свршеним студентима, од Националне службе за запошљавање, и/или анкетама послодаваца о квалитету студената који су дипломирали на Факултету.

На основу свих расположивих података Факултет предузима одговарајуће корективне мере, модификује и мења садржаје студијских програма, и утиче на унапређење квалитета наставног процеса.

Праћење и провера оцена студената по предметима

Факултет систематично прати и проверава оцене студената по предметима и предузима одговарајуће мере уколико дође до неправилности у дистрибуцији оцена. [Процедуром Корективне мере у случају неправилности у оцењивању студената](#) (ознака документа Q-SE.P8.5) се уређују мере у случају неправилности у оцењивању студената и примењују се у процесу оцењивања на предметима свих студијских програма и степена студија. Процедура обухвата следеће активности: отклањање неусаглашености насталих у току реализације испита, као и отклањање неусаглашености евидентираних у поступку оцењивања студената.

Пролазност студената и корективне мере

Ефикасност студирања представља однос између квалитета уписаних студената и квалитета студената по завршеним студијама. Показатељи ефикасности студирања су: однос броја уписаних у односу на број студената који су дипломирали на одговарајућем студијском програму тј. просечно трајање студија, пролазност на предметима по годинама студија, анализа броја положених испита за сваког студента, у свакој години студија (студент положио све испите освојивши 60 ЕСПБ, стекао услов за упис у наредну годину студија освојивши минимално 37 ЕСПБ или није стекао услов за упис у наредну годину студија), по завршетку студија (за студије у целини) и просечна оцена.

Одређена је стопа успешности студената, која се израчунава за студенте који су дипломирали у претходној школској години (до 30.09) а завршили студије у року предвиђеном за трајање студијског програма.

Континуирано праћење успеха и ефикасности студирања (по предметима, програмима, годинама) спроводи продекан за наставу у сарадњи са продеканом за квалитет, на основу података које припрема служба за студије и студентска питања.

Факултет води трајну евиденцију о положеним испитима, која се налази у индексу, испитној пријави, матичној књизи и записнику. У случају слабије пролазности, на основу статистичких показатеља или мишљења студената добијених из анкета које спроводи Комисија за обезбеђење квалитета, управа Факултета спроводи корективне мере усмерене ка побољшању пролазности (додатна настава, побољшање квалитета питања код провере знања, усклађеност програма и исхода учења, квалитет литературе, индивидуални однос наставника према студенту).

Студентско организовање, деловање и учешће у одлучивању

Факултет заштите на раду у Нишу обезбеђује студентима разне видове студентског организовања. Студентима су на располагању одређени просторни капацитети у којима раде Савез студената Факултета заштите на раду у Нишу и Студентски парламент.

Под окриљем Савеза студената раде: Еколошко друштво „ECOLOGICA NYSSANA – EDENYS“, [Друштво заштите од пожара „IGNIS“](#), Друштво заштите на раду „SAFETY“, Спортско друштво „ЕРГОНОМАЦ“ и Новинарска секција „ЗАШТИТА“.

Информације о раду Савеза студената и Студентског парламента налазе се на [интернет страници Факултета](#).

Једна од редовних активности студената је њихово учешће на [Заштитијади](#), годишњем такмичењу студената екологије и заштите животне средине из Републике Србије у областима релевантног научно-академског знања и спортским дисциплинама.

Из познатих епидемиолошких разлога условљених пандемијом вируса Covid 19, ова студентска манифестација није одржавана током пандемије, док се током школске 2022/2023. године покренуо наставак ове дугогодишње успешне студентске манифестације. Поред Заштитијаде Факултет је у сарадњи са [Студентским парламентом](#) организовао више летњих и зимских школа, као и стручних екскурзија на којима су, поред дружења и спортских активности, реализована и научно-стручна предавања из различитих области.

Поводом обележавања Дана планете Земље, Студентски парламент Универзитета у Нишу и Савез студената Универзитета у Нишу су у сарадњи са Научно технолошким парком, Студентским центром Ниш и Студентским културним центром Ниш организовали (2021. године) сађење садница туја на простору око зграде СЦ-а и Научно технолошког парка. Студенти Факултета заштите на раду су засадили 14 туја као симбол 14 факултета у саставу Универзитета. Такође, током лета 2021. године реализована је Летња школа на Копаонику на тему „Ефекти ЕМ зрачења мобилне телефоније на здравље људи и значај анализе људских грешака у процени ризика у радној и животној средини“. Канцеларија за међународну сарадњу Факултета заштите на раду у сарадњи са Студентским парламентом организовала је презентацију ERASMUS+ програма размене студената, крајем 2021.године. Посебно је важна организација тактичке вежба система заштите и спасавања „Систем 2021“ где је учествовало 55 студената основних и мастер академских студија Факултета заштите на раду у Нишу, као и 5 професора и сарадника. Током 2022. године, студентни Факултета заштите на раду у Нишу придружили су се акцији „TrashChallenge“ коју су организовали Банкер радио и ЈКП „Медиана“ Ниш. Током лета 2022. године реализована је Летња школа у природи у Студентском одмаралишту на Палићу на тему „Физичко-хемијски процеси у радној и животној средини“. У пролећном семестру 2023. године, поводом обележавања Дана студената Универзитета у Нишу организовано је такмичење у пикаду, шаху и стоном тенису у мушкој и женској конкуренцији у холу Машинског и Грађевинско-архитектонског факултета. Током лета, реализована је Летња школа на Палићу у организацији Студентског парламента Факултета заштите на раду у Нишу на тему „Акциденти у радној и животној средини, развој безбедносне културе и комуникација у кризним условима“. Студенти основних академских студија су посебно активни у хуманитарним акцијама као што је Хуманитарна новогодишња акција сакупљања прилога за новогодишње пакетиће за најмлађе, Хуманитарно филмско вече и низ хуманитарних активности кроз сарадњу са Националним удружењем родитеља деце оболеле од рака - НУРДОР.

Рад студентских организација је финансијски, технички и стручно потпомогнут од стране Факултета.

Представници Студентског парламента активно учествују у раду органа и стручних тела Факултета и то у: [Савету](#), [Наставно-научном већу](#), [Деканату](#), [Дисциплинској комисији](#), [Комисији за обезбеђење квалитета](#), [Радној групи за припрему извештаја о самовредновању високошколске установе](#), као и [Радној групи за припрему извештаја о самовредновању студијских програма ОАС](#).

ПРОЦЕНА ИСПУЊЕНОСТИ СТАНДАРДА 8:

На основу спроведене анализе може се закључити да Факултет заштите на раду у Нишу испуњава захтеве Стандарда 8. Факултет је опредељен за стално унапређивање квалитета својих студената, од тренутка уписа па све до дипломирања, кроз јасно дефинисане правилнике о начину студирања, вредновању рада студената и студентског организовања.

8.2 SWOT анализа

Елементи анализе		Анализа	Вредност
Процедура пријема студената	S	Јасно дефинисана процедура пријема студената	+++
	W	Недовољан број пријављених кандидата не омогућава квалитетнији избор кандидата при упису	+++
	O	Благовремено информисање потенцијалних кандидата	++
		Увођење додатних параметара приликом уписа, као што је психолошки профил, по избору кандидата	++
T	Снижавање критеријума при упису може довести до пада квалитета уписаних студената	++	
Једнакост и равноправност студената, укључујући и студенте са посебним потребама	S	Статутом Факултета дефинисана је једнакост и равноправност студената	++
	W	Побољшати услове студентима са посебним потребама	++
	O	Обезбеђивање услова за студенте са посебним потребама	++
	T	Недовољна финансијска средства за побољшање услова студирања	+++
Рад на планирању и развоју каријере студената	S	Рад на планирању и развоју каријере студената остварује се у оквиру активности Универзитета (конкурси за размену и усавршавање студената,...)	+++
	W	Досадашњи вид праћења напредовања студената на Факултету даје ефективне резултате у погледу истицања најбољих студената, али не и осталих који чине већину	++
		Недовољан рад на планирању и развоју каријере студената	+++
	O	Системска анализа на нивоу државе, потреба за запошљавањем одређеног профила и побољшање ефикасности студирања	++

		Додатна акција Универзитета за промоцију конкурса на Факултету	++
		Институционално јачање органа и тела Факултета у домену развоја каријере студената	++
		Анимирање студената ради повећања степена мобилности на међународном нивоу	+++
	T	Слаба мотивисаност студената за ефикасније студирање	++
		Опадање квалитета наставног процеса због неповољне економске ситуације у земљи	+++
		Низак ниво мобилности студената	++
Доступност информација о студијама	S	Потенцијалним и уписаним студентима обезбеђене су све потребне информације, које се односе на упис и њихове студије, на интернет страници Факултета	+++
	W	Ажурирање интернет странице Факултета понекада може изазвати конфузију	++
	O	Израда процедуре за редовно ажурирање интернет странице Факултета и јачање информатичке службе	++
	T	Незаинтересованост студента за правовремено информисање	++
Доступност процедура и критеријума оцењивања	S	Процедуре и критеријуми оцењивања су јасно дефинисани	+++
		Сва усвојена документа су доступна јавности на интернет страници Факултета	++
	W	Инертност појединих наставника да иновирају садржаје предмета	++
	O	Иновирање и побољшање процедура и критеријума оцењивања	++
	T	Неспремност појединих наставника за унапређење дидактичко-методичких вештина	+++
Анализа метода и критеријума оцењивања по предметима, програмима и годинама студија, уз корективне мере	S	Оцењивање студената врши се према Правилнику о оцењивању	+++
		Оцењивање студената дефинисано је и предиспитним обавезама и начином полагања испита на студијском програму	+++
	W	Различити приступи наставника у оцењивању на испиту	++
	O	Откривање неусаглашености у процесу оцењивања	++
		Мотивисање студената за активније и објективније учешће у оцењивању наставног рада наставника и сарадника кроз упитнике, разговоре са продеканом за наставу и радом у оквиру Комисије за обезбеђење квалитета	+++
		Учествовање наставника на едукативним семинарима	+++
		Перманентна контрола квалитета у процесу оцењивања	+++
	T	Незаинтересованост студената за веће учешће у самовредновању услед непрепознавања тренутних интереса	++

		Утицај неповољних геополитичких прилика на квалитет студирања и стандард студената	++
Усклађеност метода оцењивања са исходима студијског програма	S	Успостављена усклађеност метода оцењивања са исходима студијског програма	++
	W	Смањење критеријума и снижавање нивоа излазног знања	++
	O	Повезивање са другим сродним високошколским установама и послодавцима са циљем размене искуства и побољшања квалитета	++
		Усклађивање исхода студијског програма са резултатима добијеним кроз студентско вредновање	+++
	T	Недостатак спремности наставника за промене устаљеног система функционисања наставе	++
		Погрешно схватање аутономије наставника на предмету	++
Објективност и принципијелност наставника у процесу оцењивања	S	Објективно оцењивање студената према објављеним правилима и критеријума оцењивања	++
	W	Мали број наставника одступа од стандарда оцењивања	++
	O	Стимулисање најбоље оцењених наставника у студентском вредновању	+++
	T	Нетранспарентност резултата вредновања наставника и сарадника	+++
		Погрешно поимање права наставника и његове аутономије у оцењивању	+++
Праћење пролазности студената по предметима, програмима и годинама студија, уз корективне мере	S	Континуирано праћење пролазности студената по предметима и студијским програмима врши се сваке године и на захтев Универзитета у Нишу	++
	W	Снижавање критеријума за упис у наредну годину студија	+++
		Неадекватан распоред обавезних и изборних предмета	++
		Недовољна заинтересованост наставника за резултате пролазности студената	++
	O	Анализирање пролазности студената после сваког испитног рока	++
		Подстицање рада у малим групама, уз ентузијазам и залагање наставника и сарадника и омогућавање адекватних техничких услова за реализацију практичне наставе	++
		Подстицање самосвести али и одговорности студената	++
	T	Пасивност студената у наставном процесу	++
		Снижавање критеријума ради повећања пролазности	++
	Студентско организовање и учествовање у одлучивању	S	Студентима је омогућен адекватан облик студентског организовања и учешћа у одлучивању у складу са Законом о високом образовању и Статутом Факултета

	W	Незаинтересованост квалитетних студената за рад у оквиру Савеза студената и Студентског парламента	+++
		Недовољна иницијатива студената у предлагању корективних мера за обезбеђење квалитета наставног процеса и услова рада	+++
	O	Мотивисање студената за заједничко, проактивно решавање проблема са којима се сусрећу током студирања	+++
	T	Делимична незаинтересованост студената за активно укључивање у активности на Факултету	++

8.3 Предлог мера и активности за унапређење стандарда

На основу урађене SWOT анализе, предлог мера за унапређење квалитета би се могао дефинисати на следећи начин:

- Редовно спровођење студентског вредновања;
- Разматрање резултата студентског вредновања и спровођење корективних мера;
- Промоција Факултета у средствима јавног информисања у циљу обезбеђења већег броја кандидата за упис на студијске програме Факултета;
- Систематско праћење и анализа пролазности и успешности студената уписаних на студијске програме који се реализују на Факултету (по предметима, испитним роковима, годинама и нивоима студија);
- Разматрање и вредновање начина оцењивања на предметима у оквиру студијских програма;
- Разматрање и вредновање јавности и доступности унапред утврђених стандарда и критеријума за оцењивање на свим предметима;
- Побољшање успеха студената кроз рад у мањим групама, тимски рад и сл.;
- Мотивисање студената да сами организују трибине, предавања, презентације о квалитету студија у свим областима - студијски програми, настава, квалитет техничке и ненаставне подршке, библиотечких и информатичких ресурса, управљања и рада Факултета, а нарочито у погледу квалитета студирања, односно услова за живот и рад студената, и могућности за креативне ваннаставне активности студената;
- Мотивисање студената да организују и реализују већи број ваннаставних академских активности које би доприносиле активном развоју академских и стручних вештина студената, и даље им могућност за креативно исказивање али и вредновање рада у складу са Правилником о вредновању ваннаставних активности студената;
- Промовисање програма и конкурса за међународну мобилност студената.

Стандард 9: Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса

Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса се обезбеђује доношењем и спровођењем одговарајућих општих аката.

9.1 Опис стања, анализа и процена стандарда

У циљу обезбеђења, праћења и континуираног унапређења квалитета библиотечких и информатичких ресурса, високошколска установа Универзитет у Нишу - Факултет заштите на раду у Нишу усвојила је следеће правилнике: [Правилник о издавачкој делатности](#), [Правилник о квалитету уџбеника](#) и [Правилник о раду библиотеке](#).

[Правилником о издавачкој делатности Факултета заштите на раду](#), који је у складу са [Законом о издавању публикација](#) и [Статутом Факултета](#), уређује се издавачка делатност Факултета. Основни циљ издавачке делатности Факултета је да обезбеди квалитетне публикације (уџбенике, монографије, практикуме, приручнике, збирке задатака, научне и стручне часописе и остале публикације од научнообразовног значаја за Факултет) које ће целовито, адекватно и креативно покрити садржај наставних предмета у складу са силабусима студијских програма свих нивоа студија на Факултету заштите на раду у Нишу. Настава из сваког предмета је снабдевена одговарајућим уџбеницима, литературом и помоћним уџбеницима, који су садржани у силабусима наставних предмета и прихваћени од стране Наставно-научног већа Факултета, а у којима је обухваћен садржај наставног предмета.

Издавање публикација се врши на основу **Годишњег издавачког плана**, који за текућу годину доноси Наставно научно веће Факултета на предлог Комисије за издавачку делатност. Годишњи издавачки план Факултета у складу је са захтевима наставника и сарадника за издавање публикација, као и са снабдевенешћу наставних предмета одговарајућом литературом. Комисија за издавачку делатност прати реализацију годишњег издавачког плана. Годишњи издавачки план садржи листу издања уџбеника, монографија и других публикација. Приликом формирања одговарајуће листе за издавање публикација води се рачуна о унапређивању квалитета наставе на Факултету и периоду избора наставника односно сарадника у звања.

Квалитет уџбеника и монографија Факултет обезбеђује комбинацијом обавезних нормативних процедура у избору компетентних рецензента, обавезних образаца писања рецензија и компетентних двостепених органа, који доносе коначну одлуку о прихватању уџбеника, односно монографских библиографских публикација за издавање.

Поступак рецензирања се спроводи у складу са одредбама [Правилника о квалитету уџбеника Факултета](#).

Комисија за издавачку делатност разматра извештаје о рецензији и даје предлог Наставно-научном већу Факултета за доношење одлуке о прихватању рецензија рукописа и издавање публикације. Након доношења одлуке о издавању публикације Комисија за издавачку делатност припрема Уговор аутора са Факултетом, којим се регулишу услови преношења права објављивања публикације штампањем и умножавањем на издавача.

Поред наведеног институционално норматизованог облика контроле квалитета уџбеника, на Факултету постоји паралелни контролни систем, који се огледа у нормативној обавези органа Факултета (већа катедре, Наставно-научног већа

Факултета и Комисија за наставу) да у склопу својих редовних обавеза анализе квалитета реализације наставног процеса, анализирају квалитет уџбеника, укључујући и све примедбе и иницијативе и предлоге студената изнете у анкетама студената, као и примедбе и иницијативе и предлоге наставника. На седницама Наставно-научног већа се у оквиру тачке дневног реда која је посвећена наставним питањима разматрају и проблеми квалитета уџбеника, а на састанцима Комисије за издавачку делатност, перманентно се прате и анализирају проблеми садржајне подударности и покривености наставних предмета одговарајућом уџбеничком литературом.

Факултет има Библиотеку чији се капацитети перманентно допуњују и осавремењују у складу са потребама наставе и научноистраживачког рада. Библиотека располаже са више од 16950, тачније 16957 закључно са 15.11.2024. године, библиотечких јединица и преко 500 јединица које се односе на стандарде, докторске дисертације, магистарске и специјалистичке радове, дипломске и мастер радове, енциклопедије, речнике и приручнике У [Табели 9.1](#) дат је збирни преглед броја библиотечких јединица у Библиотеци.

У саставу Библиотеке је читаоница која ради од 08.00 до 18.00 часова сваког радног дана. Студентима су у Библиотеци доступни рачунари са сталним приступом интернету. Основна уџбеничка и остала литература доступна је студентима, истраживачима и наставном особљу, како за коришћење у Библиотеци Факултета и читаоници, тако и за коришћење изван Библиотеке, преузимањем на реверс.

[Правилником о раду Библиотеке](#) уређена је делатност, пословање, услови и начин коришћења библиотечке грађе Библиотеке Факултета заштите на раду у Нишу. На основу овог Правилника, декан Факултета именује Комисију за библиотеку која ради на унапређивању и координисању делатности Библиотеке. Комисија има осам чланова од којих је по један наставник са сваког од студијских програма Факултета и два члана из реда радника Библиотеке.

Библиотечки фонд се стално обнавља набавком нове литературе и публикавањем уџбеника и других издања наставника и сарадника Факултета. На тај начин обезбеђује се важна подршка наставном процесу на свим нивоима студија, као и у научно-истраживачком раду. Литература је претежно намењена образовању и научно-истраживачком раду у оквиру делатности Факултета.

У последње три академске године на Факултету се повећао број библиографских јединица чији су аутори наставници и сарадници Факултета и то: 2024 године објављена су 2 уџбеника, једна монографија и један практикум, 2023 три уџбеника, 2022.године једна монографија као и 3 зборника радова са три међународне научне конференције које су одржане на Факултету Такође, публиковане су књиге студијских програма основних и мастер академских студија као и за сваку годину информатор. За 2025. годину Издавачким планом су планиране 3 публикације. План се мења и допуњује у складу са исказаним потребама наставника.

Највећи број уџбеника и другог материјала за образовне потребе издаје Факултет. Од 2008. године издавање уџбеника (поступак, обим, концепт) регулисано је Правилником о квалитету уџбеника, који је иновиран 2016. године.

За све предмете на свим студијским програмима постоји адекватна литература која је студентима доступна и пре почетка школске године.

Информације о уџбеницима и другој литератури доступне су студентима кроз књиге предмета сваког студијског програма основних, мастер и докторских академских

студија. Обим обавезне литературе одређен је према коефицијенту оптерећења студената у савлађивању наставне материје на сваком предмету. Основни подаци свих публикација где је Факултет издавач налазе се на [интернет страници Факултета](#)).

Библиотека располаже са 87,78 m² простора којим се свим заинтересованим корисницима пружају адекватни услови за рад, као и одговарајућим магацинским простором где се чува библиотечки фонд. У читаоници је на располагању 20 места која студенти могу користити за проучавање библиотечке грађе у штампаном и електроском формату. У Библиотеци и пратећој информационој подршци постоји могућност претраживања библиографских јединица путем узајамног каталога COBISS+ система повезивањем на Универзитетску или Народну библиотеку Србије, као и повезивањем на међународне библиотеке и репозиторијуме. Студентима су доступни основни и помоћни уџбеници неопходни за извођење наставе на предметима из наставног плана у најмање 5 примерка по сваком издању. Коришћење Библиотеке и приступ њеном комплетном фонду обезбеђен је сваког радног дана. Услуге корисницима Библиотеке пружа дипломирани библиотекар и књижничар што је према врсти и нивоу стручне спреме у складу са стандардима за пружање ове врсте услуга.

Библиотека је, пратећи савремене трендове у информатичкој делатности, прешла на компјутерску обраду библиотечког материјала. Библиотека је од 2014. године пуноправни члан библиотечко-информационог система COBISS, у оквиру кога користи програмску опрему за каталогизацију и аутоматизацију целокупног библиотечког пословања. Радом у систему COBISS-а омогућено је укључивање Библиотеке у национални библиотечко-информативни систем, онлајн приступ и претраживање база података, онлајн добијање информације о доступности појединих примерака и формирање система библиографија истраживача Посредством КоБСОН-а (Конзорцијум библиотека Србије за обједињену набавку) корисницима Библиотеке доступан је велики број иностраних научних часописа у пуном тексту, електронске књиге, као и базе сажетака и цитата. Библиотека прикупља, организује и обезбеђује приступ свим видовима информација наставно-научном особљу и студентима Факултета, научницима и истраживачима из других установа из земље и иностранства, као и свим заинтересованим грађанима. [Правилник о раду Библиотеке](#) доступан је на сајту. Све информације о продаји књига и електронски каталог књига доступни су на [интернет страници Факултета](#).

Правилником о раду библиотеке Факултета прописана је процедура коришћења библиотечког фонда од стране студената као и коришћење читаонице у оквиру библиотеке. Поред рачунара у читаоници, студентима је на располагању још преко 100 интернет прикључака у рачунарским кабинетима и кабинетима наставника и сарадника. Библиотеке са којима Факултет сарађује су: Библиотека Матице српске, Народна библиотека Србије, Универзитетска библиотека „Светозар Марковић“ у Београду, Универзитетска библиотека у Нишу и библиотеке осталих високошколских установа у Републици Србији.

Факултет заштите на раду у Нишу издаје научни часопис са рецензијом: “[Safety Engineering](#)” ISSN -2217-7124, e-ISSN-2334-6353. Такође, Факултет уређује свеску часописа “[Facta Universitatis](#)” Универзитета у Нишу која се бави мултидисциплинарним питањима заштите радне и животне средине (The Facta Universitatis, Series: Working and living environmental protection <http://casopisi.junis.ni.ac.rs/index.php/FUWorkLivEnvProt>).

Рачунарска мрежа Факултета - рачунари, активна и пасивна мрежна опрема, као и припадајући софтвер, представљају неопходан ресурс високошколске установе и чине савремену подршку свим наставним и научно-истраживачким активностима.

Факултет располаже и користи (у настави и у научноистраживачке сврхе) више различитих софтвера. Комплетан рад у настави се заснива на Microsoft платформи како у десктоп, тако и у онлајн окружењу. За све студенте и запослене који раде у настави, обезбеђени су налози за неограничено коришћење свих апликација у оквиру пакета Office 365. На тај начин (коришћењем апликације Microsoft Teams) настава је несметано онлајн реализована и за време пандемије изазване корона вирусом (COVID-19).

Оперативни систем Linux, као и други Open source програми, развојни алати, развојна окружења, програмски језици, компајлери и софтверске библиотеке представљају окосницу и основну врсту софтвера под којим раде главни сервери на Факултетској мрежи. Званичним дигиталним сертификатима, обезбеђена је сигурна и поуздана размена података.

Све учионице су опремљене видео-рачунарском опремом која се користи као средство за одржавање наставе. Бесплатан интернет доступан је студентима, за рад у наставном и научноистраживачком раду, у рачунарским учионицама које укупно садрже 58 рачунара. У последње три године информатички ресурси су увећани за 6 нових РС рачунара, 10 ласерских и мултифункционалних штампача, 5 лаптопова, 5 таблета, 3 видеобима и 11 монитора савременог квалитета. Обезбеђена су 2 ТВ уређаја за пренос информација студентима и радна станица намењена моделирању и истраживању просторних дисперзија полутаната и сличних феномена у радној и животној средини. Мрежна опрема је појачана са 3 уређаја за управљање протоком података (свичеви) и рутерима за покривеност целе установе бежичном мрежом.

Лиценцирани географски информациони систем (ГИС) омогућава студентима да преиспитују, разумеју и визуелизују географске податке, попут информација са мапа, глобалних система за позиционирање и подручја погођена катастрофама.

Софтвер “XVR Simulation” нуди импресивно окружење за учење за све нивое командовања инцидентима тј. развија дигитално окружење за обуку како би хитне службе боље управљале ванредним ситуацијама. На тај начин, студенти унапређују своју стручност за безбедност, хитне случајеве и реаговање на инциденте помоћу симулација.

Софтверски пакет “Predictor-LimA” користи се у истраживачке сврхе и нуди комплетно решење за све пројекте буке у животној средини.

На Факултету су, такође, самостално развијени и имплементирани, сопствени, оригинални софтвери:

- Студентски Информативни Портал (СИП) оригинално је развијена интернет апликација, која пружа значајну подршку студентима у току студија. Преко овог сервиса студенти прате и усмеравају свој ток студија, добијају важне информације и остварују контакт са Службом за студентске послове.
- У оквиру Службе за студентске послове развијен је и имплементиран специјализовани софтвер студентске службе и, као основни софтверски ресурс, пресудан је за њено правилно функционисање. Ова апликација се непрекидно усавршава и функционалност се стално унапређује.
- У циљу дигитализације извештаја наставног особља о раду на часовима, креиран је интернет портал „Дневник рада“.
- Помоћу развијеног веб софтвера „Наставнички портал“, наставно особље евидентира закључне оцене са испита, чиме су подаци видљиви и студентима преко портала СИП. Дигитализација извештаја о реализацији активности наставног особља на месечном нивоу, такође је опција наведеног портала.

У просторијама Библиотеке, студенти имају приступ електронском библиотечко-информатичком систему са узајамном катализацијом "COBISS". Заснован на електронским базама података омогућава креирање виртуалне библиотеке за сваког студента понаособ. Такође, електронска библиотека научно-истраживачке заједнице Србије, „КоБСОН“, доступна је студентима како би им приближили домаће научно издаваштво и оптимизовали набавку страних научних информација.

Посебан механизам анализе и унапређења организације и квалитета уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса, успостављен је функционисањем интегрисаног система менаџмента, применом следећих процедура:

- [Процедура обезбеђивања уџбеника и друге литературе неопходне за реализацију студијских програма \(Q-SE.P9.1\);](#)
- [Процедура доношења општег акта о уџбеницима \(Q-SE.P9.2\);](#)
- [Процедура систематског праћења и оцењивања квалитета уџбеника и друге литературе \(Q-SE.P9.3\);](#)
- [Процедура систематског праћења, оцењивања и унапређивања структуре и обима библиотечког фонда \(Q-SE.P9.4\);](#)
- [Процедура систематског праћења, оцењивања и унапређивања структуре и обима информатичких ресурса \(Q-SE.P9.5\);](#)
- [Процедура систематског праћења, оцењивања и унапређивања компетентности и мотивисаности особља за подршку у библиотеци, читаоници и рачунарском центру \(Q-SE.P9.6\);](#)
- [Процедура упознавања студената са начином рада у библиотеци и рачунарском центру \(Q-SE.P9.7\).](#)

Компетентност, мотивисаност и квалитет рада запослених у Библиотеци и Рачунарском центру се континуирано прати. Сваке три године спроводи се анкета за вредновање рада Деканата и других ненаставних целина у оквиру које се оцењује и рад запослених у Библиотеци и Центру. Рад запослених у Библиотеци је у оквиру ове анкете традиционално високо оцењен. У претходном периоду, запослени у Библиотеци су похађали више обука и радионица у циљу унапређивања библиотечког рада и уређивања јединственог информационог система *e наука* на Факултету као што је обука за *Phaidru*, COBISS3, отварање, одржавање, повезивање ауторских профила за е-науку итд.

На основу Закона о библиотечко-информационој делатности ("*Сл.гласник РС*" бр 52/11), вреднован је квалитет стручног рада Библиотеке од стране Универзитетске библиотеке "Светозар Марковић" за школску 2023/24. годину. Надзором су обухваћени услови за рад и развој Библиотеке (простор, опрема итд), ресурси за рад Библиотеке, стручни рад на набавци, обради, смештају и заштити, евиденцији, ревизији и отпису библиотечко-информационе грађе, издавање публикација, стручно усавршавање библиотекара и други библиотечки послови. Констатовано је да Библиотека реализује успешно своју делатност у обиму који је одређен обезбеђеним условима и ресурсима за рад.

Квалитет уџбеничке литературе се прати током вредновања педагошког рада наставника и сарадника Сумарно посматрано, установа обезбеђује висок квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса доношењем и спровођењем одговарајућих општих аката и континуирано унапређује квалитет на овом пољу.

ПРОЦЕНА ИСПУЊЕНОСТИ СТАНДАРДА 9:

Факултет је испунио захтеве Стандарда 9 утврђивањем да поседује све елементе обезбеђења квалитета уџбеничке литературе и библиотеку организовану на начин прилагођен потребама Факултета заштите на раду у Нишу. Факултет има изграђен систем и усвојена нормативна акта којима се регулише квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса у складу са Стандардом 9 који је усвојио Национални савет за високо образовање.

9.2 SWOT анализа

Елементи анализе		Анализа	Вредност
Постојање општег акта о уџбеницима и поступање по њему	S	Правилником о издавачкој делатности и Правилником о квалитету уџбеника дефинисан је поступак одобравања и вредновања	+++
		Повећана мотивисаност наставника за издавање уџбеника и других публикација	++
	W	Оцена квалитета уџбеника често се игнорише	++
	O	Применом правилника обезбедити усаглашениост уџбеника и наставног плана (обим и садржај)	++
		Годишњим планом издавачке делатности прецизно се уређује приоритет и снабдевање уџбеничком литературом	++
T	Финансијска средства за штампање уџбеника	+	
Покривеност предмета уџбеницима и училима	S	Снабдевеност литературом за потребе наставе на свим предметима је задовољавајућа	++
		Факултет је увек у могућности да благовремено одштампа и доштампа недостајуће уџбенике	++
		Уџбеници постају све квалитетнији у сазнајном и техничком погледу и приступачнији у садржајном погледу	+
	W	Мали број издања на светским језицима	+
	O	Међубиблиотечка размена	+++
	T	Финансијска средства за штампање уџбеника Доминантна усмереност наставника, нарочито млађих, на писање научних радова и стицање научне каријере и преоптерећеност бројем часова, спречавају наставнике да посвете довољно пажње писању уџбеника	++
Структура и обим библиотечког фонда	S	Снабдевеност литературом за потребе наставе на свим студијским програмима је задовољавајућа	+++
	W	Мали број основних уџбеника	+
	O	Повећати обим литературе чији су аутори наставници Факултета	++
	T	Недовољна заинтересованост студената за коришћење библиотечког фонда	++
Постојање информатичких ресурса (рачунара, софтвера, интернета, електронских облика часописа)	S	Поседовање информатичких ресурса који омогућују приступ најновијим сазнајним резултатима	+++
		Повезаност Библиотеке Факултета са библиотекама у земљи и иностранству и могућност приступа референтним базама података часописа, уџбеника	++
	W	Реалативно мали број лиценцираних професионалних софтвера	++

	O	Увођење наставе у рачунарским лабораторијама на већем броју предмета	++
		Радити на побољшању библиотечног информационог система	++
	T	Отпор појединих професора када је у питању примена информационих ресурса у настави	++
Број и стручна спрема запослених у библиотеци и другим релевантним службама	S	Стручна спрема и број запослених адекватан обиму	+++
	W	Одсуства са посла запослених отежава рад других служби и других запослених	+
	O	Стручно усавршавање кроз мобилност запослених	++
	T	Недостатак средстава за едукацију и оспособљавање	+
Адекватност услова за рад (простор, радно време)	S	Структура библиотечног простора и број запослених су усклађени са националним стандардима за пружање библиотечких услуга	++
	W	Повремено неадекватно одржавање просторије	++
	O	Адаптацијом нових просторија створиће се бољи услови за рад	+++
	T	Повећање библиотечног фонда захтева већи простор	+

9.3 Предлог мера и активности за унапређење стандарда

На основу резултата спроведене SWOT анализе, у наредном периоду потребно је још већу пажњу посветити осавремењивању информатичких ресурса и континуираном богаћењу и иновирању библиотечног фонда у складу са потребама студијских програма Факултета. С тим у вези предлаже се:

- Годишња анализа извештаја о раду службе за информационе и библиотечке послове (рачунски центар, издавачка делатност и библиотека) како би се обезбедили релевантни подаци за планирање набавки библиотечких и информатичких ресурса.
- Умрежавањем са другим научноистраживачким институцијама могуће је проширити доступне литературне изворе превасходно у области Инжењерства заштите, али и у областима сродних инжењерских дисциплина.
- Потребно је адекватно подстицати наставнике и сараднике на још квалитетнију издавачку делатност, уз побољшање механизма за перманентну контролу квалитета уџбеника.
- С обзиром да је недовољна мотивисаност наставника за писање уџбеничке литературе делом условљена ниским нивоом ауторских хонорара за ауторе, потребно је додатно промовисати издања наставника на пригодним сајмовима, другим високошколским установама, као и понудом издања партнерима из привреде којима би та литература била од значаја.
- Кроз учешће Факултета у бројним међународним и домаћим пројектима, односно кроз сарадњу са привредом, могуће је обезбедити и (су)финансирање нове опреме и литературе.
- Унапређивање постојећих часописа (на пример, боље индексирање часописа Safety Engineering) као и покретање нових часописа чији је издавач Универзитет у Нишу - Факултет заштите на раду у Нишу, допринело би још бољој међународној препознатљивости високошколске установе.

Стандард 10. Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке

Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке се обезбеђује утврђивањем надлежности и одговорности органа управљања и јединица за ненаставну подршку и перманентним праћењем и провером њиховог рада.

10.1 Опис стања, анализа и процена стандарда

Органи управљања и органи пословођења, њихове надлежности и одговорности у организацији и управљању високошколском установом су утврђени општим актом високошколске установе у складу са законом.

[Статутом](#) и општим актима Факултета дефинисане су основне надлежности органа управљања, органа пословођења, стручних органа и тела, студентског парламента и стручних служби Факултета као ненаставне подршке у реализацији наставног процеса. Органи Факултета су: орган управљања (Савет), орган пословођења (декан), стручни органи (Наставно-научно веће, Изборно веће, Веће студијског програма докторских академских студија и већа катедри) и Студентски парламент. У оквиру стручних органа и органа управљања формиране су одговарајуће комисије чији је делокруг рада дефинисан Статутом Факултета. [Декану](#) у пословођењу помажу продекани. Факултет је у школској 2021/22; 2022/23. и 2023/24. имао три продекана из реда наставника са пуним радним временом на Факултету и то: [Продекан за науку и сарадњу са привредом](#), [Продекан за квалитет и издавачку делатност](#) и [Продекан за наставу](#), док је од школске 2024/25. године именован и Продекан за материјално пословање и развој. [Савет Факултета](#) има двадесет једног члана, од чега је: осам наставника, два сарадника и два радника Секретаријата, шест представника које именује Влада Републике Србије и три представника Студентског парламента. Процедуре за спровођење избора органа управљања и пословођења на Факултету су детаљно дефинисане. Сва акта Факултета су усклађена са важећим законима у области високог образовања, научноистраживачког рада, радних односа, управног права. Факултет има и [Продекана студента](#) кога предлаже и бира [Студентски парламент](#) на основу [Правилника о раду Студентског парламента Факултета заштите на раду у Нишу](#).

Структура, организационе јединице и њихов делокруг рада, као и њихова координација и контрола су утврђени општим актом високошколске установе, у складу са законом. Факултет своју делатност остварује преко организационих јединица: катедри, лабораторија, Центра за техничка испитивања, центара за трансфер технологија и Секретаријата. У оквиру [Секретаријата](#) организоване су: служба за правне, кадровске и административне послове, служба за материјално-финансијске послове, служба за студије и студентска питања, служба за информационе и библиотечке послове (рачунски центар, издавачка делатност и библиотека), служба за стручнотехничку подршку у раду лабораторија и центара; служба за одржавање и обезбеђење зграде. [Правилником о организацији и систематизацији послова](#) утврђена је и унутрашња организациона структура служби које обављају административно-техничке послове за потребе Факултета, урађен попис радних места, врста и степен стручне спреме и дат опис радних задатака и радне процедуре, број извршилаца и други услови.

Високошколска установа систематски прати и оцењује организацију и управљање високошколском установом и предузима мере за њихово унапређење. Декан и продекани, прате примену одговарајућих стандарда и поступака обезбеђења квалитета у складу са актима Факултета, стално унапређујући систем управљања квалитетом

кроз: јасно изграђену организациону структуру за обезбеђење квалитета, утврђену политику развоја и сталним периодичним анализирањем система обезбеђења квалитета ради повећања ефикасности и ефикасности. Механизам анализе и унапређења квалитета управљања успостављен је применом [Процедура систематског праћења, оцењивања и унапређивања организације управљања](#) - Q-SE.P10.1

Високошколска установа систематски прати и оцењује рад управљачког и ненаставног особља и предузима мере за унапређење квалитета њиховог рада; посебно прати и оцењује њихов однос према студентима и мотивацију у раду са студентима. Рад управљачког и ненаставног особља Факултета се систематски прати и оцењује, путем анкета које попуњавају студенти и запослени на Факултету. Извештаје о резултатима анкета детаљно анализирају: Комисија за обезбеђење квалитета, Наставно-научно веће и Савет Факултета, поклањајући посебну пажњу проналажењу решења за проблеме на које је већина анкетираних указала. Факултет доследно реализује усвојену политику квалитета кроз одговарајућу стратегију и дефинисане стандарде, процедуре и акциони план. У складу са усвојеним документом [Праћење, оцењивање и унапређење компетентности и мотивисаности особља у библиотеци и рачунарском центру](#) - Q-SE.P9.6 Факултет процењује рад ненаставног особља и обезбеђује услове за унапређење компетентности и повећање мотивисаности особља поштовањем прописаних критеријума за број ангажованих особа, систематском провером квалитета рада ангажованих особа и стварањем услова за континуирану едукацију. Декан на почетку школске године, после усвајања на Наставно-научном већу, подноси, Савету [Годишњи програм рада](#) и [Извештај о раду](#) у протеклој школској години. У овом извештају се анализирају сви аспекти деловања Факултета и предлажу одговарајуће корективне мере у циљу обезбеђења и унапређења квалитета свих процеса који се одвијају на Факултету.

Услови и поступак заснивања радног односа и напредовања ненаставног особља утврђују се општим актом високошколске установе и доступни су јавности. Услови и поступак заснивања радног односа и напредовања ненаставног особља утврђују се [правилницима о раду](#), у складу са Законом и Посебним колективним уговором за високо образовање. Напредовање запослених зависно је од радних способности, рада и резултата рада, и регулисано је у складу са [Правилником о систематизацији радних места на Факултету](#). [Процедура заснивања радног односа, напредовања и усавршавања ненаставног особља](#) реализује се у складу са документом Q-SE.P10.2.

Рад и деловање управљачког и ненаставног особља су доступни оцени наставника, ненаставног особља, студената и заинтересованих субјеката. Информације о раду стручних служби Факултета, као и органа управљања, доступни су студентима и запосленима путем огласних табли и преко [интернет страница Факултета](#) (на сајту Факултета налазе се информације о сазиву већа са предлогом дневног реда, записници са седница већа, правилници Факултета). Једном годишње се спроводе [анкете](#) међу студентима Факултета, које обухватају процену квалитета рада органа управљања и рада стручних служби, где студенти дају исказе о квалитету управљања Факултетом и квалитету ненаставне подршке. [Извештаји о резултатима анкета](#) се налазе на сајту Факултета.

Високошколска установа обезбеђује број и квалитет ненаставног особља у складу са стандардима за акредитацију. Факултет има довољан број запослених, одговарајуће стручности и квалификације за обављање административно-стручних послова за потребе реализације студијских програма, научно-истраживачког рада и осталих активности Факултета. Број запослених у библиотеци са високим образовањем одговара стандардима за организовање ових послова с обзиром да на Факултету

студира 650 студената. У односу на постојеће стање довољан је број запослених у студентској служби (5), на одржавању информационог система (2) од којих је један са високим образовањем.

Ненаставно особље је организовано у оквиру посебне организационе јединице - Секретаријата са посебно дефинисаним пословима и радним задацима за свако радно место. Радом [Секретаријата Факултета](#) руководи Секретар Факултета, који за свој рад одговара Декану Факултета.

Установа обезбеђује управљачком и ненаставном особљу перманентно образовање и усавршавање на професионалном плану. Факултет кроз јасно утврђену политику развоја успоставља и реализује мере за перманентно образовање и усавршавање на професионалном плану, у складу са потребама организације рада на Факултету и радним местом запосленог. Факултет обезбеђује одговарајуће радне услове и мере за повећање квалитета рада управљачког особља у складу са процедуром [Систематско праћење, оцењивање и унапређење организације управљања Q-SE.P10.1](#) и ненаставног особља, у циљу повећања компетенција за праћење и примену нових прописа и информационих технологија. Запослени редовно посећују семинаре и саветовања, првенствено запослени који се баве рачуноводственим, правним и пословима везаним за јавне набавке. Запослени учествују у међународним програмима размене за ненаставно особље, промовишући овај облик сарадње и размене искустава са запосленима на универзитетима у иностранству. Такође, Факултет пружа могућности за разне облике усавршавања, нарочито стручних сарадника који учествују у реализацији експерименталних вежби са студентима и научним истраживачима.

Факултет је испунио захтеве Стандарда 10 с обзиром на то да су [Статутом Факултета](#) прецизно дефинисани орган управљања и орган пословођења Факултетом, дефинисане су надлежности органа управљања и надлежности органа пословођења, као и њихова одговорност. Такође, Статутом су дефинисане основне надлежности стручних органа, стручних тела, студентског парламента и стручних служби Факултета као ненаставне подршке у реализацији наставног процеса. Систематизација радних места извршена је у складу са законом, Факултет прати и оцењује организацију и управљање високошколском установом и прати и оцењује рад управљачког и ненаставног особља.

У оквиру овог стандарда методом SWOT анализе установа анализира и квантитативно оцењује неке од следећих елемената:

- дефинисаност надлежности органа управљања, пословођења и стручних органа;
- дефинисаност организационе структуре;
- праћење и оцењивање квалитета управљања установом, уз мере за унапређење;
- праћење и оцењивање квалитета рада стручних служби и ненаставног особља, уз мере за унапређење;
- дефинисаност и доступност услова за напредовање ненаставног особља;
- доступност релевантних информација о раду стручних служби и органа управљања;
- перманентно усавршавање и образовање ненаставног особља.

ПРОЦЕНА ИСПУЊЕНОСТИ СТАНДАРДА 10:

У анализираном периоду реализација акредитованих студијских програма је праћена одговарајућим квалитетом рада Факултета и управљања па се може оценити да су захтеви овог стандарда испуњени.

10.2 SWOT анализа

Елементи анализе		Анализа	Вредност
Дефинисаност надлежности органа управљања, пословођења и стручних органа	S	Области деловања органа управљања и стручних служби су јасно дефинисане.	+++
	W	Проблем уједначавања процедура и поступака и сложен процес измене Статута Факултета.	++
	O	Побољшања се могу остварити преузимањем и прилагођавањем организационих модела из законодавства других земаља.	+
	T	Честе промене законодавства у високом образовању и стални захтеви да се запослени упознају са новим за законским прописима, процедурама и применама.	++
Дефинисаност организационе структуре	S	Јасно дефинисана и изграђена организациона структура.	+++
	W	Повремена недовољна усклађеност рада појединих организационих јединица	+
	O	Програми размене и усавршавања могу допринети успостављању ефикасније организационе структуре и доследнијој примени постојећих нормативних аката.	+
	T	Неадекватна комуникација и недовољна сарадња запослених. Временски захтевни процеси усаглашавања начина пословања и докумената Факултета.	++
Праћење и оцењивање квалитета управљања установом, уз мере за унапређење	S	Факултет доследно реализује усвојену политику квалитета, захваљујући добро дефинисаним процедурама, стратегији, дефинисаним стандардима и акционим планом. Рад Управе Факултета је транспарентан и постоји добра комуникација са запосленима.	+++
	W	Повремена недовољна усклађеност праћења и предузимање мера за унапређење квалитета	++
	O	Међународни програми размене могу пружити бољи увид у процес управљања високообразовним институцијама у иностранству. Област управљања се може унапредити према одговарајућим моделима.	+
	T	Неповољна финансијска ситуација у високом образовању утиче на недовољну примену мера за унапређење квалитета институције	++
Праћење и оцењивање квалитета рада стручних служби и ненаставног особља, уз мере за унапређење	S	Стручне службе Факултета су добро организоване и дефинисане су јасне процедуре за праћење и оцењивање квалитета рада.	+++
	W	Недовољна искоришћеност могућности за усавршавање ненаставног особља	++

	O	Повећање стручности запослених у службама, кроз сарадњу и комуникацију са стручним службама осталих факултета и Универзитета, као и међународне програме размене.	++
	T	Недовољно финансијских средстава за реализацију различитих стручних обука.	++
Дефинисаност и доступност услова за напредовање ненаставног особља	S	Захтеви за потребним квалификацијама дефинисани нормативним актима	+++
	W	Спорадична организација усавршавања, ограничена финансијска средства, превише времена потребног за усаглашавање докумената.	+++
	O	Успостављање система за усавршавање ненаставног особља кроз сарадњу са регионалним и европским институцијама.	++
	T	Недовољна мотивација за усавршавање и напредовање.	++
Доступност релевантних информација о раду стручних служби и органа управљања	S	Информације о раду стручних служби и органа управљања су доступне на увид	+++
	W	Заинтересованост за коришћење доступних информација.	++
	O	Поједноставити приступ релевантним информацијама, чиме ће се постићи и већа транспарентност у раду.	++
	T	Перцепција учесника у образовном процесу да се фокус помера са квалитативних постигнућа на квантитативна (нумеричка), па се извештавање о квалитету може доживљавати као формално и несврисходно.	++
Перманентно усавршавање и образовање ненаставног особља	S	Факултет пружа подршку, прати и оцењује рад ненаставног особља, обезбеђујући окружење за стално усавршавање.	++
	W	Усавршавање ненаставног особља није редовно.	++
	O	Обезбедити чешће и перманентно образовање и усавршавање ненаставног особља.	+++
	T	Недовољна мотивисаност запослених и ограничена финансијска средства за едукацију.	++

10.3 Предлог мера и активности за унапређење стандарда

На основу урађене SWOT анализе, предлог мера за унапређење квалитета би се могао дефинисати на следећи начин:

- Развијати организациону структуру Факултета у циљу повећања ефикасности управљања;
- Подстицати ширу сарадњу између субјеката укључених у процес обезбеђења квалитета, кроз континуирану едукацију о стандардима и процедурама обезбеђења квалитета;

- Повећати износ финансијских средстава предвиђених за континуирану професионалну едукацију за сваку категорију запослених и разматрање алтернативних начина финансирања;
- Укључивање ваннаставног особља у програме мобилности и сарадње са другим високошколским установама у земљи и иностранству, кроз семинаре, обуке и друге видове унапређивања знања из делокруга рада.
- Успостављање ближе сарадње запослених на Факултету, јер се реализацијом заједничких циљева унапређује и промовише професионални развој, што доприноси већој ефикасности и ефикасности, као и већем задовољству запослених.
- Потребно је извршити свеобухватну анализу дугогодишње кадровске политике на Факултету као основу за израду нове систематизације радних места, планирање радних места и будуће промене систематизације ускладити са стандардима акредитације и самовредновања.

Стандард 11: Квалитет простора и опреме

Квалитет простора и опреме се обезбеђује кроз њихов адекватан обим и структуру.

11.1 Опис стања, анализа и процена стандарда

Факултет заштите на раду се налази на локацији Градске општине Палилула-Ниш, у ул. Чарнојевића 10а са укупном бруто површином 4375.24 m² сопственог простора.



Слика 1. Локација Факултета заштите на раду у Нишу

Простор који користи Факултет задовољава одговарајуће урбанистичке, техничко-технолошке и хигијенске услове и одговара броју студената који се тренутно школује.



Слика 2. Зграда Факултета заштите на раду у Нишу

Факултет посебну пажњу посвећује квалитету основних инфраструктурних ресурса - простора и опреме, што подразумева обезбеђење њиховог обима и структуре у складу са потребама наставног и научноистраживачког процеса као и процеса подршке у стручним службама и научно-стручним центрима.

Укупан број акредитованих студената на свим акредитованим студијским програмима на свим годинама је 1413 (на основним академским студијама 1200, на мастер академским студијама 153 и на докторским академским студијама 60). Располовиви простор по студенту је $4375.24/1413 = 3.1 \text{ m}^2$. Како се настава одржава и у преподневним и у поподневним часовима просторни капацитети Факултета одговарају

захтевима стандарда и упутстава за акредитацију студијских програма од најмање 2 m² по студенту. Тренутни број студената који студира на Факултету (закључно са 01.11.2024. годином) је 653, тако да је расположиви простор по студенту $4375.24 / 653 = 6.7 \text{ m}^2$.

Факултет поседује примерене просторне капацитете: учионице, кабинете, лабораторије, библиотеку, читаоницу и остале просторе за квалитетно обављање своје делатности.

За извођење наставе Факултет поседује један амфитеатар, одговарајући број учионица и 12 наставних и истраживачких лабораторија које су опремљене потребном опремом. Амфитеатар и већина учионица је опремљено клима уређајима и аудио-визуелним средствима за извођење савремених мултимедијалних видова наставе.

Факултет има Библиотеку у чијем саставу је читаоница која ради од 08.00 до 15.00 сати сваког радног дана. Студентима су у библиотеци доступни рачунари са сталним приступом интернету и библиотечким базама књига и часописа. Студенти докторских академских студија имају директан приступ КОBSON сервисима.

На Факултету постоје просторије које су намењене за рад факултетских служби које пружају ненаставну подршку процесу наставе. Ове просторије су опремљене, функционалне и за њихов рад је обезбеђена савремена хардверска и софтверска подршка.

За рад Студентског парламента и осталих облика студентског организовања обезбеђене су одговарајуће функционалне просторије.

За студенте са посебним потребама омогућен је приступ учионичком простору у приземљу коришћењем рампе на улазу Факултета који задовољава потребе реализације наставног процеса на свим нивоима студија.

Имајући у виду специфичност опреме и истраживања у овој области инжењерства и захтеве студијских програма, одговарајући простор заузимају наставне и истраживачке лабораторије. На Факултету постоје 12 наставних лабораторија:

- Лабораторија за испитивање безбедности машина;
- Лабораторија за алармне системе;
- Лабораторија за буку и вибрације;
- Лабораторија за испитивање хемијских параметара радне и животне средине;
- Лабораторија за физику;
- Лабораторија за превенцију удесних догађаја;
- Лабораторија за управљањем квалитета ваздуха;
- Лабораторија за заштиту од пожара;
- Лабораторија за електромагнетна зрачења и електромагнетну компатибилност;
- Лабораторија за заштиту у електротехници;
- Лабораторија за комфор радне средине;
- Лабораторија за заштиту вода.

Лабораторије су опремљене савременом лабораторијском опремом, што је од великог значаја за процес реализације наставе и истраживачког рада.

На Факултету постоји служба за информационе и библиотечке послове која пружа подршку у реализацији наставног и научно-истраживачког процеса. Локална рачунарска мрежа Факултета чини део јединственог информационог система ЈУНИС преко кога је повезана на Универзитетску мрежу, односно Академску мрежу Србије. Интернет конекција је, такође, обезбеђена преко ЈУНИС-а. Све учионице су опремљене видео-рачунарском опремом која се користи као средство за одржавање наставе.

Бесплатан интернет доступан је студентима, за рад у наставном и научноистраживачком раду, у рачунарским учионицама које укупно садрже 58 рачунара. У последње три године информатички ресурси су увећани за 6 нових РС рачунара, 10 ласерских и мултифункционалних штампача, 5 лаптопова, 5 таблета, 3 видеобима и 11 монитора савременог квалитета. Обезбеђена су 2 ТВ уређаја за пренос информација студентима и радна станица намењена моделирању и истраживању просторних дисперзија полутаната и сличних феномена у радној и животној средини. Мрежна опрема је појачана са 3 уређаја за управљање протоком података (свичеви) и рутерима за покривеност целе установе бежичном мрежом.

У рачунарским учионицама студентима је омогућена обрада домаћих задатака, графичких, семинарских, завршних радова, скенирање и бесплатно коришћење услуга интернета.

На Факултету постоје лиценирани софтвери који су доступни за истраживачки рад студената докторских академских студија:

- Лиценцирани географски информациони систем (ГИС) омогућава студентима да преиспитују, разумеју и визуелизују географске податке, попут информација са мапа, глобалних система за позиционирање и подручја погођена катастрофама.
- Софтвер “XVR Simulation” нуди окружење за учење за све нивое командовања инцидентима тј. развија дигитално окружење за обуку како би хитне службе боље управљале ванредним ситуацијама. На тај начин, студенти унапређују своје вештине за реаговање у хитним случајевима и удесним догађајима помоћу симулација које реализују овим софтвером.
- Софтверски пакет “Predictor-LimA” користи се у истраживачке сврхе и нуди решења за мапирање простора у односу на буку која потиче од друмског, железничког саобраћаја и индустријских извора буке применом одговарајућих стандарда за прорачун буке у животној средини.

Факултет заштите на раду у Нишу има потписане [уговоре о пословно техничкој сарадњи](#) са значајним бројем привредних субјеката и научно-истраживачким организацијама који у складу са овим уговорима представљају базу за спровођење студентске праксе и студијско-истраживачког рада.

Као сопствене наставно-научне базе користе се лабораторије Факултета, центри за трансфер технологија и Центар за техничка испитивања.

За студенте на докторским академским студијама посебно је значајно што свој студијско-истраживачки рад могу да обављају у Иновационом центру Универзитета у Нишу, чији је један од оснивача Факултет, као и Научно-технолошком парку у Нишу.

Простор и опрема се редовно и квалитетно одржавају. Посебна пажња се посвећује обезбеђењу несметаног функционисања електронске опреме кроз њено редовно одржавање и сервисирање. Брига о инфраструктурним ресурсима на Факултету је предмет посебно успостављене [Процедуре обезбеђења квалитета простора и опреме](#) (Q-SE.P11.1) која дефинише поступке за континуирано праћење и усклађивање просторних капацитета и квалитета опреме са потребама наставног процеса и бројем студената на студијском програму докторских академских студија Инжењерство заштите на раду.

ПРОЦЕНА ИСПУЊЕНОСТИ СТАНДАРДА 11:

Факултет је испунио захтеве Стандарда 11 поседовањем примерених просторних капацитета: учионица, кабинета, библиотеке, читаонице за квалитетно обављање своје делатности. Факултет поседује адекватну и савремену техничку, лабораторијску и другу специфичну опрему која обезбеђује квалитетно извођење наставе на свим врстама и нивоима студија. Запосленим наставницима, сарадницима и студентима установа обезбеђује неометан приступ различитим врстама информација у електронском облику и информационим технологијама у образовне и научно-истраживачке сврхе. Факултет поседује просторију опремљену савременим техничким и осталим уређајима који студентима и особљу омогућавају рад на рачунарима и коришћење услуга рачунског центра (фотокопирање, штампање, скенирање, резање дискова). Факултет поседује простор и потребну опрему за обављање наставне и научноистраживачке делатности у оквиру свих студијског програма усклађеним са захтевима Стандарда 11 који је усвојио Национални савет за високо образовање.

11.2 SWOT анализа

Елементи анализе	Анализа	Вредност		
Усклађеност просторних капацитета са укупним бројем студената	S	Довољно простора за потребе наставног процеса	+++	
		Прилагођеност просторних услова студентима са посебним потребама у приземном делу Факултета	++	
	W	Недостатак финансијских средстава за текуће и инвестиционо одржавање простора (уграђу лифта, изолацију зграде итд)	+++	
		Неприлагођеност виших спратова зграде студентима са инвалидитетом (недостатак лифта)	+++	
		Недовољно простора за поједине лабораторије	++	
		Недовољан просторни капацитет појединих наставничких канцеларија за потребе индивидуалног рада са студентима	++	
		Мањак магацинског простора за библиотечки фонд	++	
		Проширење научноистраживачких и стручних услуга и додатно улагање сопствених средстава у отклањању слабости	+++	
	O	Искористити сарадњу са привредом као могућност за помоћ у инвестиционом одржавању зграде	++	
		Повећање просторног капацитета учионица и лабораторија	++	
		Изградња лифта за потребе студената са посебним потребама који би омогућио неометан приступ лабораторијама Факултета	+++	
	T	Мањак финансијских средстава за побољшање просторних капацитета	++	
	Адекватност техничке, лабораторијске и остале опреме	S	Одговарајућа техничка, лабораторијска и друга опрема за потребе наставног и научно-истраживачког рада	++
		W	Недостатак савремене опреме за научно-истраживачки рад у свим областима које покривају докторске академске студије	++

	O	Изналажење нових извора за опремање лабораторија	+++
		Набавка нове опреме из донација и са пројеката	++
	T	Мањак финансијских средстава за осавремењивање опреме	++
		Недостатак иницијативе свих наставника за учешће у реализацији научноистраживачких пројеката и изналажењу извора за финансирање набавке нове опреме	+
Усклађеност капацитета опреме са бројем студената	S	Усклађеност капацитета опреме са бројем студената на свим степенима студија, радом у две смене. Усклађеност капацитета опреме са бројем студената на докторским академским студијама.	+
	W	Опрема није довољних капацитета у свим лабораторијама	++
		Недостатак финансијских средстава за набавку нове опреме	
	O	Изналажење нових извора за опремање лабораторија	+++
		Набавка нове опреме из донација и са пројеката	++
	T	Недостатак иницијативе свих наставника за учешће у реализацији научноистраживачких пројеката и изналажењу извора за финансирање набавке нове опреме	++
Мањак финансијских средстава за осавремењивање опреме		++	
Рачунарске учионице	S	Факултет има адекватан простор, рачунарску опрему и довољан број интернет прикључака	+++
	W	Недовољно лиценцираних софтвера	++
	O	Набавка лиценцираних софтвера	+++
	T	Мањак финансијских средстава за осавремењивање рачунарске опреме и набавки лиценцираних софтвера	++

11.3 Предлог мера и активности за унапређење стандарда

На основу урађене SWOT анализе, будуће активности за унапређење квалитета треба усмерити ка даљем и континуираном унапређењу простора и опреме Факултета за наставни и научноистраживачки рад. С тим у вези, постојеће слабости је могуће отклонити/ублажити:

- Побољшањем опремљености средствима са пројеката, док се за обезбеђење финансијских средстава за инвестиционо одржавање и нова улагања треба фокусирати на доступне фондове и сарадњу са привредом и међународних организација.
- Посебну пажњу заслужују мере које се односе на обезбеђивање доступности виших спратова зграде особама са инвалидитетом (уградња лифта).
- Побољшање енергетске ефикасности зграде Факултета (уградња изолације).
- Решавање проблема климатизације наставничких канцеларија.
- Проширење и осавремењивање лабораторијских и информатичких капацитета.
- У недостатку финансијских средстава, приоритетно је да сви запослени и студенти са највећом пажњом користе постојећу опрему и да се максимални напори усмере ка текућем одржавању Факултета.

Стандард 12: Финансирање

Квалитет финансирања високошколске установе обезбеђује се кроз квалитет извора финансирања, финансијско планирање и транспарентност у употреби финансијских средстава, што доводи до финансијске стабилности у дугом року.

12.1 Опис стања, анализа и процена стандарда

Високошколска установа има дугорочно обезбеђена финансијска средства неопходна за реализацију наставно-научног процеса, научно истраживачких пројеката и професионалних активности

Факултет има дугорочно обезбеђена финансијска средства неопходна за реализацију наставно-научног процеса, научноистраживачких пројеката и стручних активности што осигурава финансијску стабилност. Финансирање Факултета дефинисано је следећим прописима:

- Закон о високом образовању („Сл. гласник РС“, бр. 88/2017, 73/2018, 27/2018 - др. закон, 67/2019, 6/2020 - др. закон, 11/2021 - аутентично тумачење, 67/2021, 67/2021 - др. закон и 76/2023),
- Уредба о нормативима и стандардима услова рада универзитета и факултета („Сл. гласник РС“, бр. 15/2002, 100/2004, 26/2005, 38/2007 и 110/2007) и
- Уредба о коефицијентима за обрачун и исплату плата запослених у јавним службама („Сл. гласник РС“, бр. 4/2001, 15/2002 – др. уредба*, 30/2002, 32/2002 - испр., 69/2002, 78/2002, 61/2003, 121/2003, 130/2003, 67/2004, 120/2004, 5/2005, 26/2005, 81/2005, 105/2005, 109/2005, 27/2006, 32/2006, 58/2006, 82/2006, 106/2006, 10/2007, 40/2007, 60/2007, 91/2007, 106/2007, 7/2008, 9/2008, 24/2008, 26/2008, 31/2008, 44/2008, 54/2008, 108/2008, 113/2008, 79/2009, 25/2010, 91/2010, 20/2011, 65/2011, 100/2011, 11/2012, 124/2012, 8/2013, 4/2014, 58/2014, 113/2017 - др. закон и 95/2018 - др. закон, 86/2019 - др. закон, 157/2020 - др. закон, 19/2021, 48/2021, 123/2021 - др. закон, 73/2023, 83/2023, 119/2023, 101/2024).

Квалитет финансирања се остварује [Процедуром обезбеђена квалитета финансирања](#) - ознака документа Q-SE.P12.1, односно:

- доследним поштовањем правила и прописа о припреми, разматрању и усвајању финансијског плана и других аката у области финансијског планирања,
- доследном контролом распоређивања и коришћења финансијских средстава,
- спречавањем ненаменског или нерационалног трошења финансијских средстава и предузимањем одговарајућих превентивних и корективних мера.

Дугорочна финансијска стабилност и ликвидност обезбеђује се континуираним повећањем извора прихода, праћењем релевантних финансијских показатеља и предузимањем корективних акција кроз измену дугорочног и оперативног финансијског плана, у складу са пословном стратегијом и пословним планирањем. Мора се, међутим, напоменути да Факултет заштите на раду у Нишу има изражен проблем у финансирању материјалних трошкова који су предвиђени Финансијским планом. Структура материјалних трошкова који се финансирају од стране Министарства не обезбеђује покриће трошкова пословања Факултета у потпуности и онако како се планира Финансијским планом Факултета. Ово нарочито важи за средства текућег и инвестиционог одржавања зграде и опреме Факултета, набавку опреме, библиотечког фонда, издавачку делатност Факултета и остале трошкове чије финансирање треба да се врши од стране оснивача - Републике Србије како је предвиђено Законом о високом образовању.

Извори финансирања високошколске установе утврђени су у складу са законом

Факултет стиче средства за обављање своје делатности из следећих извора:

- средства која обезбеђује оснивач - Република Србија за зараде запослених,
- средства која обезбеђује оснивач - Република Србија за материјалне трошкове Факултета и реализацију пројекта инвестиција и инвестиционог одржавања објекта и опремање објеката,
- средства која обезбеђује оснивач - Република Србија за финансирање научноистраживачког рада,
- средства која обезбеђује оснивач - Република Србија за суфинансирање програмских активности у складу са јавним позивом,
- школарине и друге накнаде по основу наставних активности,
- пружање комерцијалних стручних и других услуга трећим лицима,
- оснивачка права и уговоре са правним и физичким лицима,
- издавачку делатност,
- реализацију међународних пројеката,
- организацију и суорганизацију научних скупова.

Школарина за студенте који се сами финансирају се утврђује на основу [Правилника о мерилима за утврђивање школарине и пружање услуга Факултета заштите на раду у Нишу](#) и Одлуком о редовним услугама које факултет пружа студентима и оквиру остваривања студијских програма.

Средства која обезбеђује Република Србија намењена су за:

- материјалне трошкове, текуће и инвестиционо одржавање,
- зараде запослених, у складу са законом и општим актима Факултета,
- опрему,
- библиотечки фонд,
- обављање научноистраживачког рада који је у функцији подизања квалитета наставе,
- научно и стручно усавршавање запослених,
- подстицање развоја наставно-научног подмлатка,
- рад са даровитим студентима,
- међународну сарадњу,
- изворе информација и информационе системе,
- издавачку делатност,
- рад студентског парламента и ваннаставну делатност студената,
- финансирање опреме и услова за студирање студената са посебним потребама,
- друге намене, у складу са законом.

Потребан број наставника, сарадника и ненаставног особља, као и трошкови извођења наставе, уређују се на основу норматива и стандарда рада високошколских установа, које утврђује Влада, на предлог Националног савета за високо образовање, а по прибављеном мишљењу Конференције универзитета.

Средства која обезбеђује Република Србија за зараде запослених се исплаћују на основу Одлуке Декана Факултета заштите на раду у Нишу, донете на основу [Статута Факултета заштите на раду у Нишу](#), [Правилника о систематизацији радних места и послова на Факултету](#), [Уредби о нормативима и стандардима услова рада универзитета и факултета за делатности које се финансирају из буџета](#) и [Уредби о коефицијентима за обрачун и исплату плата запослених у јавним службама](#).

Средства остварена по основу прихода од рада на научноистраживачким пројектима расподељују се у складу са уговорима о реализацији научноистраживачких пројекта потписаним са надлежним министарством и појединачним решењима за расподелу средстава надлежног министарства, а сходно [Правилнику о исплати накнада за научноистраживачки рад истраживача у наставним и сарадничким звањима Факултета заштите на раду у Нишу](#).

Остала средства која обезбеђује Република Србија расподељују се и троше на основу појединачних решења надлежног министарства, а у складу са усвојеним [финансијским планом за текућу годину](#).

Остала средства које Факултет стиче чине сопствене приходе Факултета који се према финансијском плану користе за следеће намене:

- трошкове пословања,
- зараде запослених у складу са законом и општим актима Факултета,
- набавку и одржавање опреме,
- обављање научноистраживачког рада који је у функцији подизања квалитета наставе,
- научно и стручно усавршавање наставника и сарадника,
- подстицање развоја наставног подмлатка,
- рад са даровитим студентима,
- рад Студенског парламента,
- међународну сарадњу,
- изворе информација и информационе системе,
- друге намене у складу са законом.

Из дела сопствених прихода део средстава се користи за покриће материјалних трошкова у складу са усвојеним финансијским планом за текућу школску годину.

Средства остварена од пружања комерцијалних услуга трећим лицима расподељују се у складу са [Правилником о раду центара за трансфер технологија на Факултету заштите на раду у Нишу](#) и [Правилником о раду Центра за техничка испитивања Факултета заштите на раду у Нишу](#).

Високошколска установа анализира и планира распоред и намену финансијских средстава тако да обезбеђује финансијску стабилност и ликвидност у дужем временском периоду

Факултет самостално планира распоред и намену финансијских средстава у циљу обезбеђења финансијске стабилности и ликвидности у дужем периоду и иста се исказује и евидентира у складу са јединственом буџетском класификацијом. Финансијским планом се планира обим прихода и обима расхода за једну годину.

Планом инвестиција се планира обим инвестиција у набавци нефинансијске имовине (рачунарске опреме, лабораторијске опреме и опреме намењене за образовање и канцеларије) и уређењу простора. План инвестиција је саставни део финансијског плана. [Финансијски план и план инвестиција](#) припрема декан Факултета, уз сарадњу са ресорним продеканима и самосталним стручнотехничким сарадником за материјално-финансијске послове - руководиоцем службе, водећи рачуна о активностима Факултета предвиђене Планом рада Факултета за одговарајућу школску годину, као и потребе за финансијском стабилношћу у дужем временском периоду.

Финансијским планом планирана расподела средстава подразумева редовну исплату зарада свих запослених у сталном радном односу и по другим законским основима и покривеност материјалних трошкова (ПТТ, комуналне услуге, топлотна енергија, коришћење грађевинског земљишта, услуге платног промета, службена путовања, информатичка и друга опрема, потрошни канцеларијски материјал, библиотечки фонд, активности студената и Студентског парламента, финансирање научноистраживачког рада и професионалне едукације запослених, подстицање развоја научноистраживачког подмлатка, рада са надареним студентима, текуће и инвестиционо одржавање и друге намене, у складу са законом).

Наставно-научно веће Факултета на основу образложења декана усваја предлог финансијског плана и план инвестиција који након тога усваја и Савет Факултета, по правилу, најкасније до краја текуће године за наредну буџетску годину. За реализацију финансијског плана задужен је декан Факултета који у складу са позитивним прописима и Статутом Факултета обавља послове из своје надлежности. Декан је наредбодавац за извршење финансијског плана.

Високошколска установа обезбеђује јавност и транспарентност својих извора финансирања и начина употреба финансијских средстава кроз извештај о пословању и годишњи обрачун који усваја савет

Факултет обезбеђује јавност финансијског пословања кроз извештај о пословању који је урађен на основу финансијског извештаја који усваја Савет Факултета у коме су заступљени представници наставника, сарадника, студената, ненаставног особља и представници оснивача, а на предлог Наставно-научног већа.

Самостални стручнотехнички сарадник за материјално-финансијске послове - руководилац службе припрема [финансијски извештај](#) за претходну буџетску годину најкасније до 28. фебруара наредне године и подноси га надлежним директним корисницима средстава буџета Републике Србије преко Управе за трезор.

На основу поднетог финансијског извештаја Самостални стручнотехнички сарадник за материјално-финансијске послове - руководилац службе припрема припрема Извештај о пословању за претходну буџетску годину на основу евиденције о примљеним средствима и извршеним плаћањима преко Управе за трезор. Извештај о пословању садржи:

- структуру текућих прихода и примања од продаје нефинансијске имовине за период јануар - децембар за следеће изворе прихода: буџет, сопствени приходи и примања од продаје нефинансијске имовине,
- структуру текућих расхода и издатака за нефинансијску имовину за период јануар - децембар за следеће изворе расхода: расходи за запослене, коришћење услуга и роба, употреба основних средстава и амортизација, издаци за нефинансијску имовину и остали трошкови (донације, порези, таксе),
- структуру текућих расхода према извору финансирања,
- спецификацију расхода за коришћење услуга и роба према контима.

Сагласност на извештај даје декан Факултета. Наставно-научно веће Факултета на основу образложења декана Факултета и самостално стручнотехничког сарадника за материјално-финансијске послове - руководиоца службе усваја предлог извештаја и доставља га Савету факултета на доношење. Извештај усваја Савет Факултета, по правилу, најкасније до краја марта текуће године за претходну буџетску годину. Усвојени финансијски планови, извештаји о пословању и финансијски извештаји се јавно објављују на [интернет станици Факултета](#).

ПРОЦЕНА ИСПУЊЕНОСТИ СТАНДАРДА 12:

На основу спроведене анализе може се закључити да Факултет заштите на раду у Нишу испуњава захтеве Стандарда 12. Факултет има дугорочно обезбеђена финансијска средства неопходна за реализацију наставно-научног процеса, научноистраживачких пројеката и професионалних активности. Факултет самостално планира распоред и намену финансијских средстава тако да обезбеђује финансијску стабилност и ликвидност у дужем временском периоду. Факултет обезбеђује јавност и транспарентност својих извора финансирања.

12.2 SWOT анализа

Елементи анализе	Анализа	Вредност
Извори финансирања	Редовни приходи из буџета намењених за зараде запослених и рад наставног особља на научноистраживачким пројектима	+++
	Стицање прихода од учешћа у научноистраживачким пројектима	+++
	Значајан удео сопствених прихода у укупним приходима Факултета	+
	S Стабилни извори финансирања	+++
	Средства транспарентна а финансијско пословање подложно контроли	+++
	Транспарентност трошења средстава	+++
	Самосталност у финансијском планирању и одлучивању	++
	Рационалност у трошењу средстава и потпуно поштовање прописа везаних за јавне набавке	+++
Дугорочно обезбеђење финансијских средстава за наставу, научно-истраживачки и стручан рад	Недовољна средства из буџета за покривање текућих материјалних трошкова	+++
	Неучествовање локалне самоуправе у финансирању високог образовања	+++
	Недовољно дефинисани критеријуми за дефинисање радног доприноса	++
	Недовољна флексибилност и ефикасност државних установа у праћењу савремених трендова пословања	++
	W Застарела Уредба по којој се утврђује финансирање високошколских установа из буџета државе	+
	Недовољно информација о приходима и расходима за следећу годину приликом израде финансијског плана	+++
	Недовољна заинтересованост запослених	+++
	Преобимна документација за доказивање потрошње средстава - понављање истих докумената/извештаја за државне институције	+++
Финансијско планирање и одлучивање	O Проширење сарадње са значајним привредним субјектима	+++
	Развијена научноистраживачка делатност на Факултету	+++
	Професионално управљање финансијама	++
	Повећање прихода учествовањем у међународним пројектима	+++

Јавност начина употребе финансијских средстава		Сачинити стратегију развоја Факултета на основу очекиваних прихода	+++
		Формирати тимове стручњака који ће радити на аплицирању за пројекте који се финансирају из различитих научних фондова	+++
	Т	Неактивност у тражењу нових извора финансирања	++
		Економска криза у земљи и окружењу	++
		Неповољна привредна ситуација у земљи	++
		Политичка нестабилност у земљи	+++
		Нелојална конкуренција приватних факултета	+++
		У настојању да оствари додатна финансијска средства, Факултет ризикује да смањи квалитет наставе и научноистраживачког рада	+++
		Изразито лош материјални положај студената	+++
		Могућност смањивања финансијске аутономије Факултета	++
		Један број запослених није довољно мотивисан да узме учешћа у активностима којима се тичу сопствени приходи Факултета	++
		Необјављивање резултата пословања на интернет страници Факултета	++

12.3 Предлог мера и активности за унапређење стандарда

На основу урађене SWOT анализе, предлог мера за унапређење квалитета би се могао дефинисати на следећи начин:

- Интензивирати сарадњу и преговоре са оснивачем Факултета и надлежним Министарствима о већој финансијској подршци.
- Стимулисати наставнике за учешће на пројектима, а посебно на међународним пројектима.
- Активније коришћење кадровске и техничке логистике кроз рад Канцеларије за међународну сарадњу за налажење, конкурисање и администрирање међународних пројеката.
- Повећати удео сопствених средстава које Факултет самостално остварује пружањем комерцијалних услуга.
- Спровести детаљну анализу потреба и финансијске оправданости акредитовања нових Лабораторија.
- Повећати удео сопствених прихода у опремање Лабораторија.
- Обезбедити добру финансијску подршку истраживачком раду.
- Покренути и проширити сарадњу са другим научноистраживачким организацијама.
- Покренути и проширити сарадњу са значајним привредним субјектима и повећати приходе од стручних услуга трећим лицима.
- Финансијска подршка младим научним радницима, уз побољшање услова рада и увођење модерних технологија при раду у лабораторијама.
- Активирање потенцијалних ресурса за сарадњу с привредом, другим научноистраживачким организацијама и установама у земљи и иностранству.
- Формирање тимова стручњака који ће систематски радити на аплицирању за пројекте који се финансирају из различитих научних фондова.

- Јачање иницијативе за склапање нових пословних уговора са привредним субјектима.
- Усвајање система стимулативних мера које ће поспешити послове који доносе сопствене приходе Факултету.
- Рад на образовању и стручном оспособљавању кадрова са менаџерским способностима.
- Развијање система адекватног вредновања доприноса у раду запослених.
- Отклањање нејасноћа у правилницима о стицању и расподели сопствених прихода Факултета.

Стандард 13: Улога студената у самовредновању и провери квалитета

Високошколске установе обезбеђују значајну улогу студената у процесу обезбеђења квалитета, и то кроз рад студентских организација и студентских представника у телима високошколске установе, као и кроз анкетирање студената о квалитету високошколске установе.

1.1 Опис стања, анализа и процена стандарда

Представници студената су чланови Комисије за обезбеђење квалитета високошколске установе

Улога студената у самовредновању и провери квалитета остварује се:

- радом и учешћем представника студената у органима и стручним телима Факултета,
- радом студентских организација,
- анкетирањем које спроводи Комисија за обезбеђење квалитета,
- изражавањем мишљења о свим општим актима Факултета којима се утврђује стратегија обезбеђења квалитета и уређују стандарди и поступци за обезбеђење квалитета, као и
- изражавањем мишљења поводом извештаја о резултатима самовредновања и извештаја о резултатима екстерног оцењивања квалитета Факултета.

У складу са [Статутом Факултета](#) и [Законом о високом образовању](#) представници студената учествују у раду:

- Савета Факултета (15% од укупног броја чланова),
- Наставно-научног већа Факултета (20% од укупног броја чланова).
- [Комисије за обезбеђење квалитета](#) (3 члана) и
- Комисије за самовредновање (2 члана).

Студенти на одговарајући начин дају мишљење о стратегији, стандардима, поступцима и документима којима се обезбеђује квалитет високошколске установе, укључујући и резултате самовредновања и оцењивања квалитета високошколске установе.

Факултет заштите на раду у Нишу спроводи периодична самовредновања у оквиру процеса акредитације која се усвајају на Комисији за обезбеђење квалитета која у својим редовима има представнике студената. На тај начин студенти имају могућност да дају повратне информације на резултате ових извештаја. Ово укључује коментаре на стратегију, стандарде, поступке и документа којима се обезбеђује квалитет. Улога Представника студената у Комисији за обезбеђење квалитета је врло значајна, јер презентују предлоге студентске популације, нарочито у погледу унапређења квалитета наставних програма и проблема са пролазнашћу на појединим предметима.

Једна од примедби студената у вези спровођења анкетног поступка је била да је потребно побољшати анонимност студената при попуњавању анкета, па је у складу с тим надлежност спровођења анкета пренета на самосталног стручнотехничког сарадника за информационе системе који се стара о анонимности током попуњавања анкета. Треба напоменути да се студентима нуди могућност да попуне анкету о вредновању наставног процеса приликом пријављивања испита, чиме се постиже масовност у попуњавању и репрезентативни узорак код анализа и писања извештаја. Факултет има посебан интерес да подстиче студенте на активно укључивање у процес

самовредновања и оцењивања квалитета високошколске установе, јер на тај начин унапређује квалитет и стиче поверење студената о значају њихове улоге и мишљења.

Обавезан елемент самовредновања високошколске установе јесте анкета којом се испитују ставови и мишљења студената о питањима из свих области које се проверавају у процесу самовредновања. Високошколска установа је обавезна да организује и спроведе анкету и да њене резултате учини доступним јавности и укључи их у укупну оцену самовредновања и оцене квалитета.

Најважнија улога студената је у вредновању квалитета извођења наставе и педагошког рада наставника и сарадника, које се спроводи на крају семестра за сваки предмет посебно, односно вредновању квалитета студијских програма које врше студенти завршних година на свим нивоима студија.

С обзиром на значај улоге студената у процесу обезбеђивања и унапређења квалитета наставног процеса на Факултету, систематско праћење и вредновање квалитета наставног процеса одвија се кроз периодично анкетање студената. Организовање и спровођења анкетања студената о систему и елементима квалитета Факултета дефинисано је процедуром [Систематско учешће студената у самовредновању и контроли квалитета](#) (ознака документа [Q-SE.P13.1](#)).

Планом рада Комисије за обезбеђење квалитета два пута годишње врши се анонимно оцењивање студијских програма, наставе и услова рада и педагошког рада наставника и сарадника од стране студената. У оквиру анкета студенти имају прилику да оцењују и квалитет рада ненаставних служби и управе Факултета.

Резултате вредновања анализира и усваја Комисија за обезбеђење квалитета. Наставно-научно веће Факултета разматра резултате вредновања од стране студената и предлаже мере за побољшање квалитета. Збирни резултати анкета, без личних података о појединим наставницима и сарадницима, се јавно објављују на [интернет страници Факултета](#).

Студенти су активно укључени у процесе перманентног осмишљавања, реализације развоја и евалуације студијских програма у оквиру курикулума и развој метода оцењивања.

Факултет заштите на раду у Нишу користи различите механизме како би осигурао да студенти активно учествују у обликовању и унапређењу студијских програма, метода наставе и система оцењивања. Ово укључује њихово учешће у комисији за обезбеђење квалитета, студентским анкетама, фокус групама, развоју метода оцењивања и иницијативама за побољшање наставног процеса. На овај начин се постиже виши ниво квалитета образовања, прилагођен потребама студената и савременог тржишта рада.

У оквиру делокруга рада органа и стручних тела Факултета, студенти активно учествују у реализацији конкретних задатака и доношењу одлука у вези развоја и унапређења квалитета студијских програма, курикулума, унапређењу и имплементацији стратегије обезбеђења квалитета, стандарда и процедура обезбеђења квалитета, указују на проблеме везане за извођење наставног процеса, дају предлоге за унапређење квалитета наставног процеса, учествују у организацији студентских анкета, анализи добијених резултата и предлагању конкретних мера са циљем решавања појединих проблема.

На Факултету заштите на раду у Нишу делују следеће студентске организације: Савез студената Факултета и Студентски парламент. Укључивањем у неку од наведених

студентских организација, студенти остварују своја права и интересе, баве се различитим ваннаставним активностима и утичу на побољшање квалитета студирања. На овај начин студенти су укључени у целокупни поступак обезбеђивања квалитета, од прикупљања података, преко формирања извештаја о самовредновању, доношења мера за побољшање квалитета, до доношења докумената којима се обезбеђује квалитет високошколске установе. Такође, од великог значаја је улога студената у процесима перманентног осмишљавања, реализације развоја и евалуације студијских програма, као и у оквиру унапређења курикулума и развоја метода оцењивања приликом припреме акредитационог материјала.

ПРОЦЕНА ИСПУЊЕНОСТИ СТАНДАРДА 13:

На основу спроведене анализе може се закључити да Факултет заштите на раду у Нишу има реалне показатеље да је испунио захтеве Стандарда 13 у области улоге студената у самовредновању и провери квалитета. Студенти у области самовредновања и провере квалитета остварују своје активности кроз рад студентских организација и студентских представника у органима и телима Факултета, као и кроз анкетање студената о квалитету високошколске установе. Међутим, упркос напору Комисије за обезбеђење квалитета, на изградњи културе квалитета међу студентима, и чињенице да је значајан број студента свестан значаја сопствене улоге у вредновању квалитета различитих аспеката рада Факултета, још увек нису остварене тежње Комисије за обезбеђење квалитета да култура квалитета буде прихваћена од стране свих студената (показатељ релативно мала излазност студената при вредновању) како би се оптимално остварили аспекти стратегије квалитета у овом домену. У том циљу, биће предузете додатне активности Комисије за обезбеђење квалитета и Студентског парламента на подизању свести студената о значају изражавања мишљења при вредновању свих активности на Факултету.

13.2 SWOT анализа

Елементи анализе		Анализа	Вредност
Учешће студената у телима за обезбеђење квалитета	S	Представници студената су чланови Савета Факултета, Наставно-научног већа, Комисије за обезбеђење квалитета и Комисије за самовредновање	+++
		Јасно дефинисане надлежности студената у телима за обезбеђење квалитета	+++
	W	Недовољна активност представника студената у Комисијама	+++
		Слаба мотивисаност студената за укључивање у процесе које они сматрају формалношћу и не препознају као кључне за увођење промена	+++
	O	Избору представника студената, у органима и стручним телима Факултета, треба бити посвећена посебна пажња	++
	T	Став студената да се остваривање њихових права огледа једино у постављању захтева за добијање олакшица, које су у колизији са правилима студирања прописаним Статутом и одговарајућим правилницима	++

Учешће студената у самовредновању и провери квалитета	S	Систематско праћење и вредновање квалитета на Факултету одвија се кроз периодично анкетање студената	+++
	W	Слабији одзив студената за учешће у анкетању	+++
		Недовољна заинтересованост и објективност студената у испуњавању студентских анкета	+++
		Нередовно анкетање дипломираних студената у предходном периоду	++
	O	Организација семинара о значају улоге студената у систему унапређења квалитета	+++
		Ширење свести међу студентима о важности објективног приступа у поступку анкетања	+++
	T	Недовољна мотивисаност једног дела студената за учешће у активностима на унапређењу квалитета и вредновању квалитета рада Факултета	++
		Губитак мотивисаности студената за учешће у самовредновању и провери квалитета због незадовољства реализацијом корективних мера	++
Студентска евалуација установе, студијских програма, наставе	S	Студенти су укључени у процес евалуације установе, усаглашавања и развоја курикулума на свим студијским програмима на Факултету, преко својих представника у Наставно-научном већу, Савету Факултета и одговарајућим Комисијама	+++
		Успостављена процедура анкетања редовних и дипломираних студената и спроведена анкета	+++
		Резултати вредновања се јавно објављују на интернет страници Факултета	++
	W	Пасивност студената, како у процесу наставе, тако и у процени квалитета студијских програма, педагошког рада наставника и сарадника и услова рада	++
		Нередовно анкетање дипломираних студената у предходном периоду	++
	O	Упознавање студената са ефектима спроведене анкете тј. о предузетим активностима и спровођењу корективних мера у циљу побољшања квалитета наставног процеса	+++
	T	Незаинтересованост студената за резултате вредновања	++
		Несагледавање велике користи од процеса праћења и обезбеђења квалитета од стране дипломираних студената	++

13.3 Предлог мера и активности за унапређење стандарда

На основу урађене SWOT анализе, предлог мера за унапређење квалитета је дефинисан на следећи начин:

- Интензивније промовисати и примењивати усвојену Стратегију обезбеђења квалитета и пратеће документе.
- Организовати предавања о улози студената у систему обезбеђења и унапређења квалитета, а са циљем развија културе квалитета кроз масовније учешће студената у систему унапређења квалитета и процесу самовредновања.
- Перманентно радити на подизању нивоа свести студената о значају системског праћења квалитета.
- Обезбедити адекватно информисање студентске популације од стране њихових представника о резултатима спроведених анкета.
- Формирање тима састављеног од студентима блиских професора, који би био на располагању свим студентима који имају примедбе и предлоге за побољшање квалитета.
- Утицати на професоре да узимају у обзир сугестије студената.
- Мотивисати студенте да се преко Студенског парламента активније укључују у активности Факултета.
- Унапређење добре сарадње са Студентским парламентом који има директни контакт са студентима и на тај начин увид у став студената према Факултету.
- Наставити са информисањем свих наставника и сарадника о оценама програма њихових предмета и извођења наставе, као и коментарима студената из анкетних листића, за сваки предмет посебно.
- Покренути иницијативу за оптимизацију питања како не би требало превише времена за попуњавање анкета, чиме би се студенти мотивисали да реално попуне анкету.
- Омогућити да на исказе о квалитету наставног процеса мишљења дају они студенти који су редовно похађали наставу.
- Размотрити обавезно давање коментара за оне исказе код којих је оцена нижа од двојке, а све у циљу унапређења квалитета наставног процеса, а самим тим и студијских програма.

Стандард 14: Систематско праћење и периодична провера квалитета

Високошколска установа континуирано и систематски прикупља потребне информације о обезбеђењу квалитета и врши периодичне провере у свим областима обезбеђења квалитета.

14.1 Опис стања, анализа и процена стандарда

Факултет заштите на раду Универзитета у Нишу је у складу са Правилником о стандардима и поступку за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских установа и студијских програма (Службени гласник РС, број 78/2024), Правилником о квалитету Универзитета у Нишу и Стратегијом обезбеђења квалитета Факултета заштите на раду у Нишу као и избором чланова Комисије за обезбеђење квалитета обезбедио институционалне оквире за систематско праћење, периодичну проверу и унапређивање квалитета у свим областима обезбеђења квалитета. Факултет је обезбедио услове и инфраструктуру за редовно, систематско прикупљање и обраду података потребних за оцену квалитета, у свим областима које су предмет самовредновања. За сваку област обезбеђења квалитета утврђени су посебни методи и индикатори за праћење и вредновање квалитета, као и систем подстицајних и корективних мера за обезбеђење задовољавајућег нивоа квалитета

Факултет, у складу са усвојеном [Стратегијом обезбеђења квалитета](#), [Политиком квалитета](#) и [стандардима и поступцима за обезбеђење квалитета](#), врши редовно спровођење постојећих процедура за обезбеђивање, проверу и оцену квалитета свих области обухваћених стандардима и поступцима за обезбеђење квалитета и процесом самовредновања високошколске установе.

Факултет обезбеђује услове и инфраструктуру (потребан стручни кадар, учионице, лабораторије, опрему, услове радне средине, уџбенике, библиотеку и др.) за редовно, систематско прикупљање и обраду података потребних за оцену квалитета у свим областима.

За контролу квалитета студијских програма задужена је [Комисија за обезбеђење квалитета](#) у којој је обезбеђена активна улога наставног и ненаставног особља, као и студената. Комисија редовно своје резултате презентује Наставно-научном већу и управи Факултета, на годишњем нивоу. Рад и извештаји Комисије за обезбеђење квалитета Факултета предмет су разматрања и Центра за обезбеђење квалитета Универзитета у Нишу.

Контрола квалитета студијског програма врши се редовно и систематично, кроз праћење његове реализације и предузимање мера за унапређење квалитета у погледу курикулума, наставе, наставног особља, оцењивања студената, уџбеника и литературе, а на основу анкетања студената, свршених студената, послодаваца и запослених која се спроводе једном годишње.

Поступак самовредновања обавезно се спроводи у четвртој години од акредитације високошколске установе, односно студијских програма, за период од претходне три године, као и у току припреме поновне акредитације високошколске установе, односно студијских програма, за период од претходне три године.

Факултет обезбеђује податке који су неопходни за упоређивање са страним високошколским установама у циљу унапређивања резултата истраживања у виду научне сарадње и размене студената и наставног особља. У току процеса акредитације студијских програма Факултет испуњава обавезу да је студијски програм упоредив са најмање три програма који се реализују у земљама европског образовног простора.

Факултет учествује у програму [Erazmus+](#) чиме се обезбеђује мобилност наставника, ненаставног особља и студената.

Сходно [Правилнику о вредновању квалитета студијских програма и установа Универзитета у Нишу](#), на Факултету се сваке године електронским путем раде и анализирају следеће [анкете](#): Упитник за вредновање квалитета наставног процеса за предмет (за студенте свих нивоа студирања); Упитник за вредновање квалитета студијског програма на високошколској установи (за студенте завршних година основних и мастер академских студија); Упитник за вредновање квалитета студијског програма на високошколској установи (за студенте докторских академских студија); Упитник за вредновање квалитета рада Факултета и Универзитета (за наставнике, сараднике и руководиоце стручних служби Факултета) и Упитник о квалитету исхода студијског програма (за послодавце). По потреби Комисија саставља додатне анкетне упитнике и анализира резултате испитивања. С обзиром да се Извештај односи и на период рада Факултета у условима пандемије COVID 19, креиран је посебан анкетни упитник за потребе вредновања квалитета рада у *online* условима,

Са резултатима самовредновања Факултет упознаје наставнике и сараднике преко Наставно-научног већа (Комисија доноси извештај који подноси Већу на усвајање), студенте преко студентских организација, Комисију за акредитацију преко усвојеног извештаја од стране Савета Факултета и јавност преко званичне интернет странице Факултета. Извештаји о самовредновању су јавни и доступни су на [сајту Факултета](#).

ПРОЦЕНА ИСПУЊЕНОСТИ СТАНДАРДА 14:

На основу изложених података, закључује се да Факултет заштите на раду испуњава стандард 14. Факултет континуирано и систематски прикупља потребне информације о обезбеђењу квалитета и врши периодичне провере у свим областима обезбеђења квалитета на Факултету.

14.2 SWOT анализа

Елементи анализе		Анализа	Вредност
Континуитет у реализацији процеса обезбеђивања квалитета и периодичност процеса прикупљања података о квалитету	S	Студентска вредновања која су предвиђена процедурама врше се по предвиђеној динамици	++
		Стратегија управљања Факултетом усаглашена је са стратегијама за обезбеђивање квалитета других престижних високошколских институција у земљи и иностранству	++
		Анализе пролазности студената у испитним роковима	++
		Разрађена методологија поступака унутрашње провере квалитета који се спроводе континуирано	+++
	W	Одсуство истрајности у спровођењу корекционих мера	+
		Недовољна заинтересованост и објективност у испуњавању студентских анкета	+
		Недовољно се користе подаци добијени контролама квалитета за планирање будућих активности	+
	O	Спровођење Акционог плана	+++

		Спровођење Стандарда и процедура за обезбеђење квалитета	++	
		Ширење свести међу студентима о важности објективног приступа у поступку анкетирања	++	
	Т	Занемаривање активности након спроведене акредитације	+	
		Недовољна заинтересованост наставног особља и студената за проверу квалитета	++	
		Недовољно ангажовање једног броја наставника и сарадника у активностима периодичних провера квалитета	++	
	Постојање инфраструктуре за системско праћење и обезбеђење квалитета	S	Статутом дефинисана Комисија за обезбеђење квалитета и њене надлежности	+++
W		Недовољна мотивисаност запослених за активније учешће у обезбеђивању квалитета	+	
		Неспремност појединих наставника и сарадника Факултета да се усавршавају у коришћењу нових технологија, наставних метода и техника	+	
		Недовољна средстава за сарадњу и размену искустава о процесу провере квалитета са страним високошколским установама	++	
O		Давање већих овлашћења Комисији за обезбеђење квалитета	+++	
		Већа техничка подршка Комисији за обезбеђење квалитета	+	
		Веће информатичке могућности које се могу искористити у процесу контроле квалитета и испуњености стандарда	+	
		Детаљно тумачење резултата анализе квалитета и рад на доследном спровођењу корективних мера	++	
		Додатно подизање свести о важности провере квалитета и спровођењу мера за побољшање међу наставницима	+++	
		Подршка Управе Факултета даљем унапређењу система обезбеђење квалитета на Факултету	+++	
Т		Недовољна спремност запослених за промене постојећег система функционисања процеса на Факултету	++	
		Недовољна мотивисаност запослених за спровођење провере квалитета и корективних мера	++	
		Преоптерећеност појединих наставника радом у Комисији за обезбеђење квалитета и потенцијални губитак мотивације	++	
Редовне повратне информације о квалитету стечених компетенција		S	Успостављена процедура за анкетирање дипломираних студената и спроведена анкета	+++
			Одржавање комуникације са бившим студентима остварује се кроз алумни Факултета	++

дипломираних студената		Комуникација Факултетата са послодавцима у погледу процене квалитета стечених компетенција дипломираних студената	+
	W	Незаинтересваност дипломираних студената за анкетирање	+
	O	Успостављање партнерског односа са послодавцима и дипломираним студентима	+++
	T	Несагледавање предности и користи од процеса праћења и обезбеђења квалитета од стране дипломираних студената	++
Усаглашавање са стратегијом унапређења квалитета других престижних високошколских установа у земљи и иностранству	S	Студијски програми усаглашени са другим високошколским установама у земљи и иностранству	++
	W	Недовољна међународна сарадња	++
	O	Учествовање на међународним пројектима који се баве процесом побољшања квалитета наставе и научно-истраживачког рада	+++
		Размена наставног особља и студента	++
T	Незаинтересованост наставног особља за успостављање шире међународне сарадње у реализацији студијских програма	++	
Јавност резултата процене квалитета	S	Сва усвојена документа везана за контролу квалитета доступна су јавности на интернет страници Факултета	+++
		Резултати вредновања се јавно објављују на интернет страници Факултета	++
	W	Не објављују се појединачне оцене наставног особља	++
	O	Транспарентност резултата вредновања наставника и сарадника	++
	T	Злоупотреба јавно објављених података	++

14.3 Предлог мера и активности за унапређење стандарда

На основу изложене SWOT анализе, предлажу се следеће мере за унапређење квалитета:

- Промовисање политике квалитета и периодично преиспитивање постојећих стандарда и поступака за обезбеђење квалитета ради утврђивања корективних и превентивних мера за унапређење актуелних стандарда и поступака обезбеђења квалитета, односно израду њихових ревизија.
- Усавршавање процеса прикупљања информација од послодаваца и проширење процеса прикупљања информација са тржишта рада.
- Побољшати могућност додатног ангажовања студената на спровођењу пројеката.
- Подстаћи размену студената и усавршавање у иностранству у оквиру ERASMUS+ програма мобилности.
- Остварити сарадњу са високошколским установама у иностранству у реализацији заједничких студијских програма.

Стандард 15. Квалитет докторских студија

Квалитет докторских студија се обезбеђује кроз унапређење научноистраживачког рада, односно уметничкоистраживачког рада, осавремењавање садржаја студијских програма докторских студија и редовно праћење и проверу њихових циљева, постизање научних, односно уметничких способности студената докторских студија и овладавање специфичним академским и практичним вештинама потребним за будући развој њихове каријере.

15.1 Опис стања, анализа и процена стандарда

Високошколска установа самовреднује акредитоване студијске програме докторских студија, односно докторске школе које високошколска установа реализује самостално или заједно са другом високошколском или научно-истраживачком установом из земље или иностранства

Докторске академске студије акредитоване су 28.11.2023. године [одлуком](#) број 612-00-0181/4/2023-03 издавањем [уверења](#) о акредитацији од стране Комисије за акредитацију и проверу квалитета за студијски програм Инжењерство заштите на раду и 05.12.2023. године [одлуком](#) број 612-00-0182/4/2023-03 издавањем [уверења](#) о акредитацији за студијски програм Инжењерство заштите животне средине. Оба студијска програма су акредитована у пољу техничко-технолошких наука за по 10 (десет) студената на сваком студијском програму докторских академских студија. Докторске академске студије трају 3 (три) године, а обим студија износи 180 ЕСП бодова. Савладављњем студијског програма докторских академских студија и одбраном докторске дисертација студент стиче научни назив:

- Инжењерство заштите на раду: Доктор наука - инжењерство заштите на раду,
- Инжењерство заштите животне средине: Доктор наука - инжењерство заштите животне средине.

Факултет је студијске програме докторских академских студија усагласио са Законом о високом образовању и принципима Болоњског процеса. Студијски програми садржи све елементе које Закон о високом образовању прописује, а у складу су и са Стандардима које је прописао Национални савет за високо образовање. Студијски програми се одобравају, прате и контролишу по [Процедури за одобравање, праћење и контролу студијских програма](#) (ознака документа Q-SE.P4.1).

Факултет, односно Комисија за обезбеђење квалитета Факултета врши самовредновање студијских програма докторских академских студија према [Правилнику о стандардима и поступку за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских установа и студијских програма](#) и [Правилнику о вредновању квалитета студијских програма и установа Универзитета у Нишу](#), као и према [Процедури провере рада наставника и сарадника](#) (ознака документа Q-SE.P5.1) и према [Процедури за систематско учешће студената у самовредновању и контроли квалитета](#) (ознака документа Q-SE.P13.1). Самовредновање докторских академских студија је последњи пут урађено 2023. године за потребе поновне акредитације студијских програма.

Докторска школа је развијена у складу са Смерницама за успостављање докторских школа које усваја Национални савет за високо образовање

Факултет заштите на раду у Нишу у својој организацији нема докторску школу.

Високошколска установа проверава своју спремност за извођење докторских студија

Квалитет студијских програма докторских академских студија се обезбеђује кроз унапређење научноистраживачког рада, осавремењавање садржаја студијских програма и редовно праћење и проверу њихових циљева, односно исхода, постизање научних компетенција студената и овладавање специфичним академским и практичним вештинама потребним за будући развој њихове каријере. Факултет проверава своју спремност за извођење докторских студија на основу специфичних показатеља који се односе на научноистраживачки рад, како наставника тако и студената. Основна начела докторских студија су научно истраживање и учење кроз истраживање, иновативност, примена највиших међународних академских и научних стандарда и међународних мерила квалитета, транспарентност и међународна конкурентност. Сходно, [Правилнику о исплати накнада за научноистраживачки рад истраживача у наставним и сарадничким звањима](#) Факултета заштите на раду у Нишу већина наставника и сарадника стиче услове за исплаћивање накнаде за научноистраживачки рад. На осталим пројектима ангажована је скоро трећина наставник и сарадника Факултета.

Компетентност наставног кадра одређује се на основу радова објављених у међународним часописима, домаћим часописима, зборницима са међународних и домаћих научних скупова, монографија, уџбеника, техничких решења и др. Научноистраживачка компетентност сваког наставника се редовно ажурира, прати и вреднује преко портала [e-nauka](#) и [NPAO](#). Наставници имају потребан број референци из уже области из које изводе наставу на студијском програму.

На основу анализе броја студената који су докторирали у последње три године уочава се тренд раста на студијском програму Инжењерство заштите животне средине где је било пет одбрањених докторских дисертација. На смеру Инжењерство заштите на раду до сада није било одбрањених докторских дисертација, али се очекује њихова реализација у наредном периоду.

Високошколска установа прати, анализира и унапређује постизање научних, способности и академских и специфичних практичних вештина својих студената

Факултет заштите на раду у Нишу пружа студентима докторских академских студија логистичку подршку и подстиче их на укључивање у научноистраживачке пројекте који се реализују на Факултету. По правилу, али не нужно, студенти докторских студија у звању асистента, сарадника у настави, истраживача приправника, као и стипендисти Министарства просвете, науке и технолошког развоја су укључени у научноистраживачке пројекте. Приликом уписа докторских академских студија сваком студенту се додељује наставник задужен за научноистраживачки рад (који најчешће буде и ментор докторске дисертације).

Факултет остварује интензивну сарадњу са другим научноистраживачким институцијама из земље и иностранства. Програмом научноистраживачког рада предвиђено је стално остваривање контаката и проширење сарадње са научноистраживачким институцијама у земљи и иностранству у циљу размене знања и искустава, реализације заједничких студијских програма и програма заједничких диплома, извођења заједничких истраживања, аплицирања на међународне пројекте, израде заједничких публикација и сл.

Факултет прати, анализира и унапређује постизање научних способности, академских и специфичних практичних вештина својих студената кроз различите механизме и активности, укључујући:

- Научноистраживачки резултати и оспособљеност студената докторских студија:
 - Подстицање и праћење научних публикација студената у рецензираним часописима и зборницима радова са конференција,
 - Организација конференција где студенти могу представити своје радове,
 - Обезбеђивање финансијске и административне подршке за учешће на конференцијама и другим научним скуповима,
 - Евидентирање и праћење импакт фактора и цитираности радова студената.
- Доприноси у развоју науке кроз укључивање у научноистраживачке пројекте:
 - Укључивање студената у националне и међународне научноистраживачке пројекте,
 - Сарадња са истраживачким институтима, универзитетима и привредним субјектима на заједничким пројектима,
 - Подстицање мобилности студената кроз програме размене и студијске боравке у иностраним истраживачким центрима,
 - Омогућавање менторског рада са искусним истраживачима ради развоја методолошких и истраживачких компетенција.
- Развој вештина и спретности у употреби знања у одговарајућем подручју
 - Примена савремених метода наставе и учења (проблемски оријентисана настава, симулације, практични рад),
 - Оперативна сарадња са компанијама и јавним институцијама ради обављања стручне праксе и примене стечених знања у реалним условима,
 - Коришћење лабораторијских и експерименталних метода за развој практичних вештина студената,
 - Развој дигиталних компетенција и аналитичких вештина неопходних за истраживање и иновације.
- Поштовање принципа етичког кодекса и добре научне праксе:
 - Обавезна едукација о добрим истраживачким праксама,
 - Обавезна употреба система за проверу оригиналности докторских дисертација и спречавање плагијаризма,
 - Успостављање етичких одбора који прате поштовање академских и истраживачких стандарда,
 - Подстицање културе академског интегритета кроз радионице, дискусије и обуке.

Ови механизми омогућавају високошколској установи да континуирано прати и унапређује постигнућа својих студената у научном и професионалном развоју.

Високошколска установа прати, анализира и унапређује политику уписа студената на докторске студије

Политика уписа на докторске студије прати друштвене потребе у окружењу изразитог техничког и технолошког развоја, потребе за наставним кадром у високошколским установама, као и капацитете Факултета у наставном и истраживачком особљу и опреми. Конкурсом за упис у прву годину докторских академских студија који објављује Универзитет у Нишу, а на основу предлога Факултета заштите на раду у Нишу.

Факултет прати, анализира и унапређује политику уписа студената на докторске студије узимајући у обзир следеће критеријуме:

- Друштвене потребе и потребе развоја науке и образовања:
 - Анализа тржишта рада - праћење трендова запошљавања доктора наука у академском, истраживачком и привредном сектору,
 - Координација са привредом и јавним сектором - сарадња са институцијама, компанијама и научним институтима ради идентификације приоритетних области истраживања,
 - Стратејско планирање уписа - одређивање броја места на докторским студијама у складу са националним и глобалним научним приоритетима,
 - Усаглашавање са стратегијом развоја науке и високог образовања - праћење државних политика у области образовања и науке, као и међународних трендова,
 - Финансијска подршка и стипендије - обезбеђивање подршке за студенте кроз државне, институционалне и међународне фондове ради привлачења квалитетних кандидата.
- Материјални и научноистраживачки ресурси, расположивост савремене истраживачке опреме и лабораторијског простора:
 - Евалуација истраживачких капацитета - редовна анализа броја активних пројеката, менторских капацитета и научних постигнућа наставног кадра,
 - Оптимизација ресурса - усклађивање броја уписаних студената са расположивим лабораторијским и истраживачким капацитетима,
 - Улагање у савремену опрему - континуирана модернизација лабораторија и истраживачке инфраструктуре како би се обезбедили адекватни услови за рад доктораната,
 - Подстицање интердисциплинарних истраживања - унапређење сарадње између различитих факултета и истраживачких центара ради бољег коришћења ресурса,
 - Међународна сарадња и мобилност - омогућавање студентима приступа иностраним лабораторијама и истраживачким центрима путем програма мобилности.

Овим мерама Факултет осигурава да политика уписа на докторске студије одговара друштвеним и научним потребама, тако и реалним могућностима институције за квалитетну реализацију програма.

Високошколска установа непрекидно прати и анализира напредовање студента узимајући у обзир напредак остварен у стицању знања и вештина неопходан за даљи развој каријере, и напредак у истраживању, и у том циљу унапређује и развија менторски систем као подршку студенту докторских студија

Квалитет студијског програма докторских студија огледа се и у стеченим научним способностима и академским и практичним вештинама студената. Током студија студентима се омогућава да овладају методама и поступцима научноистраживачког рада и да се компетентно укључују у развојне инжењерске активности према потребама заједнице. Наставним програмима подстиче се развој критичког и креативног мишљења и овладавање специфичним вештинама потребним за решавање професионалних задатака. Осим праћења литературе и савремених научних достигнућа, студенти се оспособљавају да самостално унапређују и проширују постојећа знања објављивањем радова у научним часописима и презентовањем резултата на научним скуповима. Такође, кроз докторске студије студенти се оспособљавају за преношење знања из

области заштите животне средине и заштите на раду кроз ангажовање у настави на нижим нивоима студија.

Менторски рад је основни систем подршке студентима докторских студија. Укључивањем студената у научне, стручне и истраживачке пројекте наставници помажу унапређивање њихових знања и вештина за препознавање проблема утврђивање предмета истраживања, самостално вођење истраживања и саопштавање резултата кроз објављивање радова у часописима са рецензијом и презентовање на научним конференцијама. Наставник - потенцијални ментор прати напредовање студента, помаже му у избору литературе, метода истраживања и презентовању резултата и по правилу постаје ментор за израду докторске дисертације. Факултет перманентно даје подршку у савршавању компетенција наставника у циљу повећања броја потенцијалних ментора.

Факултет свим својим ресурсима пружа студентима докторских студија подршку за укључивање у научноистраживачке пројекте. По правилу, студенти докторских студија у звању асистента, истраживача приправника, као и стипендисти ресорног министарства су укључени у научноистраживачке пројекте заједно са наставницима са одговарајућег изборног подручја. Коначно, кроз студијски програм развија се свест код студената за потребом личног доприноса развоју друштва у целини, способност за тимски рад уз пуно поштовање етичких принципа и добре научне и инжењерске праксе.

Високошколска установа прати, критички оцењује и непрекидно подстиче научни напредак својих наставника, посебно ментора у настојању да унапређује однос броја потенцијалних ментора према броју студената докторских студија а у циљу стварања повољнијег истраживачког окружења за своје студенте

На сајту Факултета, јавно су доступни подаци о свим наставницима и менторима. Научне и стручне квалификације наставног особља одговарају образовно научном пољу и нивоу њихових задужења. Обезбеђено је да ментор не може да води више од пет докторанада истовремено.

Критеријуми за избор наставника и ментора су јасно дефинисани и регулисани одговарајућим законским прописима, [актима Универзитета у Нишу](#) и [Правилником о докторским академским студијама Факултета](#). Научноистраживачка компетентност сваког наставника се редовно ажурира и прати и вреднује преко поратала е-наука и НРАО. Наставници имају потребан број референци из уже области из које изводе наставу на студијском програму.

Установа депонује докторске дисертације, односно докторске уметничке пројекте у јединствен репозиторијум који је трајно доступан јавности. Установа обезбеђује јавну доступност реферата о прихватању дисертације и објављених научноистраживачких резултата које је кандидат остварио

Минимални услови које је потребно испунити да би се приступило пријави и одбрани докторске дисертације су усклађени са стандардима за акредитацију студијских програма докторских студија и [Правилником о поступку припреме и условима за одбрану докторске дисертације](#). Факултет депонује одбрањене докторске дисертације у [јединствен репозиторијум](#) урађених докторских дисертација који је трајно доступан јавности. Електронске верзије докторских дисертација, заједно са извештајем комисије за оцену и одбрану, подацима о ментору и саставу комисије и подацима о радовима кандидата, чије је објављивање било предуслов за одбрану, јавно су доступни на званичној веб страници [Репозиторијум докторских дисертација Универзитета у Нишу](#).

ПРОЦЕНА ИСПУЊЕНОСТИ СТАНДАРДА 15:

У анализираном периоду имплементација акредитованих студијских програма докторских академских студија дала је позитивне резултате о чему говоре провере које су у овом периоду извршене као и тренд раста одбрањених докторских дисертација посебно на студијском програму Инжењерство заштите животне средине, па се може оценити да су захтеви овог стандарда испуњен уз настојање да се у наредном периоду интензивира унапређење квалитета докторских академских студија и побољша уписна статистика на оба студијска програма.

15.2 SWOT анализа

Елементи анализе		Анализа	Вредност
Циљеви студијског програма	S	Опређеност за унапређење реализације циљева студијских програма	++
	W	Реализација дефинисаних циљева	++
	O	Континуирано осавремењавање студијских програма	+++
	T	Инертност наставника у реализацији остваривања циљева студијских програма	+++
Поступци за одобравање, праћење и контролу квалитета студијског програма	S	Системски надзор и оцењивање квалитета научноистраживачког рада	+++
	W	Недовољна заинтересованост запослених за спровођење система контроле	++
	O	Унапређење интерних контрола студијских програма	+++
	T	Пристрасност запослених приликом спровођења контроле студијских програма	++
Повратне информације од послодаваца о квалитету студијског програма	S	Побољшање квалитета научноистраживачког рада кроз сарадњу са привредом	+++
	W	Недовољно повратних информација од многих послодаваца	++
	O	Укључивање послодаваца у креирање стратегије развоја студијских програма	++
	T	Незаинтересованост послодаваца у евалуацији, недовољно јасно дефинисани правци развоја заштите на раду и животне средине у друштву	++
Учешиће студената у оцењивању и осигурању квалитета студијског програма	S	Примена превентивних и корективних мера на основу резултата анкета и контрола	+++
	W	Остваривање анонимности анкетираних студената	+++
	O	Оцене наставника од стране студената представљају важан мотивациони фактор за наставнике	++

	T	Незаинтересованост студената за квалитетно учење у процесу евалуације и унапређења квалитета	+++
Показатељи научноистраживачког рада наставника и студената докторских академских студија	S	Компетентност наставника и ментора која се огледа у квалитету научноистраживачког рада	++
	W	Мали проценат студената који су завршили докторске академске студије у односу на број уписаних	++
	O	Формирање Картона научноистраживачког рада студената докторских студија	+++
		Подстицање студената докторских студија на објављивање радова у факултетским часописима	++
	T	Недостатак финансијских средстава за набавку савремене лабораторијске опреме	+++
Сарадња са научно-истраживачким установама у земљи и иностранству	S	Размена знања и искустава	+++
	W	Недовољан ниво интеграција и сарадње са сродним факултетима у земљи и иностранству	+++
	O	Остваривање заједничких студијских програма и програма заједничких диплома	++
	T	Финансирање од стране ресорног министарства на основу мобилности наставног особља	+++
Реализација националних и међународних пројеката	S	Развој научноистраживачке компетентности наставника и студената докторских студија	+++
	W	Недостатак финансијских средстава за реализацију научноистраживачких пројеката	++
	O	Повећање учешћа прихода од научноистраживачке делатности, посебно из међународних извора	++
	T	Усаглашеност поступка избора наставника и ментора са законским прописима	+++
Политика уписа на докторским академским студијама	S	Актуелни и атрактивни студијски програми	++
	W	Недовољна промоција уписа на докторским академским студијама	++
	O	Континуирано осавремењавање студијских програма	+++
	T	Недовољна заинтересованост кандидата за упис на докторске академске студије	++
Јавна доступност докторских дисертација	S	Јединствени репозиторијум доступан јавности	+++
	W	Незаинтересованост јавности за читање докторских дисертација	++

	О	Креирање иновационих идеја за научноистраживачки рад	+++
	Т	Плагирање података научноистраживачког рада	++

15.3 Предлог мера и активности за унапређење стандарда

На основу изложене SWOT анализе, предлог мера за унапређење квалитета би се могао дефинисати на следећи начин:

- Формирање тима за израду Картона научно-истраживачког рада студената докторских студија.
- Укључивање већег броја студената у истраживачке пројекте.
- Веће искоришћење могућности које пружају међународни пројекти за размену студената и наставног особља.
- Наставити и ојачати сарадњу са партнерским факултетима у земљи и иностранству кроз суорганизацију националних и страних конференција.
- Стимулисање научно-наставног особља да повећа проценат ангажовања у међународним пројектима и перманентно трага за партнерским институцијама.
- Унапређење промоције уписа на докторске академске студије.
- Интензивирати подстицање студената мастер академских студија за наставак школовања на докторским студијама.
- Тежити повећању броја и квалитета уписаних студената на основне и мастер студије, што би довело до већег финансирања од стране ресорног министарства и потенцијала за већи број студената на докторским студијама.
- Развијати могућности за приходовање додатних финансијских средстава која би била доступна младим истраживачима за публикавање научних резултата у часописима.
- Унапређење поступака вредновања квалитета.
- Интензивирати активности опремања и иновација лабораторија.
- Наставити активности на Факултету кроз Акциони план обезбеђења и унапређења квалитета докторских академских студија користећи искуства најбоље праксе из образовних простора ЕУ.
- Успоставити активну размену знања са привредним субјектима тако што ће се резултати истраживања укључити у наставне садржаје.
- Промовисати вредновање квалитета студијског програма код студената докторских студија.
- Интензивирати сарадњу са привредним и јавним предузећима у смеру обезбеђивања стипендија за студенте докторских студија.
- Смањити обавезе у настави студентима докторских студија, који су запослени на Факултету, како би се више посветили научноистраживачком раду и изради докторске дисертације.
- Константно радити на изналажењу нових начина стимулисања младих истраживача за научноистраживачки и образовни рад на Факултету.
- Мотивисати наставно особље да континуално ради на свом усавршавању и иновирању наставних садржаја.
- Академским понашањем уз пуно поштовање етичких принципа деловати на подизање свести у широј јавности о значају присуства квалитетног високообразованог кадра у друштвеном окружењу и на тај начин вратити интересовање најбољих студената за докторске студије и рад у високошколским установама.

- Перманентно радити на иновирању и осавремењивању садржаја студијског програма и његовом усклађивању са актуелним научним достигнућима, као и на усаглашавању са сродним студијским програмима реномираних универзитета у свету.
- Периодично преиспитивати уписну политику у складу са потребама тржишта рада и капацитетима Факултета.
- Интензивирати сарадњу са привредним и јавним предузећима ради обезбеђивања научне и наставне базе за студенте докторских студија, као и извора додатног финансирања за набавку опреме за научноистраживачки рад.
- Стимулисати наставнике и студенте да учествују у што већем броју домаћих и међународних научноистраживачких и стручних пројеката.
- Интензивирати сарадњу са образовним и научноистраживачким институцијама у земљи и свету у циљу размене студената докторских студија и реализације заједничких пројеката.

Председник
Комисије за обезбеђење квалитета
др Весна Николић, ред. проф.



3. ПРИЛОЗИ - РЕЛЕВАНТНА ДОКУМЕНТА КОЈИМА СЕ ЕВИДЕНТИРА И ДОКАЗУЈЕ ОПИС И ОЦЕНА КВАЛИТЕТА ОДГОВАРАЈУЋИХ СТАНДАРДА

Показатељи и прилози уз стандард 1

Прилог 1.1 [Стратегија обезбеђења квалитета](#)

Прилог 1.1.а [Одлука о усвајању Стратегије обезбеђења квалитета](#)

Прилог 1.2 [Процедура за доношење, периодично преиспитивање и континуирано унапређење Стратегије обезбеђења квалитета Q-SE.P1.1](#)

Прилог 1.2.а [Субјекти, послови и задаци обезбеђења и унапређења квалитета - Q-SE.P3.1](#)

Прилог 1.3 [Акциони план за спровођење Стратегије обезбеђења квалитета 2020-2023](#)

Прилог 1.3.а [Одлука о усвајању Акционог плана 2020-2023](#)

Прилог 1.4 [Акциони план за спровођење Стратегије обезбеђења квалитета 2023-2026](#)

Прилог 1.4.а [Одлука о усвајању Акционог плана 2023-2026](#)

Прилог 1.5 [Политика квалитета](#)

Показатељи и прилози уз стандард 2

Прилог 2.1 Усвојени документ - Стандарди и поступци за обезбеђење и унапређење квалитета високошколске установе

Прилог 2.1.а [Стандарди за обезбеђење квалитета](#)

Прилог 2.1.б [Одлука о усвајању Стандарда обезбеђења квалитета](#)

Прилог 2.1.в [Q-SE.P Списак процедура обезбеђења квалитета](#)

Прилог 2.1.г [Одлука о усвајању документа Процедуре обезбеђења квалитета](#)

Прилог 2.1.д [Q-SE.PD Преглед докумената квалитета](#)

Прилог 2.2 Усвојени план рада и процедура за праћење и унапређење квалитета високошколске установе у оквиру стандарда квалитета

Прилог 2.2.а [Акциони план за спровођење Стратегије обезбеђења квалитета за период 2020-2023](#)

Прилог 2.2.б [Акциони план за спровођење Стратегије обезбеђења квалитета за период 2023-2026](#)

Прилог 2.3 Усвојени годишњи извештаји о раду успостављеног тела (комисије, одбора, центара) за унутрашње осигурање квалитета високошколске установе

Прилог 2.3.а [Извештај о раду Факултета за школску 2021/22](#)

Прилог 2.3.б [Извештај о раду Факултета за школску 2022/23](#)

Прилог 2.3.в [Извештај о раду Факултета за школску 2023/24](#)

Прилог 2.3.ц [Извештај Комисије за обезбеђење квалитета 2021/22](#)

Прилог 2.3.д [Извештаји Комисије за обезбеђење квалитета 2022/23](#)

Прилог 2.3.е [Извештаји Комисије за обезбеђење квалитета 2023/24](#)

Показатељи и прилози уз стандард 3

Прилог 3.1 Формално успостављено тело са конкретном одговорношћу за унутрашње осигурање квалитета

Прилог 3.1.а [Комисија за обезбеђење квалитета](#)

Прилог 3.1.б [Статут Факултета](#)

Прилог 3.2 [Списак свих анкета](#)

Прилог 3.3 [Документ о анализи резултата анкета и о усвајању корективних и превентивних мера](#)

Прилог 3.3.а [Извештаји о вредновању квалитета за школску 2021/22](#)

Прилог 3.3.б [Извештаји о вредновању квалитета за школску 2022/23](#)

Прилог 3.3.ц [Извештај о вредновању квалитета за школску 2023/24](#)

Показатељи и прилози уз стандард 4

Табела 4.1 [Листа свих студијских програма који су акредитовани на високошколској установи са укупним бројем уписаних студената на свим годинама студија у текућој и претходне 2 школске године](#)

Табела 4.2 [Број и проценат дипломираних студената \(у односу на број уписаних\) у претходне 3 школске године у оквиру акредитованих студијских програма](#)

Табела 4.3 [Просечно трајање студија у претходне 3 школске године](#)

Прилог 4.1 Анализа резултата анкета о мишљењу дипломираних студената о квалитету студијског програма и постигнутим исходима учења (Студијски програм Заштита од пожара основних академских студија је први пут акредитован 2021. године. Сходно томе, још увек нема дипломираних студената који су завршили студије на овом студијском програму. Вредновање ће се урадити у наредном периоду када се стекну услови за то.)

Показатељи и прилози уз стандард 5

Прилог 5.1 [Анализа резултата анкета студената о квалитету наставног процеса](#)

Прилог 5.2 [Процедуре и поступци који обезбеђују поштовање плана и распореда наставе](#)

Прилог 5.3 [Доказ о спроведеним активностима којима се подстиче стицање активних компетенција наставника и сарадника](#)

Показатељи и прилози уз стандард 6

Табела 6.1 [Назив и број текућих научноистраживачких пројеката чији су руководиоци наставници стално запослени у високошколској установи](#)

Табела 6.2 [Списак наставника и сарадника запослених у високошколској установи, учесника у текућим међународним и домаћим пројектима](#)

Табела 6.3 [Збирни преглед научноистраживачких резултата у установи у претходној календарској години према критеријумима Министарства](#)

Табела 6.4 [Списак SCI/SSCI-индексираних радова по годинама за претходни трогодишњи период](#)

Табела 6.5 [Листа одбрањених докторских дисертација и уметничких пројеката у установи у претходне три школске године са резултатима који су објављени или прихваћени за објављивање](#)

Табела 6.6 [Назив и број текућих стручних пројеката који се тренутно реализују у установи чији су руководиоци наставници стално запослени у високошколској установи](#)

Табела 6.7 [Листа ментора према тренутно важећим стандардима који се односи на испуњеност услова за менторе у оквиру образовно-научног поља](#)

Прилог 6.1 [Списак награда и признања наставника, сарадника и студената за остварене резултате у научноистраживачком раду](#)

[Прилог 6.2 Однос наставника и сарадника укључених у пројекте у односу на укупан број наставника и сарадника на високошколској установи](#)

[Прилог 6.3 Однос броја SCI-индексираних радова у односу на укупан број наставника и сарадника на високошколској установи](#)

Показатељи и прилози уз стандард 7

[Табела 7.1 Преглед броја наставника по звањима и статус наставника у високошколској установи \(радни однос са пуним и непуним радним временом, ангажовање по уговору\)](#)

[Табела 7.2 Преглед броја сарадника и статус сарадника у високошколској установи \(радни однос са пуним и непуним радним временом, ангажовање по уговору\)](#)

[Прилог 7.1.а Правилник о поступку стицања звања и заснивања радног односа Универзитета у Нишу](#)

[Прилог 7.1.б Ближи критеријуми за избор у звања наставника](#)

[Прилог 7.1.в Правилник о поступку стицања звања и заснивања радног односа сарадника Факултета заштите на раду у Нишу](#)

[Прилог 7.2 Однос броја студената \(број студената одобрен акредитацијом помножен са бројем година трајања студијског програма и броја запослених наставника\) на нивоу студијског програма](#)

Показатељи и прилози уз стандард 8

[Табела 8.1 Преглед броја студената по степенима, студијским програмима, и годинама студија на текућој школској години](#)

[Табела 8.2 Стопа успешности студената. Овај податак се израчунава за студенте који су дипломирали у претходној школској години \(до 30.09\) а завршили студије у року предвиђеном за трајање студијског програма - студијски програм ОАС Заштита од пожара је акредитован први пут 2021. године и из тог разлога још увек нема дипломираних студената на овом СП.](#)

[Табела 8.3 Број студената који су уписали текућу школску годину у односу на остварене ЕСПБ бодове \(60\), \(37-60\) \(мање од 37\) за све студијске програме по годинама студија](#)

[Прилог 8.1 Правилник о процедури пријема студената](#)

[Прилог 8.1.а Правилник о упису студената на студијске програме Универзитета у Нишу](#)

[Прилог 8.1.б Правилник о основним академским студијама Факултета заштите на раду у Нишу](#)

[Прилог 8.2 Правилник о полагању испита и оцењивању на испиту оцењивању](#)

[Прилог 8.3 Процедуре и корективне мере у случају неиспуњавања и одступања од усвојених процедура оцењивања](#)

[Прилог 8.3.а Процедура обавештавања потенцијалних и уписаних студената о Факултету и студијама Q-SE.P8.1](#)

[Прилог 8.3.б Процедура селекције и уписа студената Q-SE.P8.2](#)

[Прилог 8.3.в Процедура утврђивања и објављивања критеријума, правила и поступака оцењивања Q-SE.P8.3](#)

[Прилог 8.3.г Процедура анализе, оцене и унапређивања метода и критеријума оцењивања студената Q-SE.P8.4](#)

[Прилог 8.3.д Процедура корективних мера у случају неправилности у оцењивању Q-SE.P8.5](#)

[Прилог 8.4 Извештај о излазности, пролазности и средњој оцени студената по предметима, студијским програмима и годинама студија](#)

[Прилог 8.4.а Извештај о излазности, пролазности и средњој оцени студената по предметима, студијским програмима и годинама студија за академску 2021/2022. годину](#)

[Прилог 8.4.б Извештај о излазности, пролазности и средњој оцени студената по предметима, студијским програмима и годинама студија за академску 2022/2023. годину](#)

[Прилог 8.4.в Извештај о излазности, пролазности и средњој оцени студената по предметима, студијским програмима и годинама студија за академску 2023/2024. годину](#)

Показатељи и прилози уз стандард 9

[Табела 9.1 Број и врста библиотечких јединица у високошколској установи](#)

[Табела 9.2 Попис информатичких ресурса](#)

[Прилог 9.1 Општи акт о уџбеницима и библиотеци](#)

[Прилог 9.2 Списак уџбеника и монографија чији су аутори наставници запослени на високошколској установи \(са редним бројевима\)](#)

[Прилог 9.3 Однос броја уџбеника и монографија \(заједно\) чији су аутори наставници запослени на установи са бројем наставника на установи](#)

Показатељи и прилози уз стандард 10

[Табела 10.1 Број ненаставних радника запослених са пуним или непуним радним временом у високошколској установи у оквиру одговарајућих организационих јединица](#)

[Прилог 10.1 Шематска организациона структура високошколске установе](#)

[Прилог 10.2 Извештаји о квалитету рада Факултета](#)

[Прилог 10.2.а Извештаји за школску 2021/22](#)

[Прилог 10.2.б Извештаји за школску 2022/23](#)

[Прилог 10.2.в Извештаји за школску 2023/24](#)

Показатељи и прилози уз стандард 11

[Табела 11.1 Укупна површина \(у власништву високошколске установе простор\) са површином објеката и просторија](#)

[Табела 11.2 Листа опреме у власништву високошколске установе која се користи у наставном процесу и научноистраживачком раду](#)

[Табела 11.3 Наставно-научне и стручне базе](#)

[Прилог 11.1 Графички прикази просторија](#)

Показатељи и прилози уз стандард 12

[Прилог 12.1.а Финансијски план за 2022. годину](#)

[Прилог 12.1.б Финансијски план за 2023. годину](#)

[Прилог 12.1.в Финансијски план за 2024. годину](#)

[Прилог 12.2.а Финансијски извештај за претходну календарску годину 2022. годину](#)

[Прилог 12.2.б Финансијски извештај за претходну календарску годину 2023. годину](#)

[Прилог 12.2.в Финансијски извештај за претходну календарску годину 2024. годину](#)

Показатељи и прилози уз стандард 13

[Прилог 13.1 Документација која потврђује учешће студената у самовредновању и провери квалитета](#)

Прилог 13.1.а [Одлука представници студената у Савету Факултета](#)
Прилог 13.1.б [Одлука представници студената у ННВ Факултета](#)
Прилог 13.1.в [Одлука о именовану чланова Комисије за обезбеђење квалитета](#)
Прилог 13.1.г [Одлука о именовану чланова Комисије за самовредновање](#)
Прилог 13.1.д [Анкете студената](#)

Прилог 13.2 Извештај о студентском вредновању квалитета студијских програма
Извештај о студентском вредновању квалитета студијских програма (Студијски програм Заштита од пожара основних академских студија је први пут акредитован 2021. године. Сходно томе, још увек нема дипломираних студената који су завршили студије на овом студијском програму. Вредновање ће се урадити у наредном периоду када се стекну услови за то.)

Показатељи и прилози уз стандард 14

Прилог 14 [Информације презентоване на сајту високошколске установе о активностима које обезбеђују систематско праћење и периодичну проверу квалитета у циљу одржавања и унапређење квалитета рада високошколске установе](#)

Прилог 14.1 [Листа чланова Комисија за обезбеђење квалитета](#)

Прилог 14.2 [Политика обезбеђења квалитета](#)

Прилог 14.3 [Стратегија обезбеђења квалитета](#)

Прилог 14.4 [Акциони план](#)

Прилог 14.5 [Извод из Статута Установе којим се регулише оснивање и делокруг рада организационих јединица задужених за квалитет \(Комисија за обезбеђење квалитета\).](#)

Показатељи и прилози уз стандард 15

Табела 15.1 [Списак свих акредитованих студијских програма докторских студија](#)

Табела 15.2 [Списак организационих јединица, које се баве уједначавањем квалитета свих докторских студија на високошколској установи](#)

Табела 15.3 [Списак чланова организационих јединица за квалитет докторских студија високошколске установе и студијских програма](#)

Прилог 15.1 [Правилник докторских студија](#)

Прилог 15.2 [Извод из Статута који регулише докторске студије](#)

Прилог 15.3 [Правилник о раду докторске школе \(Факултет заштите на раду у Нишу нема докторску школу, а самим тим ни Правилник о раду докторске школе\)](#)

Прилог 15.4.а [Правилник о избору ментора \(Извод из Правилника о докторским студијама Факултета заштите на раду у Нишу, чланови правилника од 21 до 29\)](#)

Прилог 15.4.б [Правилник о избору ментора \(Правилник о поступку припреме и условима за одбрану докторске дисертације Универзитета у Нишу\)](#)

Прилог 15.5 [Поступак израде и одбране докторске дисертације](#)